

श्री सूक्तं

श्री महादिनीं ससृष्ट दीक्षा

तथा

गुजराती भाषांतर

वर्ष

राजवैद्य जीवराम कालिदास शास्त्री

(वान श्री० श्रीनरपतीर्थ मराराज)

प्रकार ८

ससाला औषधाश्रम, गोंडल-बाणीआवाड

५ भी आहृति

किंमत रु १-८-०

पाप

संवत् २००६

ज्येष्ठशुक्र

१६५३

अनुक्रमणिका

श्री सूक्त ग्रंथ.....	१	श्री सूक्त होम प्रयोग: २४ वी ३२
निवेदन (शुश्रूषादीभिः)	१	पंच भू संस्कार, अग्न्याह्वरणं,
प्रयोग-संकल्पः.....	१	प्रतिष्ठापनं, उपस्थानं, समिन्धनं,
छंदः पुरुष न्यासः.....	१	संघानाहुतिः अक्षिरथापनं, ध्यानं पूजनं २४
कण्डला मातृका न्यासः.....	१	पर्युक्षणं, पूर्वोक्तहोमः वैश्वदेवहोमः
केशवादि मातृका न्यासः.....	२	प्रधान होमः २५
पुरुष सूक्त न्यासः.....	४	उपांगहोमः, राष्ट्रभूतहोमः, जगन्नाथ
व्याहृति न्यासः.....	६	होमः २६
श्री सूक्त न्यासः.....	६	अभ्यासान होमः... .. २७
प्रथम-आवरण पूजनं.....	९	घातहोम, रुद्रनक्षी होमः, वैश्वदेव होमः २८
द्वितीय ,, ...	९	उत्तरांग होम, कामपूरुषाहुतिः २९
तृतीय ,, ...	१०	पूर्णाहुति, परोधारा, वैश्वदेवांग
चतुर्थ ,, ...	१०	भूत उल्लिखण, श्री सूक्ताराधनांग
पंचम ,, ...	१०	भूत उल्लिखणं, द्वाग्पालयतिः,
प्रधान देवतांगे न्यून देवता पूजनं ,,	१०	वैश्वदेवशेष, उपस्थानं ३०
पञ्चशोपनार पूजनं... ..	१०	अग्नि विनयेन..... ३२
निष्णुस्तकः.....	११	विष्णुस्तव ३२
नर्पण, ..	१३	वनशशांगमनः .. ३३
प्रथमांग पूजा	१४	राजनेत्र प्रोक्त श्री सूक्त क प्रथमतो ३६ वी ४७
द्वितीयांग पूजा	१५	शुश्रूषाती व्यापारं २ आधे
पोडरायुक्त पूजा.....	१६	श्री मन्त्रा मूल ग्रंथः साधे ३१
तृतीयांग श्री सूक्त होम ..	१७	प्रस्तादिना तीना आधे शुश्रूषाती
स्तुति पाठ	१८	व्यापारं २ ४८ वी ५१ ।
श्री सूक्त आवरण विधिः. . .	२१	राजनेत्रयुक्त स्तुति पाठना ३६ मूल
श्री सूक्तस्य ग्रंथः.....	३	रहोम आधे शुश्रूषाती ६५ पाठ २
		६० वी ६७

Shri Suktam

With Shri-prasadini Sanskrit Commentary etc.

and

Gujarati Translation

by

Rajvaidya Jivram Kalidas Shastri

(Wan. Shricharanatirtha Maharaj)

Publishers

THE RASASHALA AUSHADHASHRAM,
GONDAL, KATHIAWAD, INDIA

ॐ २१ १४
३० JIV
5th Edition

Price Re. 1-80

Pausha
Vikram Samvat
2009

January
1953

गवर्नमेन्ट ओफ इन्डियाला कायदा अनुसार प्रकाशके सर्व हक स्वाधीन राख्वा छे.

*All rights, according to Government Act, are reserved
by the Publishers.*

નિવેદન

શ્રી સૂક્ત એ ઉપાસકાનું આલોક પરલોકના કલ્યાણની સાધના રૂપ ઉત્તમ વૈદિક તાત્ત્વિક શ્રી લક્ષ્મી સુવનેશ્વરીનું સ્તવન છે. ઈળિયુગમાં દેવી અને ગણપતિ તત્કાળ સિદ્ધિ આપનારાં ગણાય છે. આ શ્રી સૂક્તમાંનું દેવીનું સ્તવન મંત્રમય છે. અર્થાત તેનો દરેક મંત્ર સિદ્ધિ ઉદ્ધાર કરેલો મંત્ર છે. તે મનુષ્યની પ્રત્યેક અભિલાષા પૂર્ણ કરે છે. જગતમાં રહેલા મનુષ્યો પછી તે ગમે તે વર્ણ આશ્રમ કે ધર્મનાં હોય દરેકને કાંઈ ને કાંઈ આલોકની એષણા-વિવિધ કામના હોય છે. વિદ્યા ભુક્તિ સ્મૃતિ લક્ષ્મી વૈભવ ધન ઐશ્વર્ય શાસ્ત્રસિદ્ધિ રસસિદ્ધિ દેહસિદ્ધિ લોકસિદ્ધિ, પ્રભ કલ્યાણ પ્રવૃત્તિ એમ બુદ્ધી બુદ્ધી ઠાટીના બુદ્ધી બુદ્ધી પ્રકૃતિ અને સંસ્કારના મનુષ્યોને સંસારની બુદ્ધી બુદ્ધી અભિલાષા મનોરથ કામના હોય છે તે સક્ષણ કરવાની શક્તિ દેવીમાં છે દેવી મંત્રને આધીન છે. ભારતવર્ષનાં તંત્ર ગ્રન્થોમાં બુદ્ધા બુદ્ધા દેવ દેવીઓની સિદ્ધિ માટે બુદ્ધાબુદ્ધા મંત્રો અને પ્રયોગો બતાવેલા છે, તેમાં આખા ભરતખંડમાં સર્વમાન્ય અમલકારી અને ઘેર ઘેર શ્રદ્ધા ભક્તિથી ઉપયોગ કરાતા ચંડીપાઠ, લઘુસ્તવ, શ્રીસૂક્ત, સૌંદર્ય લહરી જવા કેટલાક ધરગથુ ગ્રન્થો સ્તોત્રો સ્તુતિ પાઠ અને યંત્રો છે.

બુદ્ધાબુદ્ધા ધર્મ અને સંપ્રદાયમાં દેવીનું પૂજન અર્ચન મુખ્ય છે. બુદ્ધાબુદ્ધા નામ રૂપ આકૃતિ અને ક્રિયાથી દરેક ધર્મમાં દેવી પૂજાય છે. શ્રીની ઉપાસના તો દરેક હિંદુ ધર્મમાં આ નામે જ કરાય છે મહર્ષિ સ્વામી ધ્યાનંદ સારસ્વતી મહારાજ સૌથી પ્રથમ છપાવેલા સંધ્યાના પુસ્તકમાં શ્રી સૂક્ત છપાવી શ્રીના સ્તવન પૂજનને સ્વીકાર્યું છે. સ્વામીજી પછીના આર્ય સમાજના વિદ્વાનોને તેમાં મૂર્તિ પૂજન લાગવાથી તે કાઠી નાખ્યું છતાં શ્રી સૂક્ત વૈદિક તંત્ર હજી આજ આર્ય સમાજ અને ધીજ મૂર્તિ પૂજનને ગૌણ માનનારા સંપ્રદાયો પણ શ્રી સૂક્તની ઉપાસના સ્વીકારે છે કરે છે.

સંસારમાં રહેલા આત્મીય કષ્ટિય દૈશ્ય શુદ્ધ અને સે પછીની આત્મીય વર્ણ કામોનાં બ્રહ્મચારી ગૃહસ્થી વાનપ્રસ્થી અને સંન્યાસી ગમે તે આશ્રમનાં મનુષ્યોને ધન અને આલોકનું સુખ જોઈએ છે, આર્ય ધર્મના અનુયાયી જનો તથા તેના આચાર્ય મહાધીશ પીઠાધીશ મંડળેશ્વર ઇંડી મુંડી વિવિધ પ્રણાલિકા પરંપરાના સંન્યાસી લાગી સાધુ સંત મહંત તથા જગનના વિદેશી ધર્મો તેના અનુયાયીઓ અને તે ધર્મના પ્રવર્તકો ધર્મનેતાઓ અર્થાત સંસારમાં

રહેનારા ગૃહસ્થી કે ત્યાગી દરેક ટાટીના દરેક મનુષ્યને સંસારમાં પ્રાપ્ત થતાં વિવિધ પ્રકારનાં સુખ ભોજ્ય છે. દરેકને મંત્રાગ્રમાં સુખી જીવન ગાળવાની એકસા અભિલાષા હોય છે. તે સફળ કરવા માટે, સ્ત્રી પુત્ર પૌત્રાદિ સંતાનો નોકર ચાકર સેવક સહજ વાહન મકાન કે ખીજ વિલાસ વૈભવને માટે, ઉપયોગી સાધનો તથા તે મેળવવાનાં સાધનરૂપ ધન ઐશ્વર્ય સંપત્તિ સમૃદ્ધિ સોને ભોઈએ છે. એ વૈભવ વિલાસ કે સુખ ભોગવનાઈ શરીર છે એટલે શરીર નીરોગી દૃઢપુષ્ટ દીર્ઘાયુષી થાય એ દરેકની મનકામના હોય છે તે બધું મેળવવા માટે તેઓ અનેક લૌકિક પ્રયત્નો કરે છે છતાં તેમાં દેવતાની સહાયતાની ઇચ્છા રાખે છે, તે મેળવવા દેવતાઇ શક્તિની મદદ ઇચ્છે છે તે સાદુ સાધુ સંત મહાત્મા લોકોને ગોતે છે. શરણે જાય છે અને ઠાઇ સિદ્ધ પુરૂષ પાસેથી બાગ્યવશાત મંત્રસિદ્ધિ કે તેવી ખીજ સિદ્ધિ મળે તો પોતાના જીવનની સફળતા માને છે.

આર્ય શાસ્ત્રોમાં સેંકડો તંત્ર ગ્રંથોમાં વિવિધ પ્રકારના પ્રયોગો વર્ણવ્યા છે પણ “ગુરુ વિના જ્ઞાન મળતું નથી” એ કહેવત પ્રમાણે કલ્પ શાસ્ત્ર વાંચીને તેમાં વર્ણવેલી સિદ્ધિ બાગ્યશાળી કે પુર્વ જન્મના સંસ્કારોને કદાચ મળે છે પણ મોટે ભાગે શાસ્ત્રમાં વર્ણવેલ મંત્ર તંત્ર કે રસની સિદ્ધિ મેળવવા ગુરુને શરણે જઈ તેમાંનું જ્ઞાન કે તેનું રહસ્ય જાણી પછી તેમાં પ્રયત્ન કરવો એ ઉત્તમ છે. છતાં મોટે ભાગે પ્રજા શાસ્ત્રને ગુરુ માની દેવતાઈ સિદ્ધિ મેળવવા પ્રયત્ન કરે છે તેઓને સરલ માર્ગ બતાવવો અર્થાત આવાં સ્તોત્રો સ્તવનો મંત્રોની શાસ્ત્રીય પ્રક્રિયા સરલતાથી જાણી સમજી કરી શકે તે રીતે સરલ કરી દેખાડવી એ તે તે વિષયના વિદ્વાનો આચાર્યો ગુરુસ્થાનોનું કર્તવ્ય છે. પ્રજા આધ્યાત્મિક કલ્યાણ સાધવા સાથે સંસારમાં સુખી જીવન ગાળી શકે, ધાર્મિક જીવનમાં વધુ પ્રવૃત્ત થઈ આચાર વિચાર નિત્ય નિયમ સદાચાર અને પવિત્ર આચરણવાળી બને એ દરેક ધર્મના આચાર્યો ગુરુએ કે વિદ્વાને ધ્યાનમાં રાખવા જરૂરી છે, જ્યાં હાલના જડવાદમાં એવાંનું જગત વિનાશને માર્ગે જઈ રહ્યું છે તે દુષ્ટિને માર્ગે પ્રવરતે. રાજવૈદ્યો જીવરોમ કાલીદાસ શાસ્ત્રીજીનું આ ૪૨ વર્ષથી નિશ્ચિત કરેલું ધ્યેય તપ અને વ્રત છે.

પોતાનો આયુર્વેદ વૈદકનો વ્યવસાય છતાં પ્રાણજ્ઞ તરીકે શાસ્ત્ર સંશોધન કરી તેનો લાભ દેશને આપવો એવો સંકલ્પ કરી રાજવૈદ્યોએ

૪૨ વર્ષ પહેલાં રસશાળા ઔષધાશ્રમની સ્થાપના કરેલી તે સાથે જ ઝાંઝને આધ્યાત્મિક માર્ગે દોરવાના કર્તવ્યનો પણ પ્રારંભ કર્યો. તેની સફળતાના પાયા રૂપ હસ્તલિખિત ગ્રન્થોનો સંગ્રહ કરવા માંડ્યો. આજ ૪૨ વિષયના ૧૭,૦૦૦ સત્તર હજારથી વધુ હસ્તલિખિત ગ્રન્થો શ્રી જીવનેશ્વરી ગ્રન્થ ભંડારમાં છે. તેમાંના અનેક ગ્રન્થોનાં જાતે સંશોધન કરી વિવિધ વિષયના ૧૦૭ ગ્રન્થો આજ સુધીમાં બહાર પાડ્યા છે. હજી એ કાર્ય કર્યું જાય છે લગભગ ૩૦૦ નાના મોટા ગ્રન્થો સંશોધન કરી તૈયાર કરેલ છે જ સમય સંભોગની અનુકૂળતાએ પ્રસિદ્ધ કરાશે.

આ સંસ્થામાં શ્રી સૂક્તની ૧૫ હસ્તપ્રતો છે બધી પ્રતો સાથે સંશોધન કરી રાજવૈદ્યશ્રીએ શ્રી સૂક્તની પહેલી આવૃત્તિ સંવત ૧૯૬૦માં બહાર પાડી હતી. ૪થી આવૃત્તિ બે વર્ષથી બલાસ થયેલી. ધણા સમયથી શ્રી ઉપાસકો ભક્તોની માગણીઓ છતાં આ પાંચમી આવૃત્તિ બહાર પડતાં ઘણો વખત નીકળી ગયો છે ભક્તોને બહુ વાટ જોવી પડી છે તે માટે ખેદ થાય છે. સૌ જાણે છે કે રસશાળાનું છાપખાનું રસશાળાના વેપાર ધંધા અંગેના સાહિત્યો પ્રસિદ્ધ કરવામાં જ રોકાયેલું રહે છે તેથી ઈતર સાહિત્ય પ્રસિદ્ધ કરવામાં વિલંબ થાય છે. આ શ્રી સૂક્તની પાંચમી આવૃત્તિ બહાર પડવાના ધણા વિલંબનું એ કારણ છે.

આજ સુધી આ પુસ્તકની ૪ આવૃત્તિઓ સંસ્કૃત સાથે ગુજરાતી ભાષાંતરવાળી પ્રસિદ્ધ થઈ છે છતાં હિંદની ઘણી ભાષાની પ્રજાએ તેનો લાભ લીધો છે પરંતુ ઈતર ભાષાવાળી પ્રજા સરલતાથી આ પુસ્તકનો લાભ લઈ શકે તે માટે આ પમી આવૃત્તિ ગુજરાતી અને હિંદી બેઈ ભાષામાં પ્રસિદ્ધ કરેલ છે. હવે પછી મરાઠી, ઇંગ્રેજી અને બીજી ભાષામાં પણ પ્રસિદ્ધ કરવા ધારણા છે આ શ્રીસૂક્તનો હિંદની અને વિદેશની, આર્ય ધર્મની અને વિદેશી ધર્મની, ગૃહસ્થી અને સાગી બધી પ્રજા લાભ લઈ આલોક પરલોકનું કલ્યાણ સાથે અને સુખી થાય અને આની ઉપાસના કરનારા ભક્તોના મનોરથ સફળ થાય એવી પ્રાર્થના સાથે આ પમી આવૃત્તિ તેઓના હાથમાં મુકીએ છીએ

શ્રીયંત્ર કે શ્રીસૂક્તના યંત્રની અપૂર્ણતા શ્રી સૂક્તમાં આજ સુધી ભક્તોને ખટકતી હતી. શ્રી સૂક્તના યંત્રનો ઉદ્ધાર આજ સુધી દાર્ઘ્યે કર્યો નથી, કોઈ પણ ગ્રન્થમાં નથી. આગલી આવૃત્તિઓમાં અને આપેલ છે તે

રહેનારા ગૃહસ્થી કે યાગી દરેક ડોટીના દરેક મનુષ્યને સંસારમાં પ્રાપ્ત થતાં વિવિધ પ્રકારનાં સુખ જોઈએ છે. દરેકને સંસારમાં સુખી જીવન ગાળવાની એકલા અભિલાષા હોય છે. તે સફળ કરવા માટે, સ્ત્રી પુત્ર પૌત્રાદિ સંતાનો નોકર ચાકર સેવક ભક્ત વાહન મકાન કે બીજા વિલાસ વૈભવને માટે, ઉપયોગી સાધનો તથા તે જોળવવાનાં સાધનરૂપ ધન અર્થ સંપત્તિ સમૃદ્ધિ સોને જોઈએ છે. એ વૈભવ વિલાસ કે સુખ જોળવનારું શરીર છે એટલે શરીર નીરોગી હૃદયપુષ્ટ દીર્ઘાયુષી થાય એ દરેકની મનકામના હોય છે તે બધું જોળવવા માટે તેઓ અનેક લૌકિક પ્રયત્નો કરે છે છતાં તેમાં દેવતાની સહાયતાની ઇચ્છા રાખે છે, તે જોળવવા દેવતાઇ શક્તિની મદદ ઇચ્છે છે તે સાથે સાથે સંત મહાત્મા લોકોને ગોતે છે. શરણે જાય છે અને કોઈ સિદ્ધ પુરૂષ પાસેથી બાગ્યવશાત મંત્રસિદ્ધિ કે તેવી બીજી સિદ્ધિ મળે તો પોતાના જીવનની સફળતા માને છે.

આર્ય શાસ્ત્રોમાં સેંકડો તંત્ર ગ્રન્થોમાં વિવિધ પ્રકારના પ્રયોગો વર્ણવ્યા છે પણ “ગુરુ વિના જ્ઞાન મળતું નથી” એ કહેવત પ્રમાણે દેવળ શાસ્ત્ર વાંચીને તેમાં વર્ણવેલી સિદ્ધિ બાગ્યશાળી કે પુર્વ જન્મના સંસ્કારોને કદાચ મળે છે પણ મોટે ભાગે શાસ્ત્રમાં વર્ણવેલ મંત્ર તંત્ર કે રસની સિદ્ધિ જોળવવા ગુરુને શરણે જઈ તેમાંનું જ્ઞાન કે તેનું સહસ્ય જણી પછી તેમાં પ્રયત્ન કરવો એ ઉત્તમ છે. છતાં મોટે ભાગે પ્રજા શાસ્ત્રને ગુરુ માની દેવતાઈ સિદ્ધિ જોળવવા પ્રયત્ન કરે છે તેઓને સરલ માર્ગ બતાવવો અર્થાત આવાં સ્તોત્રો સ્તવનો મંત્રોની શાસ્ત્રીય પ્રક્રિયા સરલતાથી જણી સમજ કરી શકે તે રીતે સરલ કરી દેખાડવી એ તે તે વિષયના વિદ્વાનો આચાર્યો ગુરુસ્થાનોનું કર્તવ્ય છે. પ્રજા આધ્યાત્મિક કલ્યાણ સાધવા સાથે સંસારમાં સુખી જીવન ગાળી શકે, ધાર્મિક જીવનમાં વધુ પ્રવૃત્ત થઈ આચાર વિચાર નિત્ય નિયમ સદાચાર અને પવિત્ર આચરણવાળી બને એ દરેક ધર્મના આચાર્યો ગુરુએ કે વિદ્વાને ધ્યાનમાં રાખવા જરૂરી છે, જથી હાલના જડવાદમાં ખેંચાતું જગત વિનાશને માર્ગે જઈ રહ્યું છે તે હત્તિને માર્ગે પ્રવરતે. રાજવૈદ્યી જીવંશમ કાલીદાસ શાસ્ત્રીજીનું આ ૪૨ વર્ષથી નિશ્ચિત કરેલું ધ્યેય તપ અને વ્રત છે.

પોતાનો આયુર્વેદ વૈદકનો વ્યવસાય છતાં પ્રાણી તરીકે શાસ્ત્ર સંશોધન કરી તેનો લાભ દેશને આપવો એવો સંકલ્પ કરી રાજવૈદ્યીએ

૪૨ વર્ષ પહેલાં રસશાળા ઔષધાશ્રમની સ્થાપના કરેલી તે સાથે જ પ્રબલને આધ્યાત્મિક માર્ગે દોરવાના કર્તવ્યનો પણ પ્રારંભ કર્યો. તેની સફળતાના પાયા રૂપ હસ્તલિખિત ગ્રંથોનો સંગ્રહ કરવા માંડ્યો. આજ ૪૨ વિષયના ૧૭,૦૦૦ સત્તર હજારથી વધુ હસ્તલિખિત ગ્રંથો શ્રી ભુવનેશ્વરી ગ્રંથ ભંડારમાં છે. તેમાંના અનેક ગ્રંથોનાં બંધ સંશોધન કરી વિવિધ વિષયના ૧૦૭ ગ્રંથો આજ સુધીમાં બહાર પાડ્યા છે હજી એ કાર્ય કર્યું બધું છે લગભગ ૩૦૦ નાના મોટા ગ્રંથો સંશોધન કરી તૈયાર કરેલ છે જે સમય સંભોગની અનુકૂળતાએ પ્રસિદ્ધ કરાશે.

આ સંસ્થામાં શ્રી સૂક્તની ૧૫ હસ્તપ્રતો છે બધી પ્રતો સાથે સંશોધન કરી રાજવૈદ્યશ્રીએ શ્રી સૂક્તની પહેલી આવૃત્તિ સંવત ૧૯૬૦માં બહાર પાડી હતી. ૪થી આવૃત્તિ બે વર્ષથી બલાસ થયેલી. ધણી સમયથી શ્રી ઉપાસંઠા ભક્તોની માગણીઓ છતાં આ પાંચમી આવૃત્તિ બહાર પડતાં ધણો વખત નીકળી ગયો છે ભક્તોને બહુ વાટ જોવી પડી છે તે માટે ખેદ થાય છે. સૌ જાણે છે કે રસશાળાનું છાપખાનું રસશાળાના વેપાર ધંધા અંગેના સાહિત્યો પ્રસિદ્ધ કરવામાં જ રોકાયેલું રહે છે તેથી ઈતર સાહિત્ય પ્રસિદ્ધ કરવામાં વિલંબ થાય છે. આ શ્રી સૂક્તની પાંચમી આવૃત્તિ બહાર પડવાના ધણા વિલંબનું એ કારણ છે.

આજ સુધી આ પુસ્તકની ૪ આવૃત્તિઓ સંસ્કૃત સાથે ગુજરાતી ભાષાંતરવાળી પ્રસિદ્ધ થઈ છે છતાં હિંદની ધણી ભાષાની પ્રબલે તેનો લાભ લીધો છે પરંતુ ઈતર ભાષાવાળી પ્રબલ સરલતાથી આ પુસ્તકનો લાભ લઈ શકે તે માટે આ ૫મી આવૃત્તિ ગુજરાતી અને હિંદી બેઈ ભાષામાં પ્રસિદ્ધ કરેલ છે. હવે પછી મરાઠી, ઈંગ્રેજી અને બીજી ભાષામાં પણ પ્રસિદ્ધ કરવા ધારણા છે આ શ્રીસૂક્તનો હિંદની અને વિદેશની, આર્ય ધર્મની અને વિદેશી ધર્મની, ગૃહસ્થી અને સાગી બધી પ્રબલ લાભ લઈ આવોક પરલોકનું કલ્યાણ સાથે અને સુખી થાય અને આની ઉપાસના કરનારા ભક્તોના મનોરથ સફળ થાય એવી પ્રાર્થના સાથે આ ૫મી આવૃત્તિ તેઓના હાથમાં સુકીએ છીએ.

શ્રીયંત્ર કે શ્રીસૂક્તના યંત્રની અપૂર્ણતા શ્રી સૂક્તમાં આજ સુધી ભક્તોને ખટકતી હતી. શ્રી સૂક્તના યંત્રનો ઉદ્ધાર આજ સુધી કાઈએ કર્યો નથી, કોઈ પણ ગ્રંથમાં નથી. આગલી આવૃત્તિઓમાં અમે આપેલ છે તે

અપૂર્ણ અને સમજી ન શકાય તેવો છે. સાચા યંત્રોદ્ધાર માટે અનેક ભક્તો તરફથી વર્ષોથી માગણી આવતી હતી પણ શ્રી ચરણતીર્થ મહારાજશ્રીને અવકાશ મળતો નહોતો આ વખતે તેઓએ બીજી હરત પ્રતો અને તંત્ર અન્ધોમાંથી સમન્વય કરી સંશોધન કરીને યંત્રોદ્ધાર કરેલ છે, સાચા યંત્રોદ્ધારનો નિર્ણય કર્યા પછી તેમણે જ નવા ૨૭ શ્લોક બનાવી આ પ્રતિમાં ૨૧મે પાને છાપ્યા છે અને તેને આધારે શ્રી યંત્રતું ચિત્ર તૈયાર કરાવી તેનો મોટો ખરચે પ્લોક તૈયાર કરી આ ૫ મી આવૃત્તિ સાથે આપેલ છે જેઓ આ યંત્રને છબીમાં મઠાવી પૂજન અર્ચન માટે ઉપયોગ કરવા ધારતા હશે તેઓ તેમ કરી શકશે. આ એક શ્રી સૂક્તમાંની મોટી અપૂર્ણતા ખામી દૂર થઈ છે તેથી ભક્તોને આનંદ થાશે. બીજો પણ કેટલોક સુધારો વધારો આ આવૃત્તિમાં કર્યો છે. શ્રી સૂક્તના ભક્તો આનો સંપૂર્ણ લાભ લેશે અને પોતાના મનોરથ પુરા કરશે.

ગોંડળ તા. ૨૬-૧૨-૧૯૫૨

વ્ય.

પોષ શુકલ ૧૦ શુક, સં. ૨૦૦૯

૨સશાળા ઔષધાશ્રમ

શ્રી સૂક્તની ૫ આવૃત્તિની સંખ્યા

આવૃત્તિ	સંવત	સંખ્યા
પ્રથમાવૃત્તિ	૧૯૬૦	૨૦૦૦
દ્વિતીયાવૃત્તિ	૧૯૬૩	૫૦૦૦
તૃતીયાવૃત્તિ	૧૯૬૯	૫૦૦૦
ચોથી આવૃત્તિ	૨૦૦૪	૫૦૦૦
પાંચમી આવૃત્તિ	૨૦૦૯	૪૦૦૦

૨૧,૦૦૦

श्री गणेशाय नमः श्री महालक्ष्म्यै नमः ॥

॥ अथ श्रीसूक्तम् ॥

प्रयोगः

(१) कर्ता स्नात्वाऽऽचम्य आसने उपविश्य मूलेन त्रिपुंड्रं कृत्वा संध्यां विधाय समयश्चेत् भूतशुद्धिं प्राणप्रतिष्ठां च कृत्वा मूलगायत्र्या महालक्ष्म्यै अर्घ्यन्नयं दत्त्वा मूल गायत्रीं द्वारशधा जपेत् । जपं समर्प्य मूलेन प्राणानायम्य देशकालौ संकीर्त्य अद्यपूर्वोच्चरित वर्तमान शुभपण्य तिथौ ममात्मनः सकुटुंबिनः श्रुति स्मृतिपुराणोक्तशुभफलप्राप्त्यर्थं सकलकामना सिद्धयर्थं श्रीसूक्तप्रयोगमहं करिष्ये ।

(२) अस्य श्रीहिरण्यवर्णांमिति पञ्चदशर्चस्य श्रीसूक्तस्य आय-
मन्त्रस्य लक्ष्मीर्कृषिः । तदुत्तरचतुर्दशमन्त्राणां आनंदकर्मचिह्नी-
तेन्दिरासुता ऋषयः । जातवेदोभिर्दुर्गाः श्री महालक्ष्मीर्देवता आद्यानां
तिसृणामनुष्टुप्छंदः । चतुर्थमन्त्रस्य बृहतीच्छंदः । पंचम षष्ठयोः
त्रिष्टुप्छंदः । सप्तमादि चतुर्दशपर्यन्तं अनुष्टुप्छंदः । पंचदशस्य प्रस्नार-
पंक्तिच्छंदः । व्यंजनानि बीजानि । स्वराः शक्तयः । विन्दवः कीलकम् ।
मम अलक्ष्मीपरिहारपूर्वकं दशविषलक्ष्मीप्राप्त्यर्थं श्रीसूक्तपाठे होमे
न्यासे जपे पूजने प्रयोगे विनियोगः ।

(३) अत्राद्य विष्णुसंवत्—कस्य अमुक मासे अमुक पक्षे
अमुक तिथौ अमुक वासरे मम सकलमनोरथसिद्धयर्थं मम शरीरस्य
सहकुटुंबिनः आयुरारोग्यैश्वर्याभिबृद्धयर्थं सकलदोषपरिहारार्थं पापक्ष-
यार्थं सकलजनवशीकरणार्थम् श्रीसूक्तहोमं पाठं चाहं करिष्ये ।

आचम्य । प्राणानायम्य । संकल्प्य । तद्विष्णोः परमं पदं सदा पश्यन्ति सूरयः ।
द्विषोष चक्षुराततम् । इति स्मरणम् । तद्विप्रासो विपन्यदो जाशुवा ०-० समिपते
विष्णोर्यत्परमं पदम् । इति शिखाबंधनम् ॥ ततः

(४) ॥ अथ छंदःपुरुषन्यासः ॥

तिर्यग् विलाय चमसापोर्ष्वुभ्जाय छंदःपुरुषाय नमः शिरसि ॥ गौतम
भारद्वाजाभ्यां नमः अक्षयो । विभ्यामिभ्रजपद्भिभ्यां नमः श्रोत्रयोः । वसिष्ठकदपपाभ्यां
नमः नासिकयोः ॥ अक्षये नमः वाचि ॥ गायत्र्यै अक्षये नमः शिरसि ॥

અપૂર્ણ અને સમજી ન શકાય તેવો છે. સાચા યંત્રોદ્ધાર માટે અનેક ભક્તો તરફથી વર્ષોથી માગણી આવતી હતી પણ શ્રી ચરણતીર્થ મહારાજશ્રીને અવકાશ મળતો નહોતો આ વખતે તેઓએ બીજી હરત પ્રતો અને તંત્ર ગ્રંથોમાંથી સમન્વય કરી સંશોધન કરીને યંત્રોદ્ધાર કરેલ છે, સાચા યંત્રોદ્ધારનો નિર્ણય કર્યા પછી તેમણે જ નવા ૨૭ શ્લોક બનાવી આ પ્રતિમાં ૨૧મે પાને છાપ્યા છે અને તેને આધારે શ્રી ગંત્રનું ચિત્ર તૈયાર કરાવી તેનો મોટો ખૂરચે પ્લોક તૈયાર કરી આ ૫ શ્રી આવૃત્તિ સાથે આપેલ છે જ્યો આ યંત્રને છબીમાં મઢાવી પૂજન અચેન માટે ઉપયોગ કરવા કારતા હશે તેઓ તેમ કરી શકશે. આ એક શ્રી સૂક્તમાંની મોટી અપૂર્ણતા ખામી દૂર થઈ છે તેથી ભક્તોને આનંદ થાશે. બીજો પણ ટેટલોક સુધારો વધારો આ આવૃત્તિમાં કર્યો છે. શ્રી સૂક્તના ભક્તો આનો સંપૂર્ણ લાભ લેશે અને પોતાના મનોરથ પુરા કરશે.

ગોંડળ તા. ૨૬-૧૨-૧૯૫૨

વ્ય.

પોષ શુકલ ૧૦ શુક, સં. ૨૦૦૯

૨સશાળા ઓપધાશ્રમ

શ્રી સૂક્તની ૫ આવૃત્તિની સંખ્યા

આવૃત્તિ	સંવત	સંખ્યા
પ્રથમાવૃત્તિ	૧૯૬૨	૨૦૦૨
દ્વિતીયાવૃત્તિ	૧૯૯૩	૫૦૦૦
તૃતીયાવૃત્તિ	૧૯૯૯	૫૦૦૦
ચોથી આવૃત્તિ	૨૦૦૪	૫૦૦૦
પાંચમી આવૃત્તિ	૨૦૦૯	૪૦૦૦

૨૧,૦૦૦

श्री गणेशाय नमः श्री महालक्ष्म्यै नमः ॥

॥ अथ श्रीसूक्तम् ॥

प्रयोगः

(१) कर्ता स्नात्वाऽऽचम्य आसने उपविश्य मूलेन त्रिपुंड्रं कृत्वा संध्यां विधाय समयश्चेत् भूतशुद्धिं प्राणप्रतिष्ठां च कृत्वा मूलगायत्र्यां महालक्ष्म्यै अर्घ्यत्रयं दत्त्वा मूल गायत्रीं द्वारशधा जपेत् । जप समर्प्य मूलेन प्राणानायम्य देशकालौ सकीर्त्य अद्यपूर्वेच्चरितं वर्तमानं शुभपण्यं तिथौ ममात्मनः सकुटुबिनं श्रुति स्मृतिपराणोक्तशुभफलप्राप्त्यर्थं सकलकामना सिद्धयर्थं श्रीसूक्तप्रयोगमहं करिष्ये ।

(२) अस्य श्रीहिरण्यवर्णाभिनि पञ्चदशर्चस्य श्रीसूक्तस्य आद्य-मन्त्रस्य लक्ष्मीर्कल्पिः । तदुत्तरचतुर्दशमन्त्राणां आनंदकर्दमचिह्नी-तेन्दिरासुता ऋषयः । जातवेदोऽग्निर्दुगाः श्री महालक्ष्मीर्देवता आधानां तिसृणामनुष्टुप्छंदः । चतुर्थमन्त्रस्य गृह्णीच्छंदः । पंचम षष्ठयोः त्रिष्टुप्छंदः । सप्तमादि चतुर्दशपर्यंतं अनुष्टुप्छंदः । पंचदशस्य मन्त्रार-पंक्तिच्छंदः । व्यंजनानि बीजानि । स्वराः शक्तयः । विन्दयः कीलकम् । मम अलक्ष्मीपरिहारपूर्वकं दशविधलक्ष्मीप्राप्त्यर्थं श्रीसूक्तपाठे होमो न्यासे जपे पूजने प्रयोगे विनियोगः ।

(३) अत्राद्य विक्रम संवत्—कस्य अमुक मासे अमुक पक्षे अमुक तिथौ अमुक वासरे मम सकलमनोरथसिद्धयर्थं मम शरीरस्य सहकुटुंबिनः आयुरारोग्यैश्वर्याभिष्टुद्धयर्थं सकलदोषपरिहारार्थं पापक्ष-यार्थं सकलजनवशीकरणार्थम् श्रीसूक्तहोमं पाठं वाहं करिष्ये ।

आचम्य । प्राणानायम्य । संकल्पः । तद्विष्णोः परमं पदं सदा पश्यन्ति सुरयः । विषोय चक्षुराततम् । इति स्मरणम् । तद्विभासे विषययो जागृवा ०-० समिषते विष्णोर्यत्परमं पदम् । इति शिष्यावधनम् ॥ ततः

(४) ॥ अथ छंदःपुरुषन्यासः ॥

तिर्यग् विलाय चमस्योर्ध्वेऽनुभाय छद्मपुरुषाय नमः शिरसि ॥ चौतम भारद्वाजाभ्यां नमः अक्षो । विश्वामित्रजमङ्गिभ्यां नमः भोजयोः । वसिष्ठकरवपाभ्यां नमः नास्तिकयोः ॥ अत्रये नमः वावि ॥ गायत्रे अज्ञदे नमः शिरसि ॥

लणिहे सचित्रे नमः श्रीयायां ॥ वृहस्पते वृहस्पतये नमः अनुके ॥
 वृहद्ग्रन्तराभ्यां धावा पृथिवीभ्यां नमः वाहोः ॥ त्रिष्टुभे इन्द्राय नमः मध्ये ॥
 जगत्यै आदित्याय नमः धोत्रयोः ॥ अतिछन्दसे प्रजापतये नमः मेढ्रे ॥
 यज्ञाय वैश्वानराय नमः पादयोः ॥ अतुष्टुभे विभ्वेभ्यो देवेभ्यो नमः ऊर्वोः ॥
 पंक्त्यै महद्भ्यश्च नमः गुल्फयोः ॥ द्विपशये विष्णवे नमः पादयोः ॥ विच्छन्दसे
 वायवे नमः प्राणेषु ॥ न्यूनाक्षराय अद्भ्यश्च नमः सर्वांगेषु । न्यूनातिरिक्तेष्वंगेषु ॥

(५) ॥ अथ कमलामातृका न्यासः ॥

अस्य भी कमलामातृका न्यासस्य भृगुरूपि गायत्री चण्ड । संपत्प्रदा देवता ।
 हृत्कः धीजानि । स्वरा शक्तय । अभीष्टसिद्धयर्थे न्यासे विनियोगः । भां हृदयाय नमः ।
 भी शिरसे स्वाहा । श्रीं शिष्यायै वषट् । अ कवचाय हुं । श्रीं नेत्रत्रयाय वीषट् ।
 अ अस्त्राय फट् ॥

ध्यानम्—विद्युद्दाम सममभां हिमगिरिमख्यैश्चतुर्मिर्गजैः

गुंडादंड समुद्रतामृतघटैरासिच्यमानां रंमां ॥

विभ्राणां करपंकजैर्जपवती पद्मद्वयं पुस्तकम्

भास्वद्रत्नसमुज्ज्वलां कुचनतां ध्यायेज्जगत्स्वामिनीम् ॥१॥

मानसोपचारैः संपूज्य । अंक ६ अनुसारं ॐ श्रीं भं नमः शिरसि । भां श्रीं
 नमः मुष्पृष्ठे इत्यादिना आरभ्य पर क्रमेण ॐ श्रीं शं नमः हृदयादि मुष्पातं ।
 पर्यंतं न्यासान् कुर्यात् ॥

(६) अथ केशवादि मातृका न्यासः ॥

अस्य श्री केशवादि मातृका न्यासस्य रद्र स्मृति ॥ गायत्री छंदः । भी लक्ष्मी-
 नारायणो हरिर्देवता । श्रीं बीजम् । स्वरा शक्तय । अभीष्टसिद्धयर्थे न्यासे
 विनियोगः । ह्रीं हृदयाय नमः । श्रीं शिरसे स्वाहा । पट् शिष्यायै वषट् । ॐ
 कवचाय हुं । श्रीं नेत्रत्रयाय वीषट् । अ अस्त्राय फट् ।

ध्यानम्—हस्तैर्विभ्रत्सरसिज गदा दान चक्राणि विद्याम्

पद्मादर्शा कनकचक्रं मेघ त्रिष्टुठिलासम् ॥

षामोत्तुगस्तनमरिचं कल्पमाश्लेषशोभा

देवीभूतं वपुर्वत्तु नः पुटरीकाहालक्ष्म्योः ॥

॥ मानसोपचारैः संपूज्य ततो न्यासः ॥

ॐ श्रीं ह्रीं	अं केशवाय	वीर्यं नमः	शिरसि ॥
" " "	भां नारायणाय	शान्तिं नमः	मुष्पृष्ठे ॥
" " "	ई माधवाय	तुष्टुभे नमः	दक्ष नेत्रे ॥
" " "	ह्रीं गोविन्दाय	पुष्टुभे नमः	याम नेत्रे ॥
" " "	उं विष्णवे	भ्रातृभ्यो नमः	दक्ष कर्णे ॥

ॐ	धीं	ह्रीं	ऊं	मधुसूदनाय	क्षान्त्यै नमः ॥	वाम कणे
"	"	"	ऋ	त्रिविक्रमाय	क्रियायै नमः ॥	दक्ष नासि
"	"	"	ॠ	घामनाय	व्याधौ नमः ॥	वाम नासि
"	"	"	ॡ	श्रीधराय	मेघायै नमः ॥	दक्ष कपोले
"	"	"	ऌ	हृषीकेशाय	हृषायै नमः ॥	वाम कपोले
"	"	"	ॢ	पद्मनाभाय	धन्वायै नमः ॥	उर्ध्वेऽंष्टे
"	"	"	ॣ	वामोदराय	उज्ज्वलयै नमः ॥	अधरोऽंष्टे
"	"	"	ओ	वासुदेवाय	उक्ष्म्यै नमः ॥	उर्ध्वदक्षपंक्तौ
"	"	"	औ	संकर्षणाय	सरस्वत्यै नमः ॥	अधोदक्षपंक्तौ
"	"	"	अं	प्रद्युम्नाय	श्रीत्यै नमः ॥	त्रिन्दापां
"	"	"	अः	अनिरुद्धाय	रत्यै नमः ॥	श्रीवापां
"	"	"	कं	चक्रिणे	जयायै नमः ॥	दक्ष स्कंधे
"	"	"	खं	गदिने	दुर्गायै नमः ॥	दक्ष कूपरे
"	"	"	गं	शाङ्गिणे	प्रजायै नमः ॥	दक्ष मणिबंधे
"	"	"	घं	खड्गिणे	सत्यायै नमः ॥	दक्ष हस्तांगुलिमूले
"	"	"	ङं	शंघिने	चंडायै नमः ॥	दक्ष हस्तांगुल्यग्रे
"	"	"	चं	दलिने	वाण्यै नमः ॥	वाम स्कंधे
"	"	"	छं	मुत्तलिने	विलासिन्यै नमः ॥	वाम कूपरे
"	"	"	जं	शुलिने	विजयायै नमः ॥	वाम मणिबंधे
"	"	"	झं	पाशिने	विरजायै नमः ॥	वाम कटांगुलिमूले
"	"	"	ञं	अंकुशिने	विश्वायै नमः ॥	वाम कटांगुल्यग्रे
"	"	"	टं	मुकुन्दाय	विमदायै नमः ॥	दक्ष पादमूले
"	"	"	ठं	नंदजाय	सुनंदायै नमः ॥	दक्ष जानुनि
"	"	"	डं	नदिने	स्मृत्यै नमः ॥	दक्ष पादगुल्फे
"	"	"	ढ	नराय	ऋद्ध्यै नमः ॥	दक्ष पादांगुलिमूले
"	"	"	णं	नरकजिते	समृद्ध्यै नमः ॥	दक्ष पादांगुल्यग्रे
"	"	"	तं	हरये	शुद्ध्यै नमः ॥	वाम पादमूले
"	"	"	थं	कृष्णाय	गुह्यै नमः ॥	वाम पादजानुनि
"	"	"	दं	सत्याय	मुक्त्यै नमः ॥	वाम पादमूले
"	"	"	धं	सात्वताय	मत्यै नमः ॥	वाम पादांगुलिमूले
"	"	"	नं	शैरये	क्षमायै नमः ॥	वाम पादांगुल्यग्रे
"	"	"	प	शूराय	रमायै नमः ॥	दक्ष पाध्वे
"	"	"	फ	जनादनाय	उमायै नमः ॥	वाम पाध्वे
"	"	"	ब	भूधराय	हेदिन्यै नमः ॥	पृष्ठे
"	"	"	भं	विश्वमूर्त्तये	हृन्नायै नमः ॥	नाभौ
"	"	"	म	बहुलाय	धनुषायै नमः ॥	उदरे

वणिङ्हे सवित्रे नमः प्रीवापां ॥ वृद्धस्यै वृद्धस्यतये नमः अनूके ॥
 वृद्धदुःखतराभ्यां धावा पृथिवीभ्यां नमः धातोः ॥ त्रिष्टुभे इन्द्राय नमः मध्ये ॥
 जगत्स्य आदित्याय नमः धोत्रयोः ॥ अतिछद्से प्रजापतये नमः मेद्रे ॥
 यहाय वैश्वानराय नमः पादयोः ॥ अनुष्टुभे विध्वेभ्यो देवेभ्यो नमः ऊर्वोः ॥
 पंक्त्यै मरुद्भ्यश्च नमः शुल्फयोः ॥ द्विपशये विष्णवे नमः पादयोः ॥ विच्छंद्से
 वायवे नमः प्राणेषु ॥ न्यूनाक्षराय अद्भ्यश्च नमः सर्वानेषु । न्यूनातिरिक्त्वेषु ॥

(५) ॥ अथ कमलामातृका न्यासः ॥

अस्य धी कमलामातृका न्यासस्य भृगुर्ऋषि गायत्री छन्दः । संपन्नदा देवता ।
 हलः श्रीजानि । स्वरा शक्यः । अभीष्टसिद्धयर्थे न्यासे वित्तियोगः । आं हृदयाय नमः ।
 श्रीं शिरसे स्वाहा । श्रूं शिखायै वषट् । श्रे कवचाय हुं । श्रीं नेत्रत्रयाय धौषट् ।
 अ. अस्त्राय फट् ॥

ध्यानम्—विद्युद्दाम समप्रभां हिमगिरिमुखैश्चतुर्भिर्गजैः
 शुंडादंड समुद्रताम्रतघटैरासिच्यमानां रंभां ॥
 विभ्राणां करपकजैर्नपवटी पद्मद्वयं पुस्तकम्
 भास्वद्वलसमुज्ज्वला कुचनतां ध्यायेज्जगत्स्वामिनीम् ॥१॥

मानसोपचारैः संपूज्य । ओं ६ यानुसारं ॐ धीं नमः शिरसि । आं श्रीं
 नमः मुखवृत्ते इत्यादिना आरभ्य पर कमज ॐ धीं ह नमः हृदयादि मुखात् ।
 पर्यन्ते न्यासान् पुर्यात् ॥

(६) अथ केशवादि मातृका न्यासः ॥

अस्य धी केशवादि मातृका न्यासस्य यद् ऋषिः ॥ गायत्री छन्दः । श्री लक्ष्मी-
 नारायणो हरिर्देवता । ह्रीं श्रीतम् । स्वरा शक्यः । अभीष्टसिद्धयर्थे न्यासे
 पित्तियोगः । आं हृदयाय नमः । ह्रीं शिरसे स्वाहा । फट् शिखायै वषट् । ह्रूं
 कवचाय हुं । ह्रीं नेत्रत्रयाय धौषट् । उ. अस्त्राय फट् ।

ध्यानम्—हस्तैर्विभ्रत्सरसिन मदा शंख चक्राणि विद्याम्
 पद्मादेशीं धनत्रयलक्ष मेघ विद्युच्छिलासम् ॥
 धामोत्तुगस्तनपरिरत्न धरुणमाश्लेषणेमा
 देवीभूत वपुरवृत्त नः पुटरीपासलक्ष्म्योः ॥
 ॥ मानसोपचारैः संपूज्य ततो न्यासः ॥

ॐ श्रीं ह्रीं	ॐ हृदयाय	कीर्त्यै नमः	शिरसि ॥
" "	आं नारायणाय	वायु नमः	मुखवृत्ते ॥
" "	ह्रूं कवचाय	शुद्धये नमः	दक्ष नेत्रे ।
" "	ह्रूं शिखायै	शुद्धये नमः	धामने
" "	उं विष्णवे	शुद्धये नमः	ह्रूं

ॐ	ध्रीं	ह्रीं	यं	त्वगात्मने	पुरुषोत्तमाय	यसुधायै	नमः	हृदि
"	"	"	रं	अस्त्रगात्मने	चलिने	परायै	नमः	दक्षांसे
"	"	"	ले	मांसगात्मने	यलानुजाय	परायणायै	नमः	ककुदि
"	"	"	वं	पेशात्मने	यलाय	भृक्ष्मायै	नमः	वामांसे
"	"	"	शं	अस्थ्यात्मने	वृषभाय	संध्यायै	नमः	हृदयादि दक्षकण्ठं
"	"	"	पं	मज्जात्मने	वृषाय	प्रसायै	नमः ॥	" वाम करांतम्
"	"	"	सं	शुक्रात्मने	हंसाय	प्रभायै	नमः ॥	" दक्ष पाशांतम्
"	"	"	हं	प्राणात्मने	पराहाय	निशायै	नमः ॥	" वाम पाशांतम्
"	"	"	ळं	शफ्यात्मने	विमलाय	अमोघायै	नमः ॥	" अउर्रांतम्
"	"	"	श्	क्रोधात्मने	नृसिंहाय	विद्युतायै	नमः ॥	" सुखांतम्

(७) ॥ अथ पुरुषसूक्त न्यासः ॥

अस्य श्री पुरुषसूक्तमंत्रस्य नारायण ऋषिः । आद्याः पञ्चदश अनुष्टुभः । अंत्या त्रिष्टुभः । पुरुषो देवता । जगद्बीजं । न्यासे त्रिनियोगः ।

अस्य श्री उत्तर नारायण सूक्तस्य नारायण ऋषिः । आद्यानां तिस्रिणां त्रिष्टुच्छंदः । चतुर्थे पंचमयोरनुष्टुप्छंदः । अंत्यायाः त्रिष्टुप्छंदः । आदित्यो देवता न्यासे त्रिनियोगः ।

अद्भ्यः संभृतः पृथिव्ये रसाच्च विश्वकर्मणः समवर्तताग्रे । तस्य त्वष्टा विदधदूर्ध्वमेति तन्मर्त्यस्य देवत्वमाजानत्रे । हृदयाय नमः ।

वेदाहमेतं पुरुषं महान्तमादित्यवर्णं तमसः परस्नात् । तमेव विदित्वातिमुत्पुमेति नान्यः पन्थो विद्यतेऽयनाय । शिरसे स्वाहा ।

प्रजापतिश्चरति यत्र अंतरजायमानो बहुधा विवराजायते । तस्य योनिं परिपश्यन्ति घीरास्तस्मिन्द तस्युर्ध्वनानि विश्वा । शिखायै वषट् ।

यो देवेभ्य आतपति यो देवानां पुरोहितः । पूर्वा यो देवेभ्यो जातो नमो ऋचाय ब्राह्मणे । कवचाय हूं ।

रुचं ब्राह्म्यं जनयतो देवा अग्रे तदुपवन् । यस्त्वयं ब्राह्मणे विधात्तस्य देवा असन् वशे । नेत्रत्रयाय वोपट् ।

श्रीश्च ते लक्ष्म्याश्च परन्या घट्टे रात्रे पाशैर्नक्षत्राणि रूपमश्विनौ व्यासम् । इत्थन्निपाणामुम इपाण सर्वं लोकां म इपाण । अस्त्राय फट् ।

॥ अथांगन्यासः ॥

सहस्रशीर्षा पुरुषः सहस्राक्षः सहस्रपात् । सभूमिर्न सर्वत स्पृत्वाच्यतिष्ठद्दशाङ्गुलम् ॥ वागकरे ।

पुरुषोऽपवेदं सर्वं यद्भूतं यच्च भाव्यम् । उतामृतत्वेस्थेशानो यदन्नेनातिरोहति ॥ दक्षिण करे ।

एतावानस्य महिमातो ज्यायाँश्च पूरुषः । पादोऽस्य त्रिधाभूतानि त्रिपादस्यामृतं
दिवि । वाम पादे ।

त्रिपादूर्ध्वं उदैत् पुरुषः पादोऽस्येहाभवत् पुनः । ततोव्विष्वह् व्यत्क्रामत् साशना
नशनेऽ अभि ॥ दक्षिण पादे ।

ततो व्विराडजायत विराजो अधि पूरुषः । सजातो अत्यरिच्यत पश्चाद्
भूमिमयो पुरः । वाम जानुनि ।

तस्माद्यज्ञात्सर्वहुतः संभृतं पृषदाज्यम् । पशूस्ताँश्चक्रे व्वाद्यव्या नारण्या
ग्राम्याश्च ये । दक्षिण जानुनि ।

तस्मादज्ञात्सर्वहुतऋचः सामानि जज्ञिरे । छन्दांसि जज्ञिरे तस्माद्यजुस्त-
स्मादजायत । वाम कट्यां ।

तस्मादश्वाऽ अजायन्त ये के योभयादतः । गावो ह जज्ञिरे तस्मात्तस्माज्जाता
अजावयः । दक्षिण कट्यां ।

तं यज्ञं वर्हिषि षौक्षन् पुरुषं जातमग्रतः । तेन देवा अयजन्त साध्या
ऋषयश्च ये । नाभौ ।

यत्पुरुषं व्यदधुः कतिधा व्यकल्पयन् । मुखं किमस्यासीत् किंवाह किमूरु
पादाऽउच्येते । हृदये ।

ब्राह्मणोऽस्य मुखमासीद् बाहू राजन्यः कृतः । ऊरू तदस्य यज्ञैश्चः पद्भ्या
शूद्रो अजायत । वाम बाहौ ।

चंद्रमा मनसो जातश्चक्षोः सूर्यो अजायत । श्रोत्राद्वायुश्च माणश्च मुखादग्निर्जायत ।
दक्षिण बाहौ ।

नाभ्या आसीदंतरिक्षं शीर्ष्णोर्ध्वैः समवर्तत । पद्भ्यां भूमिर्दिशः धात्रात्तथा
लोकाऽअकल्पयन् । कंठे ।

चत्पुरुषेण हविषा देवा यज्ञमतन्वत । व्वसन्तोऽस्यासीदाज्ये ग्रीष्म इध्मः
शरद्धिः । मुखे ।

सप्तास्यासन् परिधयस्त्रिःसप्त समिधः कृताः । देवा यद्यज्ञं तन्वाना अवधन्
पुरुषं पथम् । नेत्रयोः ।

यज्ञेन यज्ञमयजन्त देवास्तानि धर्माणि प्रथमान्यासन् ।

तेह नाकं महिमानः सचन्त यत्र पूर्वे साध्याः सन्ति देवाः । मूर्ध्नि ।

॥ आसने चितयेन्मेरुमष्टदलं सकर्णिकम् ॥

(८) ॥ अथ ज्योतिषान्यासः ॥

भूः पादयोः । भुवः जान्वोः । स्वः कट्यां । महः नाभौ । जनः हृदि ।
तपः कंठे । सत्यं भ्रूमध्ये । भूर्भुवः स्वरोम् इति दिग्बधः ।

हिरण्यये परे कोणे विरजं ब्रह्म निष्कलम् ॥

तच्छुभ्रं ज्योतिषां ज्योतिस्तत्सदात्मविदे विदुः ॥ १ ॥

(९) ॥ अथ श्री मूक्त न्यासः ॥

ॐ अस्य श्री हिरण्यवर्णामिति पंचदशस्य श्रीमूक्तस्वानंदकदंभचिह्नी-
तैदिरामृता महर्षयः । श्रीरत्रिदेवता । आयास्त्विस्रोनुष्टुभः चतुर्यो वृहती
पंचमीषष्ठी त्रिष्टुभौ । ततोऽष्टाचनुष्टुभः अंत्या मस्तार पंक्तिः । हिरण्यवर्णा-
मिति बीजं । तां म आचट जातवेद इति गतिः । कीर्तिमद्भि ददातु मे इति
कीलकं । मम श्री महालक्ष्मी प्रसादमिदं न्यासे विनियोगः ॐ श्रीं श्रीं श्रीं
इति करगृहिः ॥

- ॐ ऐं ॐ ह्रीं । तां न भावह जानवेदेो लक्ष्मीमनपगामिनीं
 यस्यां शिःष्यं सिन्दे रं गामश्वं पुरुषानहं ॥ स्वाहा ॥
 इति नमः नेत्रयोः ॥२॥
- ॐ ह्रीं ॐ श्रीं । अश्वपूर्वां रथवध्यां हस्तिनादप्रवोधिनीम् ।
 श्रियं ऐवीमुपह्वये श्रीर्मा देवी जुपताम् ॥ स्वाहा ॥
 इति नमः कर्णयोः ॥३॥
- ॐ श्रीं ॐ ह्रीं । कां सोस्मितां हिरण्यप्राकारामार्द्रां ज्वलन्तीं ।
 तृसां तर्पयन्तीं पद्मे स्थितां पद्मशर्णां तामिहोपह्वये श्रियम् ॥
 स्वाहा ॥ इति नमः नासिकयोः ॥४॥
- ॐ ह्रीं ॐ षट् षट् । चन्द्रां प्रभासां यशसा ज्वलन्तीं श्रियं लोके देव-
 जुष्टामुदारां । तां पद्मिनीमीं शरणमहं प्रपद्ये अलक्ष्मीर्मे
 नश्यतां त्वां वृणे ॥ स्वाहा ॥ इति नमः मुखे ॥५॥
- ॐ षट् षट् ॐ वाग्वादिनी । आदित्यवर्णे तपसोधिजातो वनस्पतिस्तव
 वृक्षोऽथ पितृवः । तस्य फलानि तपसा नुदंतु मायान्तरा
 याश्च वाह्या अलक्ष्मीः ॥ स्वाहा ॥ इति नमः कण्ठे ॥६॥
- ॐ वाग्वादिनी ॐ ऐं । उपेतु मां देवसखः कीर्तिश्च मणिना सह ।
 प्रादुर्भूतः सुराण्ड्रेस्मिन्कीर्तिमृद्धिं ददातु मे ॥ स्वाहा ॥
 इति नमः बाहोः ॥७॥
- ॐ ऐं ॐ सौः । श्रुतिपासामलां ज्येष्ठामलक्ष्मीं नाशयाम्यहम् ।
 अभूतिमसमृद्धिं च सर्वां निर्णुद मे गृहात् ॥ स्वाहा ॥
 इति नमः हृदि ॥८॥
- ॐ सौः ॐ हंसः । गन्धद्वारां दुराधर्षां नित्यपुष्टां करीषिणीं ।
 ईश्वरीं सर्वभूतानां तामिहोपह्वये श्रियम् ॥ स्वाहा ॥
 इति नमः नाभौ ॥९॥
- ॐ हंसः ॐ आं । मनसः काममाकृतिं वाचः सत्यमशीमहि ।
 पशूनां रूपमन्नस्य मयि श्रीः श्रयतां यशः ॥ स्वाहा ॥
 इति नमः श्रुत्ये ॥१०॥
- ॐ आं ॐ ह्रीं । कर्दमेन प्रजा भूता मयि संभव कर्दम ।
 श्रियं वासय मे कुले मातरं पद्ममाहिनीम् ॥ स्वाहा ॥
 इति नमः पाया ॥११॥

ॐ ह्रीं ॐ क्रीं । आपः सृजन्तु स्निग्धानि चिक्रीत वस मे गृहे ।
 वाचं देवीं मातरं श्रिय वासय मे कुले ॥ स्वाहा ॥
 इति नमः उर्वोः ॥ १२ ॥

ॐ क्रीं ॐ क्लीं । आर्द्रा पुष्करिणीं पुष्टिं पिंगलां पद्ममालिनीम् ।
 चंद्रां हिरण्मयीं लक्ष्मीं जातवेदो म आवह ॥ स्वाहा ॥
 इति नमः जान्वोः ॥ १३ ॥

ॐ क्लीं ॐ श्रीं । आर्द्रां य करिणीं यष्टिं सुवर्णां हेममालिनीम् ।
 सूर्या हिरण्मयीं लक्ष्मीं जातवेदो म आवह ॥ स्वाहा ॥
 इति नम जंघयोः ॥ १४ ॥

ॐ श्रीं ॐ हूं । तां म आवह जातवेदो लक्ष्मीमनपगामिनीम् ।
 यस्यां हिरण्यं प्रभूतं गावो दास्योऽश्वान् विन्देयं पुरुषानहम् ॥
 स्वाहा ॥ इति नमः पादयोः ॥ १५ ॥

ॐ हूं ॐ स्वाहा ॐ हूं ॐ ऐं । यः शुचिः प्रयतो भूत्वा जुहुयादाज्यमन्वहम्
 श्रियः पंचदशर्चं च श्रीकामः सततं जपेत् ॥ स्वाहा ॥
 इति नमः सर्वांगे ॥ १६ ॥

ॐ श्रीं श्रीं इति वीजाभ्यां करशुद्धिं कुर्यात् । (जलेन हस्तौ मसालयेत्)
 ॥ अथ प्रार्थना ॥

ॐ अश्वदायै गोदायै धनदायै महाधने ।
 धनं मे जुपतां देवि सर्वकामांश्च देहि मे ॥ १ ॥
 ॥ अथ ध्यानम् ॥

सहस्रार्कप्रतीकाशं कंदर्पायुतसन्निभम् ।
 युवानं पुडरीकाक्षं सर्वाभरणभूषितं ॥
 पीनवृत्तायुतैर्दोभिश्चतुर्भिर्भूषणान्वितैः ।
 चक्रं शंखं गदां पद्म विभ्राणं पीतवाससम् ॥
 शुक्लपुष्पानुलेपं च रक्तहस्तपदांबुजम् ।
 सुस्निग्धनीलकुटिलकुंतलैरुपशोभितम् ॥
 श्रिया भूम्या समाश्लिष्टपार्श्वे ध्यात्वा समर्चयेत् ॥
 अरुणकमलसंस्था तद्रजःपुञ्जवर्णा
 करकमलघृतेष्टाभीतियुग्मांबुजाता ॥

मणिमुकुटविचित्रालंकृतां कल्पजातै-

भवतु भुवनमाता संततं श्रीः श्रियै न ॥१॥

ततः कमल कलश धेनु ज्ञानाञ्जलिमुद्रामदर्शनम् ॥

॥ ततः मानसोपचारैः पूजनम् ॥

ॐ पृथ्वी - तत्त्वात्मकं महालक्ष्म्यै गंधं समर्पयामि नमः

आकाश " " पुष्पं "

वायु " " धूपं "

अग्नि " " दीपं "

अमृत " " नैवेद्यं "

ॐ शक्ति " " तांबूलादि सर्वोपचारपूजां समर्पयामि नमः

अथ वाक्पूजनं । तत्र पूर्वं यथाविधि दीप कलश शंख घंटा पूजनम् ।

॥ अथावरणपूजनं ॥ अथ प्रथमावरणं ॥

पट्कोणयंत्रमालिख्य आग्नेयादिकोणेषु

हिरण्ययै श्रीं पूजयामि

चंद्रायै " "

रजतस्रजायै " "

हिरण्यस्रजायै " "

हिरण्याक्षायै " "

हिरण्यवर्णायै " "

अभीष्टसिद्धिं मे देहि शरणागतवत्सले ॥ भक्त्या समर्पये तुभ्यं प्रथमावरणार्चनं ॥१॥

॥ अथ द्वितीयावरणं अथ पूर्वादि दलेषु ॥

पद्मायै श्रीं पूजयामि

पद्मवर्णायै " "

पद्मस्यायै " "

आर्द्रायै " "

तुर्यगत्यै " "

तृप्त्यै " "

द्वलंत्यै " "

स्वर्णप्राकारायै " "

अभीष्टसिद्धिं मे देहि शरणागतवत्सले । भक्त्या समर्पये तुभ्यं द्वितीयावरणार्चनं ॥२॥

॥ अथ तृतीयावरणं अथ पूर्वादिदिक्षु ॥

इंद्राय नमः । अग्नये नमः । यमाय नमः । निर्ऋतये नमः ।
वरुणाय नमः । वायवे नमः । कुबेराय नमः । ईशानाय नमः । इति तृतीयावरणं ।
अभीष्टसिद्धिं मे देहि शरणागतवत्सले । भक्त्या समर्पये तुभ्यं तृतीयावरणार्चनं ॥३॥

॥ अथ चतुर्थावरणं पुनः दशदिक्षु ॥

वै शक्राय नमः । शं शक्तये नमः । इ इडाय नमः । सं सङ्गाय नमः ।
पं पाशाय नमः । अं अंकुशाय नमः । ग गदायै नमः । शं शूलाय नमः ।
अं अजायै नमः । चं चक्राय नमः । इति चतुर्थावरणम् ।

॥ अथ पंचमावरणं द्वारपाल पूजनं च ॥

भूपुरस्य चतुर्षु द्वारेषु प्रागादिक्रमेण द्वारपालान् पूजयेत् । श्रीं दमनकाय
नमः । श्रीं सलिलाय नमः । श्रीं गुग्गुलवे नमः । श्रीं कुरंदकाय नमः ।
अभीष्टसिद्धिं मे देहि शरणागतवत्सले । भक्त्या समर्पये तुभ्यं चतुर्थावरणार्चनं ॥४॥

॥ ततः प्रधान देवतांगे मयूख देवता पूजनं ॥

श्रीं प्रियै नमः । श्रीं लक्ष्म्यै नमः । श्रीं वरदायै नमः । श्रीं विष्णु त्त्यै नमः । श्रीं
वसुधायै नमः । श्रीं शि-ष्यवर्णायै नमः । श्रीं रत्नमालिन्यै नमः । श्रीं रजतलजायै नमः । श्रीं
सुवर्णं मेहायै नमः । श्रीं स्वर्णं प्राशर्यै नमः । श्रीं पद्मवागिन्यै नमः । श्रीं पद्महस्तायै नमः ।
श्रीं पद्मप्रियायै नमः । श्रीं मुण्डालंकारायै नमः । श्रीं सूर्यायै नमः । श्रीं चंद्रायै नमः । श्रीं
विल्वप्रियायै नमः । श्रीं ईश्वर्यै नमः । श्रीं सुख्यै नमः । श्रीं प्रसूक्त्यै नमः । श्रीं विभूक्त्यै नमः ।
श्रीं ऋद्धयै नमः । श्रीं समृद्धयै नमः । श्रीं सुदयै नमः । श्रीं पुण्यै नमः । श्रीं धनदायै
नमः । श्रीं धनैश्वर्यै नमः । श्रीं शुद्धायै नमः । श्रीं समोक्त्यै नमः । श्रीं भोगदायै नमः ।
श्रीं धात्र्यै नमः । श्रीं विधात्र्यै नमः ।

॥ अथ पंचदशोपचारपूजनं ॥

पंचदश ऋक्पूर्वकं पंचदशोपचारैः पूजयेत्
एवं आवरणसहितां देवीं पंचदश ऋक्पूर्वकं पंचदशोपचारैः
पुरुषसूक्तेन श्रीसूक्तेन च पूजयेत्तद्यथा—

१ सहस्रशीर्षा—द्विरण्यवर्णानित्यावाहनं तान्मुद्रया स्थापनं संनिधीकरणं छेदापनं संमुखीकरणं
अवमुद्रनं कृ वा ये तिसुदां प्रसव्यं

२ पुरुष षडे—तां म आवाह इत्यासन

३ पताघानस्य—अश्वपूर्वा इति पाठः

४ त्रिपादूर्ध्वे—कांसोक्तिता इति अर्थः

५ ततो विराड्—चंद्रां प्रमासां इति आचमनं

६ तत्रमाघदा—आदित्यघणे इति पंचामृतानाम्

- ७ तस्मोद्यशात्सर्वे—उपेतु मां इति शुद्धत्वेन स्नानं
 ८ तस्माद्भवा—क्षुत्पिपासा इति वस्रं
 ९ तं यज्ञं यद्विपि—गंधद्वारां इति गंधं
 १० यत्पुरुषं—मनसः काम इति भूषणं
 ११ ब्राह्मणोस्य—कर्ममेत इति पुण्यं
 १२ चंद्रमा मनसो—प्रापः सृजंतु इति धूपं
 १३ नाभ्या आसी—आर्द्रा पुष्करिणी इति दीप
 १४ यत्पुरुषेण—आर्द्रा यः शरिणी इति वैश्वं
 १५ सप्तास्या—तां म आवह इति वाचमनं फलं तां नूलं दक्षिणां नीराजनं मंत्सुपर्जाजलिं प्रदक्षिणां
 १६ यज्ञेन यज्ञ—यः शुचिः इति नमस्काराथ कृत्वा संपूज्य

॥ विष्णुस्तवः ॥

जितं ते पुंडरीकाक्ष नमस्ते विश्वभावन ॥
 नमस्तेस्तु हृषीकेश महापुरुष पूर्वज ॥१॥
 देवानां दानवानां च सामान्यमधिदैवतम् ॥
 सर्वदा चरणद्वंद्वं व्रजामि शरणं तव ॥२॥
 एकस्त्वमसि लोकस्य सृष्टा संहारकस्तथा ॥
 अर्धक्षत्र्यानुमंता च गुणमाशासमावृतः ॥३॥
 संसारसागरं चौरमनन्तं ह्येणभागनम् ॥
 त्वामेव शरणं प्राप्य निस्तरंति मनीषिणः ॥४॥
 नते रूपं न चोक्तारो नायुद्धानि न चास्पदम् ॥
 तथापि पुरुषाकारो भक्तानां च प्रकाशसे ॥५॥
 नैव किंचित्परोक्षं ते प्रत्यक्षोसि न कस्यचित् ॥
 नैव किंदिदसाध्य ते न च साध्योसि किंचिद् ॥६॥
 कार्याणां कारणं पूर्वं यच्चसां वाच्यमुत्तमम् ॥
 योगिनां परमां सिद्धिं परमं ते पदं विदुः ॥७॥
 अहं भीतोस्मि देवेश संसारेस्मिन्भयावहं ॥
 पाहि मां पुंडरीकाक्ष न जानामि परं पदम् ॥८॥
 कालेष्वपि च सर्वेषु दिक्षु सर्वास्तु वाच्युत ॥
 शरीरे च गतौ चात्प्य वर्तते मे महद्द्वयम् ॥९॥
 त्वत्पादकमलादन्वय मे जन्मान्तरेष्वपि ॥
 निर्मात्तं कुशलस्यासि येन गच्छामि सद्गतिम् ॥१०॥

विज्ञानं यदिदं प्राप्तं यदिदं जानमूर्जितम् ॥
 जन्मातरेषु मे देव माभूदस्य परिक्षयः ॥११॥
 दुर्गतावपि जातायां त्वद्गतो मे मन्त्रैरथः ॥
 यदि नाशं न विन्देत तावतास्मि कृती सदा ॥१२॥
 न कामकल्पं चित्तं मम ते पादयोः स्थितम् ॥
 कामधे विष्णुपादो तु सर्वजन्मसु केवलम् ॥१३॥

ततः ॥ भो ईश्वर क्षमस्वेति प्रार्थयेत् । इति प्रार्थना
 शंखमध्ये स्थितं तोयं भ्रामितं केशवोपरि ॥
 अंगलग्नं मनुष्याणां ब्रह्महत्यां व्यपोहति ॥

इति देवोपरि सजलं शंखं भ्रामयित्वा शिरस्पभ्युक्ष्य शंखं
 घटां गरुडं च पूजयेदिति । ततो नैवेद्यरोपं ।

विष्वक्सेनोद्धवाकूरा सनकाद्या महर्षयः ॥
 लक्ष्मीकान्तप्रसादं च सर्वे गृह्णन्तु वैष्णवाः ॥
 विष्णु गणेभ्यो नमः । इति समर्प्य देवं क्षमापयेत् ॥

॥ तत्र मन्त्राः ॥

ॐ अयं मे हस्तो भगवानयं मे भगवत्तरः । अयं मे
 विश्वभेषजोयं शिवाभिमर्शनः । अयं माताय पिताय जीवातुरागमत् ।
 इदं तव प्रसर्पणं सुवन्द्ये हि निरिहि ।

मन्त्रहीनं क्रियाहीनं भक्तिहीनं सुरेश्वर ॥ ॥
 यत्पूजितं मया देव परिपूर्णं तदस्तु मे ॥१॥
 आघाहनं न जानामि न जानामि तवार्चनम् ॥
 पूजां चैव न जानामि क्षम्यतां परमेश्वर ॥२॥
 स्वस्ति प्रजाभ्यः परिपालयतां ॥
 न्यायेन मार्गेण महीं महीशाः ॥
 गोब्राह्मणेभ्यः शुभमस्तु नित्यं ॥
 लोकाः समस्ताः सुविना भवन्तु ॥३॥
 काले वर्पतु पर्जन्यः पृथिवी जल्पशालिनी ॥
 देशोऽयं क्षोभरहितो ब्राह्मणाः सन्तु निर्भया ॥४॥

अन्यथा शरणं नास्ति त्वमेव शरणं मम ॥
 तस्मात्कारुण्यभावेन रक्षस्व परमेश्वर ॥५॥
 मत्समो नास्ति पापिष्ठस्त्वत्समो नास्ति पापहा ॥
 इति संचिन्त्य देवेश यथेच्छसि तथा कुरु ॥६॥
 भूमौ स्खलितपादानां भूमिरेवावलम्बनम् ॥
 त्वयि जातापराधानां त्वमेव शरणं मम ॥७॥
 इत्यादि संप्राथ्य देवतीर्थं हृद्गमं पात्रान्तरेण पिबेत् ॥
 कालमृत्युपुरं पुण्यं ब्रह्महत्याविनाशनम् ॥
 व्याघ्रिधनं पुण्यदं पास्ये सुरपादावनेजनम् ॥ इति ॥८॥

अनेन यथाशक्ति मया कृत पूजनाद्येन कर्मणा भगवान् परमात्मा श्री
 परमेश्वरः प्रीयतामितीश्वरार्पणं कुर्यात् ॥ अभियेकजलेन मार्जनम् ।

ततस्तर्पणं पुरुषसूक्त श्रीसूक्ताभ्याम् ।

पुरुषसूक्त श्रीसूक्ताभ्यां आवरण देवतानामभिः श्यादि द्वात्रिं
 शन्नामभिश्च तर्पणम् ।

॥ अथ तर्पणम् ॥

श्री सर्वनामभ्राणां जातवेदोऽग्निः । अनुष्टुप् छंदः । देवता । मम
 बलक्ष्मीपरिहारपूर्वकं लक्ष्मीप्राप्त्यर्थं तर्पणं करिष्ये । इति संकल्प्य ताम्रपात्रस्थ-
 पयसा सुगंधजलेन सकमल हस्ताभ्यां तर्पयेत् ।

१ सहस्र० द्विथे नमस्तर्पयामि	१ द्विरण्य० भूतिदाये नमस्तर्पयामि
२ पुरुष पत्रे० लक्ष्म्ये	२ ताम्रभाषड० ऋद्धिदाये
३ पतावानस्य० महालक्ष्म्ये	३ अश्वपूर्वा० समृद्धिदाये
४ त्रिपा० घरदाये	४ कांसो० तुष्टिदाये
५ ततोन्विरा० विष्णुपत्न्ये	५ चंद्रा० पुष्टिदाये
६ तस्माद्यज्ञा० स्वर्णमालिन्ये	६ आदित्य० धनदाये
७ तस्माद्यज्ञात्सर्प० रजतस्रजाये	७ उपेतु० धनैर्भ्यै
८ तस्माद्भ्या० स्वर्णगेहायै	८ ह्युत्पया० सुभद्रायै
९ तं यज्ञं० स्वर्णभास्करायै	९ गंधद्वारा० भोगिन्यै
१० यत्पुरुषं० पद्मरागायै	१० मनसः० भोगदायै
११ ब्राह्मणेऽस्य० पद्मवासिन्यै	११ कर्दमेन० धात्र्यै
१२ चंद्रमा० पद्मप्रियायै	१२ आपः० विघात्र्यै
१३ नाभ्या० पेश्वर्यायै	१३ आर्द्रा पु० सिधुजायै
१४ यत्पुरुषेण० मुक्तिदायै	१४ आर्द्रा घः० राजलक्ष्म्यै
१५ सप्तास्या० मुक्तिदायै	१५ तां म आ० गर्जातलक्ष्म्यै
१६ यज्ञेन० प्रभुक्तिदायै	१६ यः शुविः० साध्याज्यलक्ष्म्यै

ततो लक्ष्मीमूर्तेः यत्रे वा संपूज्य पंचदशऋक्परिमितं धीसूक्तं एकवारं
 वशवारं वा जपेत् जपति

गुह्यातिगुह्यगोप्त्री त्वं गृहाणास्मस्कृतं जपम् ॥

सिद्धिर्भवतु मे देवि त्वत्प्रसादान्महेश्वरी ॥१॥

इति देव्यै जपं समर्प्य घृतेन वा पायसेन एकावृत्तिहोमं प्रतिज्ञात्वं
 कुर्यात् ॥ ततः

आचमनं—इदं विष्णु ॥

घृत्त्रं—तन्मायशा ॥

आचमनं—इदं विष्णु ॥

यज्ञोपवीतं—तस्माद्यज्ञा ॥ धुत्पिपासा

आचमनम्—इदं विष्णु.

सलंकारं—मूलमं प्रपठितेः एषै वैकमावृत्ताक्षरेः पुण्यैर्गन्धाक्षतैर्विलक्षपत्रैस्तुलसीदलैर्वा समर्पणं वर्णमालया वा ॥

गंधम्—तं यत्रं—गंधद्वारा.

अक्षताः—अक्षत्रमोमन्दत—मनसः धानमाक.

पुष्पम्—यत्पुष्पं—कर्मैव प्रजा.

तुलसीदलं—इदं विष्णु ॥ आपः घृत्त्रं

सहस्रपुष्पाणि—पुरुषसूक्तं—श्रीसूक्तभ्यां.

नमोःस्त्वनंवाय सहस्रमूर्तये सहस्रपादाक्षिशिरोरुवाहवे ॥

सहस्रनाम्ने पुरुषाय शाश्वते सहस्रकोटीयुगधारिणे नमः ॥१॥

॥ अथ प्रथमांग पूजा ॥

	श्रीं	वरदलक्ष्म्यै	नमः	पादौ	पूजयामि ।
१	॥	कमलवासिन्यै	॥	गुल्फौ	॥
२	॥	पद्मालयायै	॥	जंघे	॥
३	॥	श्रियै	॥	जानुनी	॥
४	॥	इंदिरायै	॥	ऊरू	॥
५	॥	हरिप्रियायै	॥	नाभिं	॥
६	॥	लोकधात्र्यै	॥	स्तनौ	॥
७	॥	विधात्र्यै	॥	कंठं	॥
८	॥	धात्र्यै	॥	नासा	॥
९	॥	सरस्वत्यै	॥	मुखं	॥
१०	॥	पद्मनिधानायै	॥	नेत्रे	॥
११	॥				

१२	॥ मंगलायै	नमः	कर्णौ	पूजयामि
१३	॥ क्षीरसागरजायै	॥	ललाटं	॥
१४	॥ श्रीवरदक्ष्म्यै	॥	शिरः	॥
१५	॥ श्रीमहादक्ष्म्यै	॥	सर्वांगं	॥

॥ अथ द्वितीयांग पूजा ॥

१	श्री श्रीमहादक्ष्म्यै	श्रिये	नमः	शिरः	पूजयामि ।
२	॥ ॥	दक्ष्म्यै	॥	नेत्रे	॥
३	॥ ॥	वरदायै	॥	कर्णौ	॥
४	॥ ॥	विष्णुपत्न्यै	॥	नासां	॥
५	॥ ॥	वसुदायै	॥	मुख	॥
६	॥ ॥	हिरण्यवर्णायै	॥	गंडौ	॥
७	॥ ॥	चूर्णमाळिन्यै	॥	कंठं	॥
८	॥ ॥	रजतस्रजायै	॥	उपरुंतं	॥
९	॥ ॥	सुवर्णगृहायै	॥	दक्ष बाहुं	॥
१०	॥ ॥	स्वर्णमाकारायै	॥	वाम बाहु	॥
११	॥ ॥	पद्मवासिन्यै	॥	स्तनौ	॥
१२	॥ ॥	पद्महस्तायै	॥	दक्ष हस्तं	॥
१३	॥ ॥	पद्ममियायै	॥	वाम हस्तं	॥
१४	॥ ॥	मुक्तालंकारायै	॥	हृदय	॥
१५	॥ ॥	सूर्यायै	॥	उदरं	॥
१६	॥ ॥	चंद्रायै	॥	नाभिं	॥
१७	॥ ॥	पितृवप्रियायै	॥	दक्ष कक्ष	॥
१८	॥ ॥	ईश्वर्यै	॥	वाम कक्षं	॥
१९	॥ ॥	भूत्यै	॥	दक्ष कुक्षिं	॥
२०	॥ ॥	प्रभूत्यै	॥	वाम कुक्षिं	॥
२१	॥ ॥	विभूत्यै	॥	दक्ष कटिं	॥
२२	॥ ॥	प्रहृद्यै	॥	वाम कटिं	॥
२३	॥ ॥	समृद्धयै	॥	गुणं	॥
२४	॥ ॥	सुख्यै	॥	दक्षोरुं	॥

२६	श्रीं	श्रीमहालक्ष्म्यै	पुष्ट्यै	नमः	वामोर्ध्वं	पूजयामि-
२६	"	"	धनदायै	"	दक्षं	जानुं "
२७	"	"	धनैश्वर्ये	"	वामं	जानुं "
२८	"	"	शुद्धायै	"	दक्षं	शुल्फं "
२९	"	"	संभोगिन्यै	"	वामं	शुल्फं "
३०	"	"	भोगदायै	"	दक्षं	पादं "
३१	"	"	धान्यै	"	वामं	पादं "
३२	"	"	विधान्यै	"	सर्वान्	"

१ श्री ईश्वर्ये नमः । २ श्री कमलायै नमः । ३ श्री लक्ष्म्यै नमः । ४ श्री चलायै नमः ।
 ५ श्री भृत्ये नमः । ६ श्री हरिप्रियायै नमः । ७ श्री पद्मायै नमः । ८ श्री पद्मालयायै नमः ।
 ९ श्रीसंपदे नमः । १० श्रीऊर्ध्वगत्यै नमः । ११ श्रीध्रिये नमः । १२ श्री पद्मधारिण्यै नमः ।

॥ अथ षोडश युग्म पूजा ॥ प्रत्येक नाम्ना नम इत्यनंतरं कुंकुमाक्षरसतैः
 पूषयेत् ॥

ॐ	श्रीं	ह्रीं	अं	श्री-केशवाभ्यां	नमः ।
"	"	"	आं	लक्ष्मी-नारायणाभ्यां	नमः ।
"	"	"	इं	कमला-माधवाभ्यां	नमः ।
"	"	"	ईं	पद्मा-गोविंदाभ्यां	नमः ।
"	"	"	उं	पद्मिनी-विष्णुभ्यां	नमः ।
"	"	"	ऊं	कमलाख्या-मधुसूदनाभ्यां	नमः ।
"	"	"	ऋं	रमा-त्रिविक्रमाभ्यां	नमः ।
"	"	"	ऌं	वृषाकपि-वामनाभ्यां	नमः ।
"	"	"	ॡं	धन्या-श्रीधराभ्यां	नमः ।
"	"	"	ॢं	पृथ्वी-हृषीकेशाभ्यां	नमः ।
"	"	"	ॣं	यज्ञा-पद्मनाभाभ्यां	नमः ।
"	"	"	।ं	इंदिरा-दामोदराभ्यां	नमः ।
"	"	"	॥ं	उषा-अनिरुद्धाभ्यां	नमः ।
"	"	"	॥ीं	माया-पुरुषाभ्यां	नमः ।
"	"	"	अं	गिरा-संकर्षणाभ्यां	नमः ।
"	"	"	अं:	राधा-वासुदेवाभ्यां	नमः ।

अथ- श्रीसूक्तेन होमः ॥

ततः सगोघृतेर्विल्वकण्डैर्वा षोडशाहुनीर्तुत्या संपूर्णस्तोत्रपाठं
च कृत्वा यथाशक्ति मूलमंत्रं जपेत् ॥ होमे प्रतिमंत्रांतं
स्वाहाकारं वदेत् ॥

ॐ ऐं ॥ हिरण्यवर्णां हरिणीं सुवर्णरजतस्रजाम् ॥

चन्द्रां हिरण्ययीं लक्ष्मीं जातवेदो म आवह स्वाहा ॥१॥

ॐ ऐं ॐ ह्रीं ॥ तां म आवह जातवेदो लक्ष्मीमनपगामिनीम् ॥

यस्यां हिरण्यं विन्देयं गामश्वं पुरुषानहम् स्वाहा ॥२॥

ॐ ह्रीं ॐ श्रीं ॥ अश्वपूर्वां रथमध्यां हस्तिनादप्रवोधिनीम् ॥

श्रियं देवीमुपह्वये श्रीर्मा देवी जुपताम् स्वाहा ॥३॥

ॐ श्रीं ॐ ह्रीं ॥ कांसोस्मि तां हिरण्यप्राकारामार्द्रां ज्वलन्तीं ॥

तृप्तां तर्पयन्तीं पद्मे स्थितां पद्मवर्णां तामिहोपह्वये

श्रियम् स्वाहा ॥४॥

ॐ ह्रीं ॐ वदवद ॥ चन्द्रां प्रभासां यशसा ज्वलन्तीं श्रियं

लोके देवजुष्टामुदाराम् ॥ तां पद्मिनीमीं शरणमहं प्रपद्ये

अलक्ष्मीर्मे नश्यतां त्वां वृणे स्वाहा ॥५॥

ॐ वदवद ॐ वाग्वादिनी ॥ आदित्य वर्णे तपसोधिजातो वन-

स्पतिस्तव वृक्षोऽथ विल्वः ॥ तस्य फलानि तपसा नुदन्तु मा

यान्तरा याश्च वाह्या अलक्ष्मीः स्वाहा ॥६॥

ॐ वाग्वादिनी ॐ ऐं ॥ उपैतु मां देवसखः कीर्तिश्च

मणिना सह ॥ प्रादुर्भूतः सुराद्यैऽस्मिन् कीर्तिमृद्धिं

ददातु मे स्वाहा ॥७॥

ॐ ऐं ॐ सौः ॥ क्षुत्पिपासामलां ज्येष्ठामलक्ष्मीं नाशया-

म्यहम् ॥ अभुतिमसमृद्धिं च सर्वात्रिणुद मे गृहात् स्वाहा ॥८॥

ॐ सौः ॐ हंसः ॥ गंधद्वारां दुराधर्षाः नित्यपुष्टां करोषिणीम् ॥

ईश्वरीं सर्वभूतानां तानिहोपहृये श्रियम् स्वाहा ॥१९॥

ॐ हंसः ॐ आं ॥ मनसः काममाकृतिं वाचः सत्यमशीमहि ॥

पशूनां रूपमन्नस्य मयि श्रीः श्रयतां यशः स्वाहा ॥१०॥

ॐ आं ॐ ह्रीं ॥ कर्दमेन प्रजा भूता मयि संभव कर्दम ॥

श्रियं वासय मे कुले मातरं पद्ममालिनीम् स्वाहा ॥११॥

ॐ ह्रीं ॐ क्रीं ॥ आपः सृजन्तु स्निग्धानि चिह्नोत वस मे गृहे ॥

वाचं देवीं मातरं श्रियं वासय मे कुले स्वाहा ॥१२॥

ॐ क्रीं ॐ ह्रीं ॥ आर्द्रा पुष्करिणीं पुष्टिं पिङ्गलां पद्ममालिनीम् ॥

चन्द्रां हिरण्मयीं लक्ष्मीं जातवेदो म आवह स्वाहा ॥१३॥

ॐ ह्रीं ॐ श्रीं ॥ आर्द्रा यः करिणीं यष्टिं सुवर्णां हेममालिनीम् ॥

सूर्यां हिरण्मयीं लक्ष्मीं जातवेदो म आवह स्वाहा ॥१४॥

ॐ श्रीं ॐ हूं तां म आवह जातवेदो लक्ष्मीमनपगामिनीम् ॥

यस्यां हिरण्यं प्रभृतं गावो दास्योऽश्वान् विन्देयं पुरुषानहम्

स्वाहा ॥१५॥

ॐ हूं ॐ स्वाहा ॐ हूं ॐ ऐं ॥ यः शुचिः प्रयतो भूत्वा जुहुयादा-

ज्यमन्वहम् ॥ श्रियः पञ्चदशर्च्यञ्च श्रीकामः सततं जपेत् स्वाहा ॥१६॥

मरसिजनिलये मरोजम्भते ष्वलनगं शुक्लगन्धमात्यशोभे ॥

भगवति हरिवल्लभे मनोज्ञे त्रिभुवनमूर्तिरि प्रसीद मह्यम् ॥१॥

धनमधिर्धनं शत्रुधनं मूर्षो धनं धनुः ॥

धनमिन्द्रो वृहस्पतिर्धर्मो धनमश्विनौ ॥२॥

वैनतेप सोमं शिष सोम विषतु घृतश ॥

सोमं धनस्य सोमिनो मणं वानु सोमिनः ॥३॥

न क्रोधो न च मात्सर्यं न छेभो नाऽशुभा मतिः ॥

भवन्ति कृतपुण्यानां भक्तानां श्रीकृतं जपेत् ॥४॥

पद्मानने पद्मिनि पद्महस्ते पद्मप्रिये पद्मदलायताक्षि ॥
 विश्वप्रिये विष्णुमनोऽङ्गुले तत्रपादपद्मं मयि संनिधत्स्व ॥५॥
 आनन्दः कर्दमः श्रीदश्विह्वीत इति विश्रुताः ॥
 सपयस्ते श्रयः पुत्राः स्वयं श्रीरेव देवता ॥६॥

ओं महालक्ष्मीं च विद्महे विष्णुपत्नीं च धीमहि ।
 तन्नो लक्ष्मीः प्रचेदयात् ॥७॥

॥ इति मूल मंत्रः- श्री गायत्री च ॥
 ऋणरोगादि दारिद्र्यं पापं च अपमृत्यवः ॥
 भयशोकमनस्तापा नश्यन्तु मम सर्वदा ॥८॥
 श्रीर्वर्चस्वमायुष्यमारोग्यमाविधात्पवमानं महीपते ॥
 धनं धान्यं पशुं बहुपुत्रलाभं शतसंवत्सरं दीर्घमायुः ॥९॥
 अश्वदायै च गोदायै धनदायै महाधने ॥
 धनं मे जुपतां देवि सर्वकामार्थसिद्धये ॥१०॥
 पुत्रपौत्रधनं धान्यं हस्तपश्वादिगवेषधम् ॥
 प्रजानां भवसि माता आयुष्मन्तं करोतु माम् ॥११॥
 चन्द्राभां लक्ष्मीनीशानां सूर्याभां श्रियमीश्वरीम् ॥
 चन्द्रसूर्याग्निवर्णां महालक्ष्मीमुपास्महे ॥१२॥
 वर्पन्तु ते विभावरी दिवो अभ्रस्य चिद्युतः ॥
 रोहन्तु सर्वशीजान्यव ब्रह्मद्विपो जहि ॥१३॥
 या सा पद्मासनस्था विपुलकटितटी पद्मपत्रायताक्षी
 गंभीरावर्तनाभिः स्तनभरनगिता शुभ्रवज्रोत्तरीया ॥
 लक्ष्मीर्दिव्यैर्गजेन्द्रेर्मणिगणखचितैः स्नापिता हेमकुम्भै-
 र्नित्यं सा पद्महस्ता मम वसतु गृहे सर्वमङ्गल्ययुक्ता ॥१४॥
 घराङ्कुशापाशमभीतिमुद्रां करैर्वहन्तीं कमलासनस्थाम् ॥
 पालार्ककोटिप्रतिमां त्रिनेत्रां भजेऽहनाद्यां जगदीश्वरीं ताम् ॥१५॥
 ज्ञानमात्मनि भा सूर्ये चन्द्रे ज्योत्स्ना च खे ध्वनिः ॥
 घर्षो हिरण्ये पयसि घृतं त्वमसि मातृके ॥१६॥
 हिरण्यवर्णां मणिनूपुराग्निं प्रनयन्त्यां शुकस्यभ्याम् ॥
 विशाल नेत्रां प्रजमामि गौरां वाचोविद् वाचमुदीरयन्तीम् ॥१७॥

हिरण्यरेतसः शंभोः शक्तिः प्रोक्ता हिरण्यमी ॥
 धनार्थिभिरुभार्यया जातवेदसि सर्वदा ॥१८॥
 ललिता शारदा लक्ष्मीरेकैः भगवत्युमा ॥
 सत्सङ्क्षणसंयुक्ता पुष्पार्थप्रदा नृणाम् ॥१९॥
 हिरण्यं विष्णुसाल्यान्तरस्य षण्णस्तु चण्णवी ॥
 पिशंगधवलाभिश्च स्रग्भिस्त्वानपङ्कजैः ॥२०॥
 चतुरंगपलोपेता धनधान्यसुखेश्वरीम् ॥
 अश्वामुहामहं घन्दे राजलक्ष्मीं हिरण्यमीम् ॥२१॥
 वरदाभयशुक्लपुस्तककरकलितां कमलमध्यगां कलये ॥
 कमलां सस्मितवदनां कनकाचरणस्थितां काञ्चित् ॥२२॥
 भाकाशपद्माकरचन्द्रविम्ब प्लवोल्लसन्तीं परिपूर्णकान्तिम् ॥
 पद्मस्थितां पद्मकरां पश्ये लक्ष्मीमलक्ष्मीविनिवृत्तयेऽहम् ॥२३॥
 उद्यदादित्यसंकाशां विल्वकाननमध्यगाम् ॥
 तनुमध्यां श्रियं ध्याये अलक्ष्मीपतिहारिणीम् ॥२४॥
 कीर्तिर्मतिर्दुर्निः पुष्टिः समृद्धिस्तुष्टिरेव च ॥
 श्रुतिः स्मृतिर्वलं मेघा श्रद्धारोग्यजयादिकाः ॥२५॥
 देवताः शक्तयः सर्वास्मत्सद्देवांशगा नृप ॥
 महालक्ष्मीमुपासन्ते तस्या किञ्चि एव ताः ॥२६॥
 अज्ञानपातस्तमस्ततितीव्रदिमं दौर्भाग्यभ्रष्टरविदारणवज्रमीडे ॥
 रोगार्तिघोरकण्ठमर्दनपक्षिराजं लक्ष्मीपददृश्यमनर्थहरं सुखार्थी ॥२७॥
 खड्गं सदातचक्रं च कमलं वरमेव च ॥
 करैश्चतुर्भिर्विभ्राणां ध्याये चन्द्राननां श्रियम् ॥२८॥
 राजराजेश्वरीं लक्ष्मीं वरदां मणिमालिनीम् ॥
 देवीं देवविगां कीर्तिं घन्दे काम्यार्थमिद्विदाम् ॥२९॥
 ध्याये लक्ष्मीं प्रहसितमुखीं राजसिंहासनस्थां
 मुद्राशक्तिं सकलवितुनां सर्वसंसेव्यमायाम् ॥
 अग्नौ पूज्यामविजजननीं हेमवर्णां हिरण्यं
 भाग्योपेतां भुवनसुखदां भार्गवीं भूतधात्रीम् ॥३०॥
 सिद्धलक्ष्मीमोक्षलक्ष्मीर्जयलक्ष्मीः सरस्वती ।
 श्रीलक्ष्मीर्वरलक्ष्मीश्च प्रदत्ता मम सर्वदा ॥३१॥

सर्वमंगलमंगल्ये शिवे सर्वार्थसाधिके ॥
 शरण्ये षण्बके गौरि नारायणि नमोऽस्तु ते ॥३२॥
 लक्ष्मीं क्षीरसमुद्रराजतनयां श्रीरंगधामेश्वरीं
 बासीभूतसमस्तदेववनितां त्रैलोक्यदीपाङ्कुराम् ॥
 श्रीमन्मंदकटाक्षलब्धविभवन्नक्षेत्रगंगाधरां
 त्वां त्रैलोक्यकुटुंबिनीं सरसिजां वन्दे मुकुन्दप्रियाम् ॥३३॥
 देवि प्रपन्नार्तिहरे प्रसीद प्रसीद मातर्जगतोऽखिलस्य ॥
 प्रसीद विश्वेश्वरि पाहि विश्वं त्वमीश्वरी देवि चराचरस्य ॥३४॥
 दुर्गे स्मृता हरसि भीतिमशेषजंताः
 स्वस्थैः स्मृता मतिमतीव शुभां ददासि ॥
 दारिद्र्यं दुःखं भयहारिणि का त्वदन्या
 सर्वोपकारकरणाय सदाद्र्चिन्ता ॥३५॥

अथ श्रीसूक्त पुरश्चरण विधिः ॥

॥ श्री सूक्तस्य यंत्रम् ॥

अस्य यंत्रस्य चित्रं अस्मिन्नेव पुस्तकेऽन्यत्रास्ति ।

विन्दुं त्रिकोणं पञ्चकोणं ततो वृत्तं प्रकल्पयेत् ॥
 तद्वाद्येष्टदलं प्रोक्तं ततो वृत्तं प्रकल्पयेत् ॥१॥
 तद्वाद्येष्टे षोडशदलं ततश्च भूपुरं स्मृतं ॥
 चतुर्द्वारयुतं चैव त्रिरेखाभिरलंकृतं ॥२॥
 श्रीबीजं विन्दुमध्ये च साध्यनाम च वा लिखेत्
 ऐं ह्रीं सौः स्यात् त्रिकोणे च शक्तित्रिकं च तद्बहिः ॥३॥
 मुख्यां अंकुशशक्तिं च बाणशक्तिं ततः परां ॥
 पाशशक्तिं च विन्ध्यस्य ततः पञ्चकोणं यंत्रके
 हृदयादि षडंगानां बीजानि श्रीस्वरैर्न्यसेत् ॥४॥
 हिरण्यवर्णां विन्ध्यस्य श्रां नमो हृदयाय च ॥
 हरिणीं श्रीं च विन्ध्यस्य, स्वाहा च शिरसि न्यसेत् ॥५॥
 श्रेष्ठं शिखायै षण्ण तत्र मुवर्णरजतस्रजां ॥
 श्रेष्ठं हृत्तं कवचायै चन्द्रां तत्र च विन्ध्यसेत् ॥६॥

वैपद् नेत्रत्रयाय श्चा तत्र देवीं द्विरप्मयीं ॥

अस्त्राय फडिति श्च लक्ष्मीं विष्णुवधूं न्यसेत् ॥७॥

पटकोण बाह्ये स्यानेषु सर्वानन्दमयीं तथा ॥

सर्वपापहारीं चैव सर्वदुःखविमोचिनीं ॥८॥

सर्वज्ञानमयीं सर्वैश्वर्यमदां शुभंकरिं ॥

न्यसेत् पृष्ठां बुधस्तत्र सर्वेप्सितफलमदां ॥९॥

ततो वृत्तं ततो बाह्ये न्यसेदष्टदले बुधः ॥

काषष्टवर्गास्तत्रैव मतिवर्गेण विन्यसेत् ॥१०॥

अनंगकुसुमां चैव तथा चानंगमेखलां ॥

अनंगमदनां चैव अनंगमदनातुरां ॥११॥

अनंगरेखां विन्यस्य अनंगवेगिनीं तथा ॥

तयानंगांकुशामन्ते हे ले क्षेऽनंगमालिनीं ॥१२॥

तत्रश्चाष्टदलाद् बाह्ये सूर्यादींश्च ग्रहान्यसेत् ॥

तत्रैव भूर्भुवः स्वश्च महर्जन तपस्तथा ॥१३॥

सत्यलोकं ब्रह्मलोकं ततो वृत्तं विधाय च ॥

वृत्तोर्ध्वं षोडशदलं तत्र स्युः षोडशस्वराः ॥१४॥

तत्रषोडशदेवीश्च अं थियं चेति वै क्रमात् ॥

लक्ष्मीं च कमलां पद्मां पद्मिनीं कमलालयां ॥१५॥

रमां वृषाकपिं धन्यां पृथ्वीं यज्ञां तथेन्द्रिरां ॥

उषां मायां गिरां राधां षोडशीभिति विन्यसेत् ॥१६॥

द्वारपालान् चतुर्दिक्षु पूर्वे दमनकं न्यसेत् ॥

कुरंटकं दक्षिणे च सलिलं पश्चिमे न्यसेत् ॥१७॥

शुग्गुलुं चोत्तरे न्यस्य सतीजान् सर्वतस्तथा ॥

पूर्वे चेन्द्रं वज्रमरावतं शास्त्रमियां तथा ॥१८॥

दक्षिणे च यमं दंडं महिष वामने तथा ॥

तां पुराणमियां देवीं तत्रैव दक्षिणे न्यसेत् ॥१९॥

पश्चिमे वरुणं पाशं मकरं च तथाननं ॥

देवीं रत्नमियां न्यस्य रत्नाद्याभरणमदां ॥२०॥

उत्तरे च न्यसेद् देवं कुबेरं तस्य व गदां ॥
 नरयानं सार्वभौमं देवीं कर्मप्रियां तथा ॥२१॥
 ईशाने च तथेशानं वाहनं वृषभं शुभं ॥
 त्रिशूलं मुपतीकं च देवो चैवामृतप्रियां ॥२२॥
 अग्नावग्निं तथा शक्तिं मेपं पुंडरिकं न्यसेत् ॥
 स्मृतिप्रियां, नैर्ऋतिं च खड्गं प्रेतं तथा न्यसेत् ॥२३॥
 कुमुदं च तथा न्यस्य इतिहासप्रियां तथा ॥
 वायव्य दिशि वायुं च अंकुशं वाहनं मृगं ॥
 पुष्पदंतं न्यसेच्चैव धर्मप्रियां च सानुगां ॥२४॥
 ईशान पूर्वयौर्मध्ये ब्रह्माणं सकर्मदंष्ट्रं ॥
 ऊर्ध्वे सपन्नं चैवाजां वेदप्रियां च सानुगां ॥२५॥
 भूपुरस्य त्रिरेखासु ब्रह्मविष्णु महेश्वरान् ॥
 सवाहनान् सायुधांश्च आवाह्य सपरिच्छदान् ॥२६॥
 आवाहयेदधोऽनंतं सचक्रं गरुडासनम् ॥
 परिवारयुतां सत्यप्रियामावाहयामि वा ॥२७॥

पूजने पीठपूजायां आधारशक्त्यादि पीठशक्त्यंतं विभूत्यादिकाः ॥
 विभूतिः । उन्नतिः । कांतिः । इष्टिः । कीर्तिः । सन्नतिः । व्यष्टिः ।
 उत्कृष्टिः । ऋद्धिः ।

तत्र शुभे मासि शुरुप्रतिपदमारभ्यैकादशी पर्यंतम् । द्वादश सहस्रं जपः ।
 द्वादश्यां १६ शतं होमः । तद्यथा ३०० आहुतयः कमलानां । ३००
 आहुतयः विल्वसमिधां । ३०० पायसस्य त्रिमध्वक्तस्य । ३०० आज्यस्य ।
 श्री सूक्तस्य १२० तर्पणं । १२ मार्जनं । १२ ब्राह्मण भोजनं । एवं आहुः
 श्रीमच्छंकराचार्यपादाः ।

गौडपादाचार्यास्तु । शुरुप्रतिपदमारभ्य शुक्लाष्टमीपर्यंतं मत्स्यहं ७५
 कृत्वा श्रीसूक्त जपः । नवमीदशम्योस्तु ६७। एकादश्यां ६६। द्वादश्यां होमः ८०

॥ पुरश्चरणं ॥

जपात्मकं । होमात्मकं । तर्पणात्मकं । मार्जनात्मकं । अभिषेकात्मकं ।
 ब्राह्मणभोजनात्मकं । पूजनात्मकं । पुष्पसमर्पणात्मकं । स्तुतिराठात्मकं ।
 फलनिवेदनात्मकं । पत्रसमर्चनात्मकं । धान्यसमर्चनात्मकं वापि भवति ।

इति पुरश्चरणं

॥ श्रीमूक्त होम प्रयोगः ॥

आचम्य प्राणानायम्य संकल्प्य । मम गृहे पंचमूना जन्तुदोषपरिहार-
पूर्वकं दशविषवस्मी प्रासुर्यं प्राण्डग्नीस्त्यगीकरगार्धपलम्बीनाग्रनार्थं
शाकस्तत्रोक्त पंचमहा यज्ञसमवेतं पुण्यमूक्त श्रीमूक्त होममग्न्युपन्यासं पुण्य-
मूक्तपूर्वकथीमूक्तजपः । आयुष्करणं समापनं विसर्जन कर्मापणं च करिष्ये ।

- (१) पंचमू संस्काराः । १ परिसमूहनम् २ उपलेखनम् ३ उल्लेखनम्
४ उद्धरणम् ५ अभ्युक्षणम् ।
- (२) अग्न्याहरणम् । अन्वयिरूपसामग्रमख्यदन्वहानि प्रथमो जातवेदाः ।
अनुमूर्धस्य पुरुत्राच रदमीन् धावापृथिवी ऽ आततन्य ।
- (३) मनिष्ठापनम् । पृष्टादिवि पृष्टोअग्निः पृथिव्यां पृष्टो विश्वाऽओपधीरा-
विवेश । वैश्वानरः सत्सा पृष्टो अग्निः सनो दिवासरिपन्याजु नक्तम् ।
- (४) उपस्थानम् । (१) समितिः संकल्पेपाः सम्प्रिया रोचिष्णू मूमनस्यमानौ
इपमूर्जममिसंबसानौ ।
(२) संवा मनोसि संवता समुचितान्याकरम् । अग्रेपुरारण्याधिपाम
मवेत्संन ईपमूर्जे यजमानाय धेदि ।
- (५) समिन्धम् । १ ॐ भूर्भुवः स्वः । २ ताः सवितुर्वरेण्यस्य चित्रामहं
वृणे सुमतिं विश्वजन्याम् । यामस्य कण्ठो अदुहद् मपीनाः सहस्रधारां
पयसा मर्ही गाम् । ३ तत्सवितुर्वरेण्यं भर्गो देवस्य धीमहि । धियो
धेनुः प्रचोदयात् । ४ विश्वानि देव सवितुर्दुरितानि परासुव यद्मदं
तन्न आसुव ।
- (६) पुनः संधानाहुतिः । मनोजतिर्जुपतामाज्यस्य बृहस्पतिर्विश्वमिमं तनोतु
अरिष्टं यज्ञः समिमं दधातु । विश्वेदेवास इहमादयन्ता मो ३ म्पतिष्ठ ॥
- (७) अग्निस्थापनम् । अग्निं प्रणमामि मनसा शिवेनायमस्तु संगमनो
वसूनां मनोहिः सीः स्यविरं गाक्नुपारं अनोभव द्विपदेशं चतुष्पदे ।
- (८) ध्यानम् । चत्वारि शृंगा त्रयो यस्य पादा द्वेक्षीर्ये सप्तहस्तासो अस्य ।
त्रिषाब्दो वृषभो रोरुवीति महादेवो मन्व्याः आविवेश ।
- (९) पूजनम् । नाम्ने नाराय इदमन च दनं च पुण्य पात्रासादनादि

(१०) पर्युक्षणं ।

(११) पूर्वोक्तहोमः । संराधनीय होमः । यावनोदेवास्त्वयि जातवेदास्तिर्यञ्चो
 श्नन्ति पुरुषस्य कामान् । तेभ्योऽङ्गं भागधेयं जुहोमि तेमा वृक्षाः सर्वैः
 कामैः समर्थयन्तु स्वाहा । यातिरथी निपद्यतेऽहं विधरणी इति । तां
 त्वा घृतस्य धारया यजेसः राधनीमहः स्वाहा ।
 आधारौ आज्यभागी हुत्वा नवाहुतिहोमं च कृत्वा ।

(१२) वैश्वदेव होमः ।

(१) व्याहृति होमः ।

१ भूः स्वाहा । २ भुवः स्वाहा । ३ स्वः स्वाहा । ४ भूर्भुवः स्वः स्वाहा ।

(२) शामक होमः ।

१ देवकृतस्यैनसो वयजनमसि स्वाहा ।

२ मनुष्यकृतस्यैनसो वयजनमसि स्वाहा ।

३ पितृकृतस्यैनसो वयजनमसि स्वाहा ।

४ आत्मकृतस्यैनसो वयजनमसि स्वाहा ।

५ एनस एनसो वयजनमसि स्वाहा ।

६ यच्चाहमेनो विद्वांश्चकार यच्चाविद्वांस्तस्य सर्वस्यैनसो वयजनमसि
 स्वाहा ।

७ प्रजापतये स्वाहा ।

(३) स्मार्त होमः ।

१ गणानान्त्वा गणपतिः इवामहे प्रियाणां त्वा प्रियपतिः इवामहे
 निधीनां त्वा निधिपतिः इवामहे वसोमम । आहमजानिगर्भघमा-
 त्वमजासिगर्भघम् । इति मंत्रेण चतस्र आहुतयः ।

२ ॐ त्र्यंबकं यजामहे सुगंधिं पुष्टिवर्धनम् उर्वारुकमिव बंधनान्
 मृत्योर्मुक्षीय मामृतात् । त्र्यंबकं यजामहे सुगंधिं पतिवेदनम् ।
 उर्वारुकमिव बंधनादितो मुक्षीय मामृतात् । इति मंत्रेण आहुती द्वे ।

(१३) प्रधान होमः ।

१ पुरुष सूक्तम् ।

श्रीसूक्तम् । ययोद्देशः । हिरण्यवर्णा इति मंत्रेण १०८ अक्षरेण जुहुयान् ।
 अंगपूजा आवरणानि वा कांसोस्मितां इति मंत्रेण ११ आज्येन जुहुयात्

- १४ रुद्रः पशूनामधिपतिः समावत्वस्मिन् ब्रह्मण्यस्मिन् क्षत्रेस्यामाशिष्यस्यां पुरोधायामस्मिन्कर्मण्यस्यां देवहृत्या ५ स्वाहा ।
- १५ त्वष्टा रूपाणामधिपतिः समावत्वस्मिन् ब्रह्मण्यस्मिन् क्षत्रेस्यामाशिष्यस्यां पुरोधायामस्मिन्कर्मण्यस्यां देवहृत्या ५ स्वाहा ।
- १६ विष्णुः पर्वतानामधिपतिः समावत्वस्मिन् ब्रह्मण्यस्मिन् क्षत्रेस्यामाशिष्यस्यां पुरोधायामस्मिन्कर्मण्यस्यां देवहृत्या ५ स्वाहा ।
- १७ मरुतो गणानामधिपतयस्ते समावन्त्वस्मिन् ब्रह्मण्यस्मिन् क्षत्रेस्यामाशिष्यस्यां पुरोधायामस्मिन्कर्मण्यस्यां देवहृत्या ५ स्वाहा ।
- १८ पितरः पितामहाः परेवरेततास्ततामहा इहमावन्त्वस्मिन् ब्रह्मण्यस्मिन् क्षत्रेस्यामाशिष्यस्यां पुरोधायामस्मिन्कर्मण्यस्यां देवहृत्या ५ स्वाहा ।

(४) वातहोमः ।

- १ समुद्रोसि नमस्वानार्द्रदाजुः शंभूर्मयोभूरमिभावाहि स्वाहा ।
 २ मारुतोसि मरुतांगणः शंभूर्मयोभूरमिभावाहि स्वाहा ।
 ३ अवस्यूरसि दुवस्वान् शंभूर्मयोभूरमिभावाहि स्वाहा ।

(५) रङ्गमती होमः ।

- १ यास्ते अग्ने मूर्धेरचो दिद्यमातन्वति रदिमग्निः ताभिर्ना अय सर्वाभी न्चे जनाय नस्तृपि ।
 २ यावोदेवाः मूर्धेरचो गोप्राश्वेषु पात्रवः । इंद्राग्नी ताभिः सर्वाभी ऋचं नो घत्त वृष्टस्पते ।
 ३ रचंनोघेहि ब्रह्मणेष्टुरप ५ राजगुनस्तृपि । ऋच विन्धेषु शृष्टेषु मपि घेहि रूपारचम् ।
 ४ स्वर्णधर्मः स्वाहा । ५ स्वर्णार्कः स्वाहा । ६ स्वर्णशुभ्रः स्वाहा ।
 ७ स्वर्णज्योतिः स्वाहा । ८ स्वर्णवर्षाः स्वाहा । ९ तत्त्वायामि ब्रह्मणा वंदमानस्तदाशास्ते यजमानो हविर्भिः । अरेदमानो वरुणेहोदपुम ५ ममानऽभ्यायुः प्रयोषीः ।

(६) वैश्वहोमः ।

- १ चार्द्रहृत्प्राय शयमे पृथनापात्तायच । इन्द्रन्वा वर्तयाममि ।
 २ सप्तदाजुं पुष्टवृत्तियन्वमदस्तमिन्द्र मन्विषण्वरुषणानम् । अभितृषं वर्धमानं पिपारमपादमिन्द्र तव ताजगन्ध ।

- ३ विन इन्द्रमृधो जहिनीचायच्छ पृतन्यतः । यो ऽअस्माँऽअभिदासत्य-
घरंगमया तमः ।
- ४ मृगो न भीमः कुचरो गिरिष्ठाः परावतऽआजगन्या परस्याः । सृक् ५
सु ५ शाय पविर्मिद्र तिग्मं विशङ्गन् ताद्द्वीविमृधोनुदस्व ।
- ५ वैश्वानरो न ऊतय आमयातुपरावतः । अमिख्ययेन वाहसा । उपयाम
गृहीतोसि वैश्वानराय स्वेप ते योनिर्वैश्वानराय स्वा ।
- ६ पृष्ठो दिवि पृष्ठो अग्निः पृथिव्यां पृष्ठो विश्वा ओपधीराविवेश ।
वैश्वानरः सहसा पृष्ठो अग्निः सनो दिवासरिपस्पातु नक्तम् ।
- ७ अश्यामत काममग्ने तवोती अश्यामरयि २ रयिवः सुवीरम् । अश्याम
वाजमभिवाजयन्तो श्यामद् घुम्नमजराजरंते ।
- ८ कर्मसंपूरकाह्वतिः । तद्विष्णोः परमम्पद २ सदा पश्यन्ति सूरयः ।
दिषीचच्छुरावतम् ।
- ९ कर्म शेषाह्वतिः । अग्नये स्विष्टकृते स्वाहा ।

(१५) उत्तरांग होमः ।

- (१) भूः स्वाहा । २ भुवः स्वाहा । ३ स्वः स्वाहा । ४ भूर्भुवः स्व स्वाहा ।
५ त्वन्नो अग्ने वरुणस्य विद्वान् देवस्य हेडो अवयासिसीष्ठाः ।
यजिष्ठो वहितमः शोशुचानो विश्वाद्देपोऽसि मसुमुग्ध्यस्मत् ।
- ६ सत्वन्नो अग्नेवमो भवोती नेदिष्ठो अस्याउपसोव्युष्टौ । अवयक्ष्वनो
वरुण २ रराणो वीहिमृडीक २ मुह्वो न एधि ।
- ७ अयाश्चाग्यस्यनमिशस्तिपाश्च सत्यमिन्वया असि । अयान्ये यज्ञं
वहास्ययानो घेहि भेषजम् ।
- ८ येते शत वरुण ये सहस्रं यज्ञियाः पाशा वितता महान्तः । तेभिर्नो
अद्य सवितोत विष्णुर्विश्वे मुञ्चन्तु भरतः स्वर्वा ।
- ९ उदुत्तम वरुणपाशमस्मदवाचमं विमध्यम २ श्रथाय । अयाचयमादित्यव्रते
त्वानागसो अदित्ये स्याम ।

(२) कामपूरकाह्वतिः ।

- १ मजापतेनत्वदेतान्नयन्धो विश्वारूपाणि परिता वभूव । यत्कामास्ते
जुहुमस्तन्नो अस्तु । वय २ स्याम पतयो रवीणाश्च (पूर्णाहुतेः पूर्वं
वा चण्डिहरणम्) ।

(३) पूर्णाहुतिः ।

- १ सप्तते अग्रे समिधः सप्तजिह्वाः सप्तश्लेषयः सप्तधाममियाणि ।
सप्तदोत्राः सप्तधात्वा यजन्ति सप्तयोनीरापृणस्व घृतेन स्वाहा ।
- २ मूर्धानं दिवो अरतिं पृथिव्या वैश्वानरमृत आजातयक्षिम् । कवि २
सम्राजमतिरिथि जनानामासन्ना पात्रंजनयन्तदेवाः । श्रीसूक्तं पुरुषसूक्तं च ।

(४) वसोर्धारा ।

- १ शुक्रज्योतिश्चेत्यादि मंत्राः । ॥ यजुः अ १७ मं ८० ॥
पुनस्त्वादित्या रुद्रा वसवः समिन्धतां पुनर्व्रह्माणो बसुनीय पद्भैः
घृतेन त्वंत्तन्वर्षस्व सत्याः सन्तु यजमानस्य कामाः ।

(५) बलिहरणम् ।

१ वैश्वदेवांगभूत बलिहरणम् ।

१ घोत्रे नमः २ विधात्रे नमः ३ विधेभ्यो देवेभ्यो नमः ।

२ श्रीसूक्ताराधनांग भूतं बलिहरणम् ।

१ धीं प्रिये नमः । २ धीं लक्ष्म्ये नमः । ३ धीं वररात्रे नमः । ४ धीं विष्णुपत्न्यै नमः ।

५ धीं वसुप्रदायै नमः । ६ धीं हिरण्यहपायै नमः । ७ धीं स्वर्णमालिन्यै नमः । ८ धीं रजतस्रजायै
नमः । ९ धीं सुवर्णं पृथिव्यै नमः । १० धीं सुवर्णं प्राकारायै नमः । ११ धीं पद्मवायिन्यै नमः । १२

धीं पद्महस्तायै नमः । १३ धीं पद्मप्रियायै नमः । १४ धीं मुक्तालंकारायै नमः । १५ धीं सूर्यायै नमः ।

१६ धीं चंद्रायै नमः । १७ धीं शिवप्रियायै नमः । १८ धीं ईश्वर्ये नमः । १९ धीं भुक्त्यै नमः ।

२० धीं प्रभुक्त्यै नमः । २१ धीं विभूत्यै नमः । २२ ऋद्धये नमः । २३ धीं ससृद्धये नमः । २४ धीं

सृष्ट्यै नमः । २५ धीं पुष्ट्यै नमः । २६ धीं धनदायै नमः । २७ धीं धनैश्वर्यं नमः । २८ धीं शुद्धायै

नमः । २९ धीं सभोगिन्यै नमः । ३० धीं भोगदायै नमः । ३१ धीं धान्ये नमः । ३२ धीं विधात्रे नमः ।

त्रिय आराधनांगभूतद्वारपालबलिः

१ धीं दमदाय नमः । २ धीं सखिदाय नमः । ३ धीं शुगुल्लये नमः । ४ धीं कुरंटकाय नमः ।

वैश्वदेवशेषः

१ सर्वेभ्यो भूतेभ्यो नमः । २ भूतानां च पतये नमः । ३ सनकादि मनुष्यदेभ्यो हंत ।

४ शिवेभ्यः स्वधा । ५ यद्मैतो निर्वाजम् । ६ गोभ्यो नमः । ७ अश्वेभ्यो नमः ।

८ वासेभ्यो नमः । ९ पिपीलिहादिभ्यो नमः । १० अतिथये नमः ।

उपस्थानम् ।

श्रीसूक्तपुलपसूक्ताभ्याम् । उपस्थानं वेदमंत्रैश्च ।

१ स्वमानेपुभिस्त्वनाछुष्टुसिस्त्वमद्भ्यस्त्वमन्नमन्नस्यरि । स्वदनेभ्यस्त्वमोपधीभ्यस्त्वं पृथ

प्रपते जाससे छुविः ।

२ आ मद्भान् मद्भानो मद्भवर्षी जावतामाराध्नेराजन्मः स्य इपभ्योतिव्याघी मदायो जावता

श्रीग्री घेतुर्वावान्वाताद्भूः सतिः पुरंधियोवा त्रिण्णरेवाः सभेयोमुवालयजमतस्य श्रीजावर्ता
 निष्कामे निष्कामे नः पर्यन्तो कर्तुं कल्पस्यो न ओषधयः पच्यतां योग्येभ्यो नः कल्पताम् ॥

३ अहान्न्याने हरिवाक्येतेष्वधीव घृत्तं चम्पीव सोमः । वाजसनि २ यमिन्मन्त्रेभ्यो वी प्रशस्तं धेही
 यस्तं बृहन्ताम् ॥

४ अग्निर्देवता वातो देवता सूर्यो देवता धर्ममा देवता वसवो देवता रुद्रा देवता आदित्या
 देवता मरुतो देवता विधेदेवा देवता बृहस्पतिर्देवता इन्द्रो देवता वरुणो देवता ॥

५ इदं हविः प्रजननं मे अस्तु दरावैरं च सर्वग्यं च स्वस्तये । आत्मसनि प्रजासनि पशुसनि
 वेःकसन्यमयसति । अग्निः प्रजां बहुलां मे करोत्वमं पर्योरोतौ अस्माद्युषत ॥

६ विधागि देव सवितर्दुरितानि परासुव । यद्भूदं तम आसुव ॥
 जातवेदसेयुनवामसोममरातीयतो निदहाति वेदः । सनः पर्येदतिदुर्गाणि विधानावेव सिद्धं दुरितात्पमिः ॥

७ अग्नेनय सुपयाशये अस्मान्विधानि देव वदुतति विद्वान् । युगोम्यस्मज्जुहुवागमेनो भूयिष्ठति
 नमस्तसि दिधेम स्वाहा ॥

८ सद्भाववत् सद्गर्हो मुनक्तु सद्द्वीयं करवावहे । तेजस्विनावधीतमस्तु मा विद्विषावहे ॥
 ९ वार्षात्पाय वाक्से० । १० उद्द्वानु पुद्द्वुतः० । ११ त्रिन्द्द० । १२ युगोत्तमी० ।

१३ वैशालेन० । १४ दृष्टोदिवि० । १५ अन्वामं० ।
 १६ वयते अपारिमाहिङ्गामनुत्तवइस्तानमसोपसय । यजिष्ठेन मनसा यद्वि देवान्क्षेत्राःमन्मना
 विप्रो अग्ने ॥

१७ धामच्छदगिर्दो मद्वा देवेः बृहस्पतिः । सवेतपो विधेदेवा यज्ञं प्राकन्तु न शुभे ॥
 त्वं यविष्ठदाशुषो नृपादि गृध्रवीतिरः । रक्षातोवसुतरमना ॥

१८ ससते अग्ने सभिचः ससजिह्वाः ससक्षयः ससयामदियागि । ससहोवाः ससपा त्वा वजन्ति
 ससयोवीराष्टणस्व घृतेन स्वाहा ॥

१९ शुक्रय्योदिवि विष्णुर्वातव सस्यज्योदिवि उवोति ध्नीथ । शुक्रय्य कृताधात्यं च हाः ॥
 ईदृश्यान्माकृष्य स्रुष्य प्रतिष्ठद्वच । मित्थ समित्थ समराः ॥

२० कृतय स्रुष्य प्रुष्य चरण्य । घर्तां विष्ठां विषारयः ॥
 प्रतजिष सत्यजिष सेनजिष सुपेण्य । अरिभित्तय वुरे अमिष्य ग्य ॥

२१ ईदृशास एतादृशास स्रुगः स्रुष्य प्रतिष्ठास एतव । नितास्य समित्तासेनो अय
 सभरसो मपतो यज्ञे अस्मिन् ॥

२२ स्वतवाय प्रषासीव सान्तपनथ एद्वेपीथ । सीनेथ धाकंथेज्येपी ॥
 २३ एप्रथ मोमथ प्वान्तथ पुनिथ । सास्रुवांथामियुष्वाथ विलिप- त्वाहा ॥

२४ इदं देशैविंशो मरुतोवृक्षमानीमकल्पेन्द्रं देतोविंशो मरुतावृक्षमानीमस्तु । एवमिन्
 वजमानं वैशेष विरो मातृपीयावृत्तमिनि मकन्तु तं पुनस्तादिसा० ननुः स० ११-२४ ॥

॥ याजश्चमे इत्यादि संभ्राः ॥

॥ ततो जपः । पुरुषसूक्तस्य श्रीसूक्तस्य च ॥

श्यायुष्करम् । श्यायुषं जनसने. करस्यस्य श्यायुषम् । यदेवु श्यायुषं सप्रो सानु
 श्यायुषम् ॥ इनापन्म । त्वरेण योने च महिरीतं एवैव हीनं ज्ञादाति यच ॥ एदन्तु चाने
 शिपूणभित्तं तव प्रुष्यप्रुष्य सनस्य । सप्रुष्यप्रुष्यिषि इदंज्ञा ।

॥ स्तोत्रपाठः ॥

॥ अग्निविसर्जनम् ॥

- १ यज्ञयज्ञं गच्छ यज्ञपतिं गच्छ स्वाद्योनिं गच्छ त्वाहा । एष ते यज्ञो यज्ञपते सहस्रवक्त्रः
सर्ववीरस्ताञ्जुबस्व स्वाहा ॥
- २ देवाणां विद्वाणां वित्वा गायुमित । मनसस्यत इम देव यज्ञ ५ स्वाहा वातो धा ।
- ३ अयं ते योनिर्द्वितियो यतो वातो धरेत्पदा । तं जानन्नत्र आरोहायानोवर्धयामिम् ।
- ४ ममो महद्भ्यो० । ५ ममो महद्भ्यो० । ६ तच्छयोराराध्यामहे० ।
- ७ गच्छ गच्छ सुरधेय स्वस्थाने परमेधर । यत्र प्रज्ञादयो देवास्तत्र गच्छ हुताशन ।

॥ ततः कर्मसर्णम् ॥

॥ इति होमविधिः ॥

॥ अथ विष्णु स्तवः ॥

- प्रसीद भगवन्मह्यमज्ञानाकुण्डितात्मने ॥
 तर्धाग्निपंकजरजो रागिणीं भक्तिमुत्तमाम् ॥१॥
 अज प्रसीद भगवन्नमित्युतिपंजर ॥
 अथमेव प्रसीदास्मद्दुःखहन्पुरुषोत्तम ॥२॥
 स्वसंवेद्यस्वरूपात्मज्ञानंदात्मन्ननाम च ॥
 अचिन्त्यसार विश्वात्मन् प्रसीदेश निरंजन ॥३॥
 प्रसीद तुग तुंगानां प्रसीद शिव शोभन ॥
 प्रसीद स्पष्ट गंभीर गंभीराणां महाद्युते ॥४॥
 प्रसीद व्यक्त विस्तीर्ण विस्तीर्णां नामणोरणः ॥
 प्रसीदाद्वाद्वाद्वातीनां प्रसीदात्यंतपापिनाम् ॥५॥
 शुरोर्गरीप सर्वेश प्रसीदानन्यदेहिनाम् ॥
 जय माधव मायात्मन् जय केशव केशिहन् ॥६॥
 जय सुंदर सौम्यात्मन् जय शाश्वतशंखभृत् ॥
 जय शार्ङ्गधर श्रीमन् जय नंदकनंदन ॥७॥
 जय चक्रगदापाणे जयाजय्य जनार्दन ॥
 जय रत्नोत्करायद्दकिरीटाक्रांतमस्तक ॥८॥
 जय पक्षिपतिच्छायानिरुद्धार्ककराकर ॥
 नमस्ते नरकाराते नमस्ते मधुसूदन ॥९॥

नमस्ते नलिनापांग नमस्ते नयनांजन ॥
 नमः पापहरेशान नमः सर्वभयापह ॥१०॥
 नमः संहृतसर्वात्मज्ञमः संभृतकौस्तुभ ॥
 नमो विभिन्नज्ञेयांश नमः स्मृतिपधातिग ॥११॥
 नमस्त्रिमूर्तिभेदेन सर्गस्थित्यंतहेतवे ॥
 विष्णवे त्रिदशारातिजिष्णवे परमात्मने ॥१२॥
 चक्रभिन्नारिचक्राय चक्रिये चक्रबंधवे ॥
 विश्वाय विश्वबंधाय विश्वभृतात्मने नमः ॥१३॥
 नमोस्तु योगिध्येयाय नमोस्त्वध्यात्मरूपिणे ॥
 भक्तिप्रदाय भक्तानां नमस्ते मुक्तिदायिने ॥१४॥
 मनोवाक्कायचेष्टाः स्युर्ध्यानस्तुतिनमस्क्रियाः ॥
 देवेश कर्म सर्व मे भवेदाराधनं तव ॥१५॥

॥ अथ कनकधारा स्तवः ॥

अंगं हरेः पुलकभूषणमाश्रयती
 भृंगांगवेव मुकुलाभरणं तमाङ्गम् ॥
 अंगीकृताखिलविभूतिपांगलीला
 मांगल्यदास्तु मम मंगलदेवतायाः ॥१॥
 मुग्धा मुहुर्विदधती वदने सुरारेः
 प्रेमत्रपाप्रणिहितानि गतागतानि ॥
 मालादृशोर्मधुकरीव महोत्पले या
 सा मे श्रियं दिशतु सागरस्तमवायाः ॥२॥
 विश्वामरेन्द्र पदविभ्रमदानदक्ष-
 मानन्द हेतुरधिकं पुरविद्विषोपि ॥
 ईशसिपीदतु मपि क्षणमीक्षणार्थ-
 मिन्दीवरोदरसहोदरनिन्दिरापः ॥३॥
 आमीलिताक्षमधिगम्य मुदा मुकुंदं
 आनंदकंदमनिमेपमनगतंत्रम् ॥

आकैकरस्थितकनीनिकपक्षमनेत्रं

भृत्यै भवेन्मम भुजंगशयांगनायाः ॥४॥

वाह्वंतरे मधुजितः श्रितकौस्तुभे या

हारावलीव हरिनीलमयी विभाति ।

कामप्रदो भगवतोपि कटाक्षमाला

कल्याणमावहतु मे क्रमलालयायाः ॥५॥

कालाम्बुदालिललितोरसि कैटभारे-

धाराधरे स्फुरति या तडिदंगनेव ॥

मातुः समस्तजगतां महनियमूर्ति-

र्भद्राणि मे दिशतु भार्गवनेदनायाः ॥६॥

प्राप्तं पदं प्रथमतः खलु यत्स्वभावा-

न्मांगल्यभाजि मधुमायिनि मन्मथेन ॥

मय्यापतेत्तदिदमंधरमीक्षणार्धं

मन्दोलसं च मकरालयकन्धकायाः ॥७॥

हृष्टा विशिष्टमतयोपि यया दयार्द्र-

दृष्ट्या त्रिविष्टपपदं सुलभं लभंते ॥

दृष्टिः प्रहृष्टकमलोदरदीप्तिरिष्टां

पुष्टिं कृपीष्ट मम पुष्करविष्टरायाः ॥८॥

दद्याद्दयानुपवनो द्रविणांबुधारा-

मस्मिन्नकिंचन विहंगशिशौ विषण्णे ॥

दुष्कर्मधर्ममपनीय चिराय दूरा-

क्षारायणप्रणयिनीनयनांबुवाहः ॥९॥

गीर्देवतेति गरुडध्वजबल्लभेति

शाकंभरीति शशिशेखरबल्लभेति ॥

सृष्टिस्तिथिप्रलयसिद्धिपुसंस्थितायै

तस्यै नमस्त्रिभुवनेकगुरोस्नरुण्यैः ॥१०॥

श्रुत्यै नमोस्तु शुभकर्मफलप्रमृत्यै

रत्यै नमोस्तु रमणीयगुणार्णवायै ॥

शक्त्यै नमोस्तु शतपत्रनिकेतनायै

पुष्ट्यै नमोस्तु पुरुषोत्तमवल्लभायैः

॥११॥

नमोस्तु नालीकनिभाननायै नमोस्तु दुग्धोदधिजन्मभूम्यै ।

नमोस्तु सोमामृतसोऽरायै नमोस्तु नारायणवल्लभायै

॥१२॥

नमोस्तु देव्यै भृगुनन्दनायै नमोस्तु विष्णोःरुसि स्थितायै

॥

नमोस्तु लक्ष्म्यै कमलाब्जपायै नमोस्तु चक्रायुधवल्लभायै

॥१३॥

नमोस्तु हेमाम्बुजपीठिकायै नमोस्तु भूमण्डलनायिकायै

॥

नमोस्तु देवादिदवापरायै नमोस्तु शार्ङ्गायुधवल्लभायै

॥१४॥

एकदाक्ष समुपासनाविधिः सेवकस्य सकलार्थे संपदः

॥

संतनोति यच्चसांगमानसैस्त्वां सुरारिहृदयेभरीं भजे

॥१५॥

सरसिजनिलये सरोज हस्ते धवलतरांशुकुशंघमाल्यशोभे

॥

भगवति हरिवल्लभे मनोज्ञे त्रिभुवनभृतिकरि प्रसीद मयां

॥१६॥

दिग्गहस्तिभिः कनककुंभसुखावष्ट

स्वर्वाहिनी विमलचारुजलाप्लुतांगीम्

॥

प्रातर्नमामि जगतां जननीमशेष-

ल्लोकाधिनाथ गृहिणीममृताब्धिपुत्रीम्

॥१७॥

कमले कमलाक्षवल्लभे त्वं करुणापूरतरंगितैरपांगैः

॥

अवलोकय मामकिंचनानां प्रथमं पात्रमहृदिमं दयायाः

॥१८॥

स्तुवंति ये स्तुतिभिरधूमिन्वहं त्रयीमयीं त्रिभुवनमातरं रमाम् ॥

गुणाधि कां गुरुष्वनघान्यभाग्निने भवन्ति ते भुवि बुधभाविताऽग्याः ॥१९॥

पद्मप्रिये पद्मिनि पद्महस्ते पद्मालये पद्मदलायताक्षि ॥

विश्वप्रिये विष्णुमनोनुकूले त्वत्पादपद्मं मयि संनिधत्स्व ॥२०॥

मंत्रावृत्तिसहस्रभानुसुभगा शुद्धात्मनो ये जना-

स्तेषां माधववल्लभा निजगृहे स्पात् सर्वदा निश्चला ॥

पृष्टि हेममयीं प्रमोदजननीं पाने व्ययं कुर्वनीं

सद्विद्यावनितां विलासकुशलां पुत्रायुरारोग्यदाम्

॥२१॥

॥ श्री कनकधारा स्तव्यं संपूर्णम् ॥

રાજવૈદ્ય પ્રોક્ત શ્રી સૂક્તના પ્રયોગ

૧ પ્રત્યેક પ્રયોગમાં જ કાર્યસિદ્ધિ માટે—જ અભિલાષા માટે પ્રયોગ કરવો હોય તેનો સંકલ્પ કરવો. જ જ પ્રયોગમાં ન્યાસ ધ્યાન જુદા નથી આપ્યા તેવા પ્રયોગોમાં પાને ૬ ઠામાં લખેલા કરન્યાસ હૃદયાદિન્યાસ કરવા. અને ૨ જ પાનામાં લખેલા વિદ્યુદામ આ મંત્રથી ધ્યાન કરવું પછી જપનો પ્રારંભ કરવો.

૨ દરેક પ્રયોગ કરનારે કે બ્રાહ્મણદ્વારા કરવામાં આવે તો તેઓએ પ્રયોગ ચાલતો હોય સાંસુધી સસ બોલવું, ક્રોધ કરવો નહિ, સાદું ભોજન કરવું. બ્રહ્મચર્ય પાળવું, અને જ અભિલાષાથી પ્રયોગ ચાલતો હોય તે વસ્તુનું આંતર ધ્યાન ચિંતવન રાખવું. આ પ્રત્યેક પ્રયોગ માટે સમજવું.

૩ પ્રત્યેક પ્રયોગમાં એ સમજી રાખવું કે ઠાઈપણુ પ્રયોગ પોતે કરવા અશક્ત હોય તો બ્રાહ્મણ દ્વારા કરાવી શકાય છે.

૪ દરેક પ્રયોગમાં દીવો ધીનો, ઘૂપ ગુણનો કરવો. પ્રયોગ પહેલા બેસવાને ઠેકાણે તલવારથી કુંડાણું કરી વચમાં બેસવું પડખે તલવાર રાખવી.

૫ શ્રી સૂક્તના ઠાઈપણુ મંત્ર વડે ચંડીપાઠને સંપુટિત કરી પાઠ કરવાનો હોય તો ૧૨૫ સવાસો પાઠ કરાય છે. તેથી પોતાની ધારણા સફળ થાય છે. ચંડીપાઠને સંપુટિત કરવો હોય તો પ્રથમ, મધ્યમ અને ઉત્તમ ત્રણ ચરિત્રોને સંપુટિત કરવાનું સમજવું અને દશાંશ હોમ વગેરે કરાય છે.

૬ શ્રી સૂક્તના પ્રયોગ બધી ઠામના બધા આશ્રમના સ્ત્રીઓ, બાળકો, પુરૂષો સૌને કરવાનો અધિકાર છે. બતાવેલા પ્રયોગોમાં જપ પછી હોમ વગેરે કરવાના હોય તો જપથી દશાંશ હોમ, હોમથી દશાંશ તર્પણુ, તર્પણુથી દશાંશ માર્જન અને માર્જનથી દશાંશ અથવા માર્જન પ્રમાણે બ્રહ્મભોજન કરવાનું સમજવું.

ॐ ऐं ॥ हिरण्यवर्णां हरिणीं सुवर्णरजततन्नाम् ॥

चन्द्रां हिरण्मयीं लक्ष्मीं जातवेदे न आवह ॥१॥

પ્રયોગ ૧લક્ષ્મીની મૂર્તિ સોનાની બનાવી તેની પૂજા હળદર સોના ચાંદીનાં કમળનાં ફુલથી કરવી. પછી સુવાસિની સૌભાગ્યવતી સ્ત્રી અને ગાયનું પૂજન કરી પૂનમના ચંદ્રમાં અથવા પાણીથી બરેલા ઘડામાં શ્રી પરા નારાયણીનું ધ્યાન કરી સોનાની માળાથી કમળપત્રના આસન ઉપર બેસી શ્રી સૂક્તની આ હિરણ્યવર્ણા એ મંત્રને શ્રીં હ્રીં ળ્રીં બીજ બેડી સવાર બપોર સાંજ એક

હબર (દસ દસ માળા)નો જપ કરવો. આ પ્રમાણે એક લાખ પચીસ હબર જપ પુરા થયે મધ ધી કમળ પુષ્પથી દર્શાશ હોમ કરવો અને તર્પણ માર્જન બ્રહ્મભોજન નિયમ પ્રમાણે કરવું. આ પ્રયોગ ૩૨ લાખનો છે પરંતુ સવા લાખ જપ હોમ વગેરે થઈ બધાં એટલે બીજા સવા લાખનો પ્રારંભ કરવો. એ પ્રમાણે સવા લાખ સવા લાખ કરી ૩૨ લાખનો પ્રયોગ પુરા કરવો. તેથી રાજવૈભવ સોનું ઝવેરાત વૈભવ વિલાસ વાહન સ્ત્રી સંતાન અને સંસારનું સર્વ પ્રકારનું સુખ મળે છે. મહેલો પ્રયોગ પુરા થતાં જ લાભ દેખાવા મંડિ છે. વેપાર ઉદ્યમ ધંધા નોઠરી રાજકર્મ વગેરેમાં લાભ થાય છે કર્તા અને તેના કુટુંબીજનો ૧૦૦ વર્ષથી વધુ આયુષ્ય ભોગવી અંતે ઉત્તમ લોકમાં જાય છે.

પ્રયોગ ૨:-ૐ શ્રીં હ્રીં શ્રીં કમલે કમલાલયે પ્રસીદ

પ્રસીદ ૐ શ્રીં હ્રીં શ્રીં મહાલક્ષ્મ્યે નમઃ ॥

દુર્ગે સ્મૃતા હરસિ મીતિમશોષજતાઃ

સ્વસ્થૈઃ સ્મૃતા મતિમતીવ શુભાં દદાસિ ॥

ૐ ऐं हिरण्यवर्णां हरिणीं सुवर्ण रजतस्रजां

चंद्रां हिरण्मयीं लक्ष्मीं जातयेदो म आषह ॥

દારિદ્ર્ય દુઃખ ભયહારિણિ ક્ષા ત્વદન્યા

સર્વોપકારકરણાય સદાર્દ્રચિત્તા ॥

ૐ શ્રીં હ્રીં શ્રીં કમલે કમલાલયે પ્રસીદ

પ્રસીદ ૐ શ્રીં હ્રીં શ્રીં મહાલક્ષ્મ્યે નમઃ ॥

આ એક મંત્ર સપુટિત થયો એ પ્રમાણે તાં મ આવહ થી લઈ યઃ શુચિઃ સુધીના ૧૬ મંત્રોને સપુટિત કરી પાઠ કરવાથી ૧ પાઠ થયો તેવા ૧૨,૦૦૦ ખાર હબર પાઠ કરવા. ચપાનાં કુલ મધ ધી ગોળનો ૧૨૦૦ ખારસો પાઠનો હોમ કરવો. ૧૨ પાઠથી તર્પણ કરવું. ૧૨ પાઠથી માર્જન અને યથાશક્તિ બ્રહ્મભોજન કરવું. ધન ધાન્ય ઐશ્વર્ય સમૃદ્ધિ વચન સિદ્ધિ મળે છે.

પ્રયોગ ૩. સપ્તશતી-ચંદીપાઠનાં ત્રણે ચરિત્રોના પ્રત્યેક મંત્રને હિરણ્યવર્ણી આ મંત્રથી સંપુટિત કરી પાઠ કરવો હોમ તર્પણ માને આદિ દર્શાશ કરવું બધી સિદ્ધિ મળે છે.

ॐ ऐं ॐ ह्रीं ॥ तां म आवह जातवेदो लक्ष्मीमनपगामिनीम् ॥
यस्यां हिरण्यं चिन्देयं गामश्वं पुरुषानहम् ॥२॥

પ્રયોગ ૧ લક્ષ્મીની સુવર્ણની મૂર્તિ કરી હળદર અને સોના ચાંદીના કમળ પુષ્પથી પૂજન કરી સુવાસિની સ્ત્રી અને ગાયત્રી પૂજન કરી પૃથ્વીમાના ચંદ્રમાં અથવા જળથી ભરેલા કુંભમાં શ્રી નારાયણીતું ધ્યાન કરી સોનાની માળાથી કમળના આસન પર બેસી જપ કરવો. હમેશાં સાંજ ૬ રાતે એક હળદર જપ કરવો. ૩૨ દિવસનો પ્રયોગ છે. દશાંશ હોમ તર્પણ માર્જન આદિ કરવા લક્ષ્મી સ્વપ્નામાં આવી ધનનાં સ્થાન અથવા ધન પ્રાપ્તિના જ સાધન પોતે કાર્ય હોય તેના માર્ગ ખતાવશે ધન સમૃદ્ધિ સ્થિર રહેશે. દર વર્ષે ૩૨ દિવસ આ પ્રયોગ કરવાથી પોતાની જીંદગીમાં લક્ષ્મીની આમી નહી રહે અને સ્ત્રી સંતાન પરિવાર સુખી થાશે.

પ્રયોગ ૨-તાં મ આવહ આ બીજા મંત્રથી સપ્તશતી-ચંડીપાઠના પ્રત્યેક મંત્રને સંપ્રુટિત કરી હમેશાં સૂર્યોદય પહેલાં અથવા સાંજ ૧ પાઠ કરવો. ૧૨૫ સવાસો પાઠ પૂરા થયે હોમ વગેરે દશાંશ કરવા મનવાંછિત કાર્ય સફળ થાય છે.
પ્રયોગ ૩-તાંમ આવહ આ મંત્રને

શરणागत दीनार्त परित्राण परायणे ॥

सर्वस्यार्ति हरे देवि नारायणि नमोस्तु ते ॥

આ મંત્રથી સંપ્રુટિત કરી ૧૨,૦૦૦ ખાર હળદર જપ કરી તેના દશાંશ હોમ તર્પણ માર્જન શ્રદ્ધામોજન કરવા ધનધાન્ય સંપત્તિ મળે વિપત્તિ ટળે શત્રુ નષ્ઠ થાય.

ॐ ह्रीं ॐ श्रीं अश्वपूर्वा रथमध्यां हस्तिनादप्रयोधिनीम् ॥

त्रियं देवीमुपह्वये श्रीर्मा देवी जुपताम् ॥૩॥

પ્રયોગ ૧ આ મંત્રથી સવારે ખપેરે સાંજ એમ દરેક વખતે ૧૦ માળા કરવી. રોજ સવારે સંકલ્પ ન્યાસ ધ્યાન કરી જપનો પ્રારંભ કરવો એ પ્રમાણે ૪ વર્ષ કરવાથી મત્ર સિદ્ધ થાય છે. શત્રુઓને જીતી પોતે રાજ થાય છે રાજ્ય મળે છે. પોતે ગુમાવેલું કે શત્રુઓએ તથા અઢવર્તી રાજ્યે આંચકી લીધેલું રાજ્ય મળે છે. આ પ્રયોગ ૩૬,૦૦,૦૦૦ જપીસ લાખ જપનો છે પોતે ન કરી શકે તો વિદ્વાન બ્રાહ્મણદ્વારા કરાવી શકાય છે.

પ્રયોગ ૨-આ મંત્રને કરોતુ સા નઃ શુભદેતુરીશ્વરી
શુભાનિ મદ્રાણ્યમિદન્તુ ચાપદઃ ॥

આ અર્ધા મંત્રનો સંપુટ કરી ૧૨,૦૦૦ ખાર હજાર જપ કરવા.
દશાંશ હોમ તર્પણુ આદિ કરવાં. રાજ્ય ધન લક્ષ્મી યશ વધે. શત્રુ વશ થાયઃ
ગત રાજ્ય મળે. ગત લક્ષ્મી મળે. ગત સ્થાન મળે.

ૐ શ્રીં ૐ ક્લીં કાંસોસ્મિ તાં હિરણ્યપ્રાકારામાદ્રીં જ્વલંતીં ॥

તૃતાં તર્પવન્તીં પદ્મે સ્થિતાં પદ્મવર્ણીં તામિહોપહવધે ષ્ઠિયમ્ ॥૪॥

પ્રયોગ ૧-આ મંત્રનો પ્રયોગ ૮,૦૦,૦૦૦ આઠ લાખનો છે, સવારે તથા
સાંજે અથવા સવારે બપોરે અને સાંજે સમય અતુલ્ય હોય તે પ્રમાણે જપ
કરવો. જપ પુરો થયે ખાખરાના સમિતે કુષ ગાયતું ધી મધનો દશાંશ હોમ વગેરે
કરવાં. જો હંમેશાં સવારે અથવા સાંજે એક જ સમય જપ કરવાનો રાખવો
હોય તો અમાસને દી પાંચ હજાર જપ કરવા. રાજ્ય મળે. રાજ ભવે
સમૃદ્ધિ મળે. શત્રુનો ક્ષય થાય રાજ પ્રજા વશ થાય.

પ્રયોગ ૨ સર્વાંબાધા પ્રશમનં ત્રિલોક્યસ્યાલિલેશ્વરિ ॥

एवमेव त्वया कार्यमस्मदैरिविनाशनं ॥

આ મંત્રથી સંપુટિત કરી ૧૨,૦૦,૦૦૦ ખાર લાખનો પ્રયોગ
છે. બ્રાહ્મણ દ્વારા પણ કરાવી શકાય છે. ગત રાજ્ય ગત સ્થાન ગત વૈભવ
ફરી મળે છે. ધન ધાન્ય સમૃદ્ધિ અશ્વર્ય અપુટ મળે છે.

પ્રયોગ ૩ શ્રી સૂક્તના પહેલા મંત્રના પ્રયોગમાં બતાવ્યા પ્રમાણે ૐ શ્રીં ક્લીં
શ્રીં કમલે કમલારાયે આ મંત્રનો અને યુગે સ્મૃતાનો અરધો મંત્ર પહેલાં અરધો
પછી કાં સોસ્મિતાં એ મંત્રને સંપુટ કરી ૧૨,૦૦૦ ખાર હજારનો જપ
કરવો. દશાંશ હોમ વગેરે કરવાં. વૈભવ લક્ષ્મી સંપત્તિ વાહન મકાન સ્ત્રી
સંતાનનો લાભ મળે છે.

ૐ ક્લીં ૐ ષદવદ્ ॥ ચન્દ્રાં પ્રમાસાં યજ્ઞસા જ્વલન્તીં શ્રિયં લોકે

દેવજુષ્ટામુદારામ્ ॥ તાં પદ્મિનીમીં શરણમહં મપચે અલક્ષ્મીમે

નશ્યતાં ત્વાં ઘૃણે ॥૫॥

પ્રયોગ ૧ આ મંત્ર સંકલ્પ ન્યાસ ધ્યાન કરી એક લાખ પાત્રીસ હજાર
જપવાનો છે. ગાયના ગોદરામાં બેસી હંમેશાં ૧૦૦૦ એક હજાર જપ કરવો. જો

જલદી સિદ્ધિ: મેળવવી હોય તો સવાર બપોર સાંજ ત્રણ વખત એક એક હજાર જપ કરવો. અથવા બ્રાહ્મણદ્વારા કરાવવો. એક લાખ પીસતાલીસ હજાર: પૂરા થાય એટલે દશાશ હોમ વગેરે કરવા. સૌમાન્યવતી સ્ત્રીઓનું પૂજન કરવું. દેવીની મૂર્તિને કમળ પુષ્પથી પૂજન કરવું. ગાથુંને અઠ નાખવું, આ પ્રયોગમાં ધ્યાનમાં નીચેનો મંત્ર બોલવો.

અક્ષીણમાસાં ચંદ્રાશ્યાં જ્વલંતીં યશસા શ્રિયં ॥

દેવેર્જુષ્ટામુદારાં: ચ પદ્મિનીર્ષાં મજાન્ઘહં ॥

સ્વાં વૃષ્ટે દ્વત્પ્રસાદેન મમાલક્ષ્મીર્વિનશ્યતુ ॥

૧) આ પ્રયોગથી દરિદ્રી માણસ ધનવાન થાય છે. અને ગયેલું ધન સંપત્તિ રાજ્ય જમીન વગેરે પાછાં મળે છે.

પ્રયોગ ૨-આ ધંદ્રાં પ્રમાસાં મંત્રથી ચંડીપાઠના પ્રત્યેક મંત્રને સંપ્રુટિત કરી ૧૨૫ સવાસો પાઠ કરાય છે. દશાશ હોમ વગેરે કરવા. દરિદ્રી નિર્ધન માણસ ધનવાન બને છે. ૧૦૦૦ એક હજાર પાઠ અને દશાશ હોમ વગેરે કરવાથી મનવાંછિત કાર્ય સફળ થાય છે. રાજ પ્રજા આધીન થાય છે પૃથ્વીમાંથી કે અકરમાત ધનનો લાભ મળે છે.

ૐ ઘદવદ ૐ વાઘાદિની ॥ આદિત્ય વર્ણે તપસોઘિજાતો વનસ્પતિ-
સ્તવ વૃષ્ણોઽષ યિલ્વ: ॥ તસ્ય ફલાનિ તપસા નુદન્તુ મા યાન્તરા
યાશ્ચ યાહ્યા અલક્ષ્મી: ॥૬॥

પ્રયોગ ૧-દેવીની સોનાની મૂર્તિ કરવી તેને ચંદન પુષ્પ બિલીપત્ર હજાર કંકુથી પૂજન કરી હોમેશાં ૧ થી ૩ હજાર સુધી આ મંત્રનો જપ કરવો કુલ ૧૧,૦૦,૦૦૦ અગ્યાર લાખનો પ્રયોગ છે. જપ પૂરો થયે બીલીપત્ર ઘી ખીરનો દશાશ હોમ તર્પણ વગેરે કરવાં. પોતે ન કરી શકે તો બ્રાહ્મણ પાસે કરાવવો. ૐ છીં સૌ: ૐ થ્રીં આ બીજથી કરન્યાસ હૃદયાદિ ન્યાસ કરવા તથા

હૃદયાદિત્ય સંકાર્શા યિલ્વકાનનમધ્યર્ગાં ॥

તન્નુમધ્યાં શ્રિયં ઘ્વાયેદલક્ષ્મીપરિહારિણીં ॥

આ મંત્રથી ધ્યાન કરવું. આ પ્રયોગ કરનારે ક્ષણ અને કુષ્ઠનું ક્રાણ કરવું કાંઈપણ અગ્નિ પર પકાવેલું ખાવું નહી. પાકેલાં બીલાં પણ ક્રાણમાં ખાઈ શકાય જની શકે તો આ પ્રયોગ બીલીના ઝાડ નીચે બેસી કરાય તો ઉત્તમ છે.

આ પ્રયોગથી વચન સિદ્ધ થાય છે. અને લક્ષ્મી સ્થિર થઈ પોતાના ધરમાં રહે છે. નિર્ધનતા, દરિદ્રતા, કલેશ, ક્ષુદ્રસત્વોનો ઉપદ્રવ, ભૂત, પ્રેત, પિશાચ વગેરેની નડતર દૂર થાય છે અને માણુસ ધનવાન બને છે.

પ્રયોગ ૨:— આ મંત્રનો ૧૨,૦૦૦ ખાર હજાર જપ કરવાનો છે. જે એકલો મંત્ર જપવો હોય તે ૩૬,૦૦૦ છત્રીસ હજાર જપ કરવો. દશાંશ હોમ તર્પણુ માર્જન વગેરે કરવું. આથી પોતાના ઉદ્યોગ ધંધામાં વેપારમાં અને બીજા ધન મેળવવાના વ્યવસાયમાં ધનનો લાભ મળે છે.

પ્રયોગ ૩:— જ્ઞાનિનામપિ ચેતાંસિ દેવી ભગવતી હિ સા ॥

વલાદાકૃપ્ય મોહાય મહામાયા પ્રચન્છતિ ॥

આ મંત્રનો સંપુટ કરી અર્થાત વચમાં આદિત્યવર્ણે અને ઉપર નીચે જ્ઞાનિનાં એ રીતે સંપુટ કરી ૧૨,૦૦૦ ખાર હજાર જપ કરી દશાંશ હોમ તર્પણુ વગેરે કરવાં. આ પ્રયોગથી જે માણુસની ઈચ્છા હોય તેનું આકર્ષણુ થાય છે. અને તે માણુસ પોતાને આધીન રહે છે રાજ અને રાજકર્તાઓને વશ કરવા માટે ૪૮,૦૦૦ અડતાલીસ હજાર જપ કરવો. અને દશાંશ હોમ વગેરે કરવાં.

ૐ વાગ્વાદિની ૐ ઐ ॥ ઉપૈતુ માં દેવસત્વઃ કીર્તિશ્ચ મણિના સહ ॥

પ્રાકૃર્ભૂત સુરાષ્ટ્રેસ્મિન્ કીર્તિમૃદ્ધિ દદાતુ મે ॥૭॥

પ્રયોગ ૧:— આ મંત્રનો ૩૨,૨૦,૦૦૦ બત્રીસ લાખ વીસ હજારનો પ્રયોગ છે. કરન્યાસ હૃદ્યાદિ ન્યાસ આં હ્રીં ક્રૌં ઐં શ્રીં આં હ્રૂં ક્રૌં ઐં આ નવ બીજથી કરવા

ૐ અસ્યશ્રીં ઉપૈતુ માં મંત્રસ્ય કુવેર ઋપિઃ । મણિમાલિનીલક્ષ્મી દેવતા । અનુષ્ટુપ્છંદઃ । શ્રીં વ્હું છ્રીં ઘીજાનિ । મમાભીષ્ટકામના સિદ્ધયથેં જપે વિનિયોગઃ ।

આ પ્રમાણે સંકલ્પ કરી નીચેના મંત્રથી ધ્યાન કરવું.

રાજરાજેશ્વરો લક્ષ્મીં વરદાં મણિમાલિનીં ॥

દેવીં દેવમિયાં કીર્તિં વન્દે કામ્યાર્થસિદ્ધયે ॥

દેવીની સોનાની મૂર્તિ કરી ધ્રો, બીલીપત્ર, હળદર, ચોખા, ચોતી, કંકુ ઠવડો, ડોલર ચંદન, પુષ્પ વગેરેથી પૂજન કરવું. લલિતામ્બા સહસ્રનામ સ્તોત્રના પ્રત્યેક નામ સાથે શ્રીં બીજ લગાડી શ્રી યંત્રનું પૂજન કરવું સંધ્યા વગેરે નિત્ય કર્મ કરીને આ પ્રયોગનો પ્રારંભ કરવો. ધીનો દીવો યુગળનો ધૂપ, ધ્રાખ, ખજર, ઠળાં, શેરડી, મધ, ધી, દાહમ, ઠેરી, નાળીયેર વગેરે જે મળે તેનું નૈવેદ્ય ધરવું, સવારે અને બપોરે ૧૦૦૦ એક હજાર અને રાતે

૨૦૦૦ બે હજાર જપ હમેશાં કરવા. અઠી વરસમાં એક માણસ બનીશ લાખ વીસ હજારનો જપ પૂરો કરી શકે છે. જપ માટે પરવાણાની માળા લેવી. જપ પુરા થયે અઘેડો ધી ખીરનો દર્શાશ હોમ કરવો તથા તેના દર્શાશ તર્પણ વગેરે કરવું. ૮,૦૦,૦૦૦ આઠ લાખ હોમ માટે જરૂર જણાય એટલા બ્રાહ્મણોને બેસારી હોમ પુરો કરવો. આ બાબતમાં વિદ્વાન તાંત્રિકની સલાહ લઈ કાર્ય સંપૂર્ણ કરવું. હોમનું કામ ચાલે ત્યાં સુધી હમેશાં સૌભાગ્યવતી સ્ત્રીઓનું, ગાયોનું, પૂજન કરી તેનો વસ્ત્રથી સંસ્કાર કરી મિષ્ટાન્ન ભોજન કરાવવું. આ પ્રયોગથી કુબેર વગેરે દેવ પ્રત્યક્ષ અથવા સ્વપ્નમાં દર્શન દિયે છે અને ચિંતામણિ તથા નવ નિધિ નામના કુબેરના ગણ પ્રયોગ કરતીને આધીન રહી ધન સુવર્ણ રત્ન રસાયન આપકી દિવ્યાંજન આપે છે.

જો એક જ માણસ આ પ્રયોગ કરતો હોય તો રાતના ૨૦૦૦ બે હજાર ટે તેથી વધુ જપ કરી શકે છે અથવા બ્રાહ્મણો દ્વારા પ્રયોગ કરાવવાથી પ્રયોગ જલદી પૂરો થાય છે.

ॐ ૐ ૐ સૌઃ ॥ ક્ષુત્પિપાસામલાં જ્યેષ્ઠામલક્ષ્મીં નાશચામ્યહમ્ ॥

અમૃતિમસમૃદ્ધિં ચ સર્વાન્નિર્ણુદ મે ગૃહાત્ ॥ ૮ ॥

પ્રયોગ: ૧—આ મંત્રનો ૩૨, ૦૦ બનીસ હજારનો પ્રયોગ છે, હમેશાં રાતે ૩૦૦૦ ત્રણ હજાર જપ વીરાસનથી બેસી કરવો. અગ્નિહોત્રના કુંડની સામે બેસી જપ કરવાથી સાંઝે કૃળ મળે છે. રૂદ્રાક્ષની માળાથી જપ કરવે તલ ગોળ ધીથી દર્શાશ હોમ તર્પણ વગેરે કરવાં. એ રીતે એક પ્રયોગ પુરો થાય એટલે બીજો પ્રયોગ શરૂ કરવાં આ પ્રયોગમાં નીચેના મંત્રથી ધ્યાન કરવું.

અજ્ઞાનપાતકતમસ્તતિતીવ્રરશ્મિં દૌર્ભાગ્યભૂધરવિદારણવજ્રમીઢે, ॥

રોગાર્તિષોરફણિમર્દનપક્ષિરાજં લક્ષ્મીપદદ્વપમનર્યહરં સુલાર્થો ॥૧॥

સ્વદ્ગં સવાત ચક્રં ચ કમલં વરમેવ ચ ॥

કરેશ્ચતુર્નિર્વિબ્રાણાં ધ્યાયે ચન્દ્રાનનાં ત્રિયમ્ ॥૨॥

એક પ્રયોગ દશ ૧૦ દિવસમાં પુરો થાશે પછી બીજો પ્રયોગ શરૂ કરવો - પ્રયોગનો અમત્કાર પહેલા પ્રયોગથી જ દેખાશે અને જમ જમ બીજો ત્રીજો પ્રયોગ આગળ ચાલશે તેમ કાર્ય સિદ્ધિ પ્રત્યક્ષ દેખાવા માંડશે આ પ્રયોગ પૂર્ણ થવાથી અભિલાષા પૂરી થાશે. કામની મહત્તા પ્રમાણે પ્રયોગ આગળ ચલાવવો. આ પ્રયોગથી શત્રુનો તથા વિના કારણે પોતાને નુકશાન કરનારાનો નાશ થાશે અને દરિદ્રતા નિર્વનતા રોગ લય જનપદોદ્ધવંસકારી

દેવી તત્ત્વોની પીડા વગેરે નષ્ટ થઈ પ્રયોગ કરનારો પોતાના કુટુંબ પરિવાર સાથે દીર્ઘાયુષી ઐશ્વર્યવાન થાય છે. અહીં પીડા દૂર અહોનાં અશુભ ફળ અને ક્ષુદ્ર સત્ત્વોની પીડા વગેરે મટે છે અને ભાગ્યોદય થાય છે.

પ્રયોગ ૨:—શ્રી મૂક્તના ૮ માં મંત્રને

રાગાનશેપાનપહંસિ તુષ્ટા રુષ્ટા તુ કામાન્સકલાનમ્બીષ્ટાન્ ॥

ત્વામાશ્રિતાનાં ન વિપન્નરાણાં ત્વામાશ્રિતા ઘ્યાશ્રયતાં ભજન્તે ॥ ૧ ॥

આ મંત્રનો સંપુટ કરી રાત્રે ૧૦૦૦ એક હજાર જપ કરવો. ૧૨,૦૦૦ ખાર હજાર જપ પુરા થાય એટલે દશાંશ ઠાળા તલ ટોપરાં રાઈનો હોમ કરવો અને તેનો દશાંશ તર્પણ વગેરે કરવાં. પોતાને વિના કારણ નુકસાન કરનારા શત્રુના વિનાશ માટે, રોગની શાંતિ માટે અને બીજી વિપત્તિ પીડાના નિવારણ માટે અરીઠાના બી ની માળાથી ઠાળી ઉત્તના આસન પર વીરાસનથી બેસી ક્રોધ મુદ્રાથી જપ કરવો.

ૐ સૌઃ ૐ હંસઃ ॥ ગન્ધદ્વારાં દુરાષર્ણાં નિત્યપુષ્ટાં કરીપિર્ણાં ॥

ઈશ્વરીં સર્વભૂતાનાં તાનિહોપહયે શ્રિયં ॥૧॥

પ્રયોગ ૧ — આ મંત્રનો પ્રયોગ ૧,૬૦,૦૦૦ એક લાખ, સાઠ હજારનો છે. કમળ કાકડીની માળાથી કમળના પાન કે કુલના આસન પર અથવા રેશમી વસ્ત્ર પર બેસી જપ કરવો. સ્થંડિલ પર કેસર કરતુરી ચંદન કપુર વગેરે સુગંધી દ્રવ્ય રાખી શ્રી લક્ષ્મી દેવીની મૂર્તિની પૂજા કરી જપ કરવો. હુમેશાં સવારે અને સંજે નક્કી કરેલી સંખ્યામાં જપ કરવો. જપ પૂરા થાય એટલે કમળ કુલ ધી તલનો દશાંશ હોમ તર્પણ વગેરે કરવું. આ પ્રયોગથી ધનધાન્ય સમૃદ્ધિ સોવું ચાંદી રત્નો વગેરે ચોટા પ્રમાણમાં મળે છે અને ઋદ્ધિસિદ્ધિ ચોટાઈ રાજકર્તાઓ તરફથી સન્માન વગેરે લાભ મળે છે.

ૐ હંસઃ ૐ જ્ઞાં ॥ મનસઃ કામનાકૃતિં વાચઃ સત્યમશીમહિ ॥

પશૂનાં રૂપમન્નસ્ય મયિ ધ્વીઃ શ્રયતાં યશઃ ॥૧૦॥

પ્રયોગ ૧:— આ મંત્રનો જપ ૮,૦૦,૦૦૦ આઠ લાખનો છે જે લં વં શ્રીં આ બીજા મંત્ર સાથે લગાડી કરવામાં લુદ્યાદિ ન્યાસ કરવા

તાં ઘ્યાયેત્સત્યસંકલ્પાં લક્ષ્મીં ક્ષીરોદનમિયામ્ ॥

સ્વાતાં સર્વેષુ ભૂતેષુ તત્તજ્ઞાનવલ્લમદામ્ ॥

આ મંત્રથી ધ્યાન કરવું. બીલીકું બીલીના સમિધ આખરાના સમિધ થી તલ સાકર વગેરેથી દશાંશ હોમ તર્પણુ વગેરે કરવાં. પ્રયોગ મોટી સંખ્યાનો હોવાથી સુપાત્ર બ્રાહ્મણુદ્વારા કરાવવો ઉત્તમ છે. આ પ્રયોગથી મનવાંછિત વસ્તુ મળે છે અને ધનધાન્ય સમૃદ્ધિ વૈભવ વિલાસ વધે છે.

ॐ આં ॐ હ્રીં ॥ કર્દમેન પ્રજા મૂતા મયિ સંમથ કર્દમ ॥

અિયં વાસથ મે કુલે માતરં પદ્મમાલિનીમ્ ॥૧૧॥

પ્રયોગ ૧:— આ મંત્રનો ૩૨,૦૦,૦૦૦ ખત્રીસ લાખનો પ્રયોગ છે. મંત્ર સાથે વં શ્રીં બીજ બેડીને ન્યાસ કરવા અને

સુષત્સા ગૌરિવ પ્રોતા કર્દમેન યથેન્દિરા ॥

કલ્યાણી મદ્ગૃહે નિત્યં નિવસેત્પદ્મમાલિની ॥

આ મંત્રથી ધ્યાન કરવું જીવતા વાછડાવાળી ગાયતું અને પુત્રવાળી સોલાગ્યવતી સ્ત્રીતું પૂજન કરી આ પ્રયોગ ગાયના ગોદરામાં બેસી કમળ કાકડીની માળા ૧૧ કરવી, હુમેશાં નાનાં બાળકોને દુધ પીવરાવવું, ૧૫ પુરો થયે દશાંશ હોમ વગેરે કરવાં આ પ્રયોગ મોટા હોવાથી બ્રાહ્મણુ દ્વારા કરાવવો ઠીક છે. વધ્યા સ્ત્રીને લાગ્યશાળી પુત્ર થાય છે તેની વંશવૃદ્ધિ થાય છે અને તેન વંશમાં કોઈ નિર્ધન શેગી આંધળો કંબૂસ પાપી નથી થાતો. હોમ શિવલિંગીનાં બી ખીર ધોળા તલ દ્રો ધીનો કરવો. દૂધથી તર્પણુ અને માર્જન કરવું.

પ્રયોગ ૨:— આ મંત્રથી ચંડીપાઠના પ્રત્યેક મંત્રને સંપુટિત કરી ૧૨૫ સવાસો પાઠ કરવા તો સંતાન થાય છે હોમ ઉપર પ્રમાણુ.

ॐ હ્રીં ॐ ક્રૌં ॥ આપઃ સ્ત્રજન્તુ સ્તિન્ઘાનિ ચિહ્નાત વસ મે ગૃહે ॥

વાઘં દેવીં માતરં અિયં વાસથ મે કુલે ॥૧૨॥

પ્રયોગ ૧ આ મંત્રના પ્રયોગના પ્રારંભમાં

અસ્ય શ્રી આપઃસ્ત્રજન્તુ મંત્રસ્ય ચંદ્રમા ઋપિઃ । જમૃતેશ્વરી ચિહ્લીતમાતા શ્રીઃ દેવતા । અનુદ્રુપ્લંદઃ । યં યીજં । મમામ્બીષ્ટકામના સ્તિદ્વર્ષે જપે વિનિયોગઃ

આ પ્રમાણુ ચંકલ્પ કરી સમુદ્રમાં સીધી મળનારી નદીને કાંઠે ઉગેલા બીલીના ઝાડ નીચે બેસી પાણીથી ભરેલા ઘડાની પૂજા કરી ૬૪,૦૦૦

ચોસઠ હજાર જપ કરવો. સુવાસણુ સ્ત્રીએને પ્રાણણુને, પ્રાણણુ બાળકોને પાણીનું દાન કરવું. અને લોહાને તથા ગામોને પાણી પીવરાવવાની વ્યવસ્થા કરવી. પ્રયોગ પૂરો થયે શેરડી, તલ ગોળ, ટાપરાં, વગેરેનો દશાંશ હોમ વગેરે કરવાં. આ પ્રયોગ કરનારા ઉપર દેવી પ્રસન્ન થઈ હુનેશાં અમૂલ્ય ઇચ્છિત ભોજન મોટા પ્રમાણમાં આપે છે તેને ધેર મેમાનો મોટી સંખ્યામાં આભ્યાજ કરે છે. તેના વંશમાં ભોજનની ખામી આવતી નથી. દરેક પાંચ વરસ પછી એક પ્રયોગ કરવો ઉત્તમ છે. તેના નોકર ચાકર મિત્ર આશ્રિત વગેરેને ઉત્તમ ભોજન મળે છે.

ॐ ક્રૌં ॐ ક્લીં ॥ ઓર્દ્રાં પુષ્કરિણીં પુષ્ટ પિંગલાં પદ્મમાલિનીમ્ ॥
ચન્દ્રાં હિરણ્મયીં લક્ષ્મીં જાતવેદો મ આચહ ॥૧૩॥

પ્રયોગ ૧:—આ મંત્ર હુનેશાં ૩૦૦૦ ત્રણ હજાર જપવો. શુકલ પક્ષની પાંચમથી પ્રારંભ કરી પૂનમ સુધી જપ કરી બંધ કરવો કરી ખીબ મહિનાની શુદ્ધી પાંચમથી પૂનમ સુધી જપ કરવો અને શંકે તે ચંદ્રમંડળની સામે નજર રાખી જપ કરવો. અથવા ચંદ્રનો પ્રકાશ પોતાના શરીરપર પડે તેવી રીતે બેસી જપ કરવો. રૂદ્રાક્ષની ઠે કમળ કાકડીની માળાથી હીરાગળ વસ્ત્રમાં કમળ પુષ્પો અંદર ગોઠવી તેનાપર બેસી જપ કરવો. આ પ્રયોગ ૧૬ મહિનાનો છે. જમ જમ પ્રયોગ આગળ ચાલશે તેમ તેનો પ્રભાવ નજરે જોવામાં આવશે. ૧૬ થી ૩૨ મહિનામાં પોતાના મનની બધી અભિલાષાઓ પૂરી થાશે આ પ્રયોગમાં નીચેના મંત્રથી ધ્યાન કરવું.

તાં સ્મરેદમિવેકાર્દ્રાં પુષ્ટિદાં પુષ્ટિરૂપિણીમ્ ॥
મૈત્ર્યાદિઘૃત્તિમિશ્ચાર્દ્રાં વિરાજત્કરુગાં શ્રિયમ્ ॥૧॥
દયાર્દ્રાં વેત્રહસ્તાં ચ વ્રતદંડસ્વરૂપિણીમ્ ॥
પિંગલામાં પ્રસન્નાસ્યાં પદ્મમાલાઘરાં તથા ॥૨॥
ચંદ્રાસ્યાં ચંદ્રરૂપાં ચ ચંદ્રાં ચંદ્રઘરાં તથા ॥
હિરણ્મયીં મહાલક્ષ્મીમૃચમેતાં જપેન્નિશિ ॥૩॥

શરૂઆતમાં સંકલ્પ ન્યાસ કરી લલિતાંબાનું ચંદ્રમંડળમાં ધ્યાન કરી જપવો પ્રારંભ કરવો. ચંદ્રોદય થયા પછી જપનો પ્રારંભ કરવાનો છે. ૧૬ મહિને પ્રયોગ પૂરો થયા પછી દશાંશ હોમ તર્પણુ વગેરે કરવાં પછી ખીબ સોળ મહિનાનો પ્રયોગ શરૂ કરવો.

પ્રયોગના સંદર્ભમાં જટલા મહિનાનો પ્રયોગ કરવો હોય તેનો ઉચ્ચાર કરવો અને સોળ મહિનાનો પ્રયોગ પૂરો ન થાય ત્યાં સુધી વચમાં પ્રયોગ ખંડિત થવા દેવો નહીં. હોમ ખીર ખીલીકળ સમિધ કમળ કુલ ડોલર કુલ ઘોળા તલ ધી બધાનો કરવો અને દશાંશ તર્પણ વગેરે કરવાં. આ પ્રયોગના પ્રભાવથી મંત્ર સિદ્ધ થાય છે પ્રયોગ કરાંને વચનસિદ્ધિ મળે છે. તેને મોટું રાજ્ય પ્રતિષ્ઠા માન સન્માન વૈભવ વિલાસ મોટા પ્રમાણમાં મળે છે. લક્ષ્મી ધણી મળે છે રાજ પ્રભામાં ઉંચું માન અને રચાન મળે છે.

ॐ ह्रीं ॐ श्रीं ॥ आर्द्रां यः करिणीं चष्टि सुवर्णां हेममालिनीम् ॥

सूर्या हिरण्मयीं लक्ष्मीं जातवेदे म आवह ॥१॥

પ્રયોગ ૧:— આ મંત્રનો પ્રયોગ ૩,૬૦,૦૦૦ ત્રણ લાખ સાઠ હજારનો છે. આ પ્રયોગ તળાવને કઠિ, અથવા કમળના સમૂહની વચમાં અથવા નજીકમાં બેસીને કમળના આસનપર બેસીને કમળ ઠાકડીની અથવા સોનાની માળાથી હમેશાં ૩૦૦૦ ત્રણ હજાર જપ કરવો. ૧૨૦ દિવસમાં પ્રયોગ પૂરો થાશે ખીર કમળ કુલ ધી વગેરેનો દશાંશ હોમ કરવો. સો સુવાસિની સ્ત્રીઓને જમાડી લુગડાં પેરાવી શણગારી દક્ષિણા આપવી; આ પ્રયોગમાં નીચેના મંત્રોથી ધ્યાન કરવું.

तां स्मरेदम्बिकार्द्रां पुष्टिदां पुष्टिरूपिणीम् ॥

रुक्माभां स्वप्नधीगम्यां सुवर्णां स्वर्णमालिनीम् ॥१॥

सूर्यामैश्वर्यरूपां च सावित्रीं सूर्यरूपिणीम् ॥

आत्मसंज्ञां च चिद्रूपां ज्ञानदृष्टिस्वरूपिणीम् ॥२॥

चक्षुः प्रकाशदां चैष हिरण्यमचुरां तथा ॥

स्पर्शात्मनाऽऽविर्भूतां च जातवेदे म आवह ॥३॥

આ પ્રયોગથી મહોની પીડા મહુખાધા મટી ભાગ્યનો ઉદય થાય છે હાથી, ઘોડા, વાહન, ગામ, ગરાસ, જમીન, જાગીર રાજ્ય સમૃદ્ધિ વગેરે મળે છે માણસ મોટા ધનવાન બને છે તેવું અને તેના કુટુંબીઓના શરીર નીરાગી દીર્ઘાયુષી અને પ્રભાવશાળી થાય છે અને જે માણસને મળવાની ઈચ્છા હોય તેવું આકર્ષણ થઈ તે મળે છે.

ॐ ઓં ॐ હૂં ॥ તાં મ આવહ જાતવેદો લક્ષ્મીમનપગામિનીમ્ ॥
 યસ્યાં હિરણ્યં પ્રભૂતં ગાવો દાસ્યોઽશ્વાન્ વિન્દેયં
 પુરુષાનહં ॥૧૫॥

પ્રયોગ ૧ ૐ યસ્ય ઓં પંચદશમમંત્રસ્ય ઋચઃ કુવેરો ઋષિઃ । મૂતધાત્રી લક્ષ્મીદેવતા ।
 પ્રસ્તાર પંચિચ્છંદઃ । હ્રીં ઓં હ્રીં ઇતિ વોજાનિ । મમામીદમ્ફલપ્રાપ્ત્યર્થે જપે વિનિયોગ ॥
 આ મંત્ર ને હ્રીં ઓં હ્રીં આ બીજ લગાડી અંગન્યાસ કરનાસ
 હૃદયાદિ ન્યાસ કરવા અને

ઘ્યાયે લક્ષ્મીં પ્રહસિતમુખીં રાજસિંહાસનસ્થાં
 મુદ્રાશક્તિ સકલવિનુતાં સર્વસંસેવમાનામ્ ॥
 અગ્નૌ પૂજ્યામશ્ચિલજ્જનનીં હેમવર્ણી હિરણ્યાં
 આગ્નોપેતાં મુવનસુશ્વદાં માર્ગર્થી મૂતધાત્રીમ્ ॥૧॥

આ મંત્રથી ધ્યાન કરવું. બર અથવા ધર્મના ઢગલા ઉપર રેશમી
 આસન પાયરી કમળ કાકડીની માળાથી હારેશાં ૩૧૦૦, તથા હાલર જપ
 કરવાનો છે. આ પ્રયોગ ૧,૨૫,૦૦૦ સવા લાખનો છે. જપ પૂરા થયે
 ધ્રો ખીર મધ થી વગેરેથી દર્શાસ હોમ તર્પણ વગેરે કરવાં. આ પ્રયોગથી
 લક્ષ્મી પોતાને ઘેર સ્થિર રહે છે. બહારથી મોટા પ્રમાણમાં લક્ષ્મી મળે છે.
 રાજ્યો સ્ત્રી ધન ધાન્ય ઐશ્વર્ય સમૃદ્ધિ વધે છે. ગયેલું રાજ્ય જમીન
 બગીચા ફરીને મળે છે. કામનું મહત્વ બેઈ પ્રયોગ બમણો ઠ વૈગણો ઠ
 તેથી વધુ કરવો. પ્રયોગ શરૂ કર્યા પછી મોટા દિવસોમાં ક્ષણ દેખાવા માડે છે.

ॐ હૂં ॐ સ્વાહા ॐ હૂં ॐ રે ॥ યઃ શુચિઃ મયતો મૂત્વા જુહુવાદાઝ્યમન્વહં ॥

શ્રિયઃ પંચદશર્ષે ચ ઓંકામઃ સતતં જપેત્ ॥૧૬॥

પ્રયોગ ૧ શ્રી સૂક્તના ૧ થી ૧૬ મંત્રનો-સંપૂર્ણ સ્તોત્રનો હારેશાં ૧૦ પાઠ
 કરી રોજ ૧ પાઠ હોમવો એક વરસમાં સુખ સમૃદ્ધિ મળે છે. બધાં વિધો
 ટળે છે. હૃદયોગ ધંધા નોઠરી વેપારમાં સફળતા મળે છે. વેપાર, ધંધા,
 નોઠરીમાં આવનારાં આવરણુ દૂર થઈ લક્ષ્મી મળે છે.

પ્રયોગ ૨ શ્રી સૂક્તના ૧૬ મંત્રોનો પાઠ ૧૦,૦૦૦ કરા હાલર કરવા. શુકલ
 પક્ષની બીજથી પ્રારંભ કરી સવારે અને સાંજ નક્કી કરેલી સંખ્યામાં પાઠ
 કરવા. દર હાલર પાઠ પૂરા થાય એટલે બીજીના સમિધ દૂધપાકનો દર્શાસ
 હોમ તર્પણ વગેરે કરવાં. આ પ્રયોગ બ્રાહ્મણ દ્વારા પણ કરાવાય છે. લક્ષ્મી
 ધન ધાન્ય સમૃદ્ધિ પ્રવાપ યરા કીર્તિ વધે છે. સંસારનું બધી બતનું સુખ મળે છે.

॥ अथ राजबैद्य विरचिता ॥

॥ श्री प्रसादिनी टीका ॥

नत्वा गणनाथमुमामहेश्वरौ श्रीसरस्वतीं देवीम् ॥
श्रीविष्णु श्रीसूक्तव्याख्यां चै श्रीप्रसादिनीं सरलाम् ॥१॥

गोडलषसतिर्व्यासः शास्त्रीर्मा जीवरामाख्यः ॥
श्री कालिदासतनयः कुर्वे सौराष्ट्रमंडले निवसन् ॥२॥

ॐ ऐं ॥ हिरण्यवर्णा हरिणीं सुवर्णरजतस्रजां ।

चंद्रां हिरण्मयीं लक्ष्मीं जातवेदे म आवह । १॥

हे जातवेदः जातप्रह, विश्वस्य प्रहास्वरूप हे अग्ने हे यज्ञनारायण भगवन् । हिरण्यवर्णां सुवर्ण इव वर्णं, कांतिर्यस्यास्तां सुवर्णसदृशस्वरूपवतीं सुवर्णसदृश-कांतिम् । हरिणीं हरिद्राधूर्णकृतमूर्तिम् हरिणीरूपधरां । श्रीधृत्वा हरिणीरूपमण्ये संस्कारहेति घषनात् । सुवर्णरजतस्रजां-सुवर्णसदृशवर्णानां रौप्यसदृशवर्णानां कमलपुष्पाणां मालाधारिणीं, सुवर्णरौप्यकृततालकारधारिणीं, सुवर्णरौप्यकृतहाराणामूषितां । चंद्रां चंद्रावतारां चन्द्ररूपेण प्रकाशमानां चंद्रवद् भासमानां चंद्ररूपेण विश्वमाहादयन्तीं जीवयन्तीं । हिरण्मयीं सुवर्णस्वरूपां सुवर्ण पद्म विग्रहं यस्यास्तां । पर्यरूपां लक्ष्मीं लाभप्रदां शुभलक्षणां धीं देवीं विश्वस्य मातरं भुवनेश्वरीं देवीं मे मद्ये मद्ये मदुद्धारार्थम् वरप्रदानाय वा त्वं हे अग्निदेव आवह आवह आकारय आकारय मम शूहे निवास्तार्थम् मत्समीपं आनय । अग्नेदेवोत्त्वोदाह्वानं तदधीनमेव ।

हरिणीं तु हरेः पत्नीं वारिद्र्यपरिहारिणीम् ।

प्रपद्येहं हरिद्राभां हरिणाक्षीं हिरण्मयीम् ॥१॥

ॐ ॐ ऐं ॐ ह्रीं ॥ तां म आवह जातवेदे लक्ष्मीमनपगामिनीं ।

यस्यां हिरण्यं विन्देयं नामश्वं पुरुषानहं ॥२॥

हे जातवेदः हे वेदस्वरूपाग्ने, अनपगामिनीं अपगमनरहितां चांचन्परहितां अनपायिनीं स्थिरां तां घक्ष्यमाणस्वरूपां लक्ष्मीं श्रीदेवीं मे मम मद्गृहे निवास्य आवह आह्वय आकारय । यस्यां लक्ष्म्यां श्रीदेव्यां आधाहितायामाहुतायां ततश्च मद्गृहे स्थिरीभूतायां सत्यां हिरण्यं सुवर्णं गां घेतुं अश्वं पुरुषान् पुत्रकलत्रशस्त्रि-क्षासभृत्यमुदत्संबंधिरूपान् अहं विन्देयं प्राप्नुयां ॥ २ ॥

॥ શ્રી સૂક્તનું ગુજરાતી ભાષાન્તર ॥

રાજવૈદ્ય કૃત શ્રી પ્રસાદિની સંસ્કૃત ટીકાને આધારે
તેમણે કરેલું ગુજરાતી ભાષાન્તર ।

જ્યાં જ્યાં સ્તુતિમાં પુરૂષવાચક શબ્દ છે ત્યાં પાઠ કરનાર સી હોય
॥ શ્રી જાતિવાચક શબ્દ જોડવો.

ॐ હિરણ્ય વર્ણાં હરિણીં સુવર્ણરજતસ્રજાં ॥
ચંદ્રાં હિરણ્યમર્ષીં લક્ષ્મીં જાતવેદો મ આચહ ॥ ૧ ॥

જગતના જ્ઞાનસ્વરૂપ એવા હે યજ્ઞ નારાયણ અગ્નિ વાગવાન, સોના
જેવી કાંતિ વર્ણ અને સ્વરૂપવાળાં, હરિણીનું રૂપ ધારણ કરનારાં, સોના
રૂપાનાં રંગના કમળ પુષ્પોની માળા ધારણ કરનારાં, સોના રૂપાનાં આભૂષણો
અને હાર પહેરનારાં, ચંદ્રમાની પેઠે જગતને આનંદ આપનારાં, અર્થાત જ્ઞાને
અશ્વર્ય સુખ આરોગ્ય ધનધાન્ય અને વિજય આપનારાં એવાં જગતની
માતા સ્વરૂપ શ્રી દેવીને હે અગ્નિદેવ અને વરદાન આપવા માટે તમે મારી
પાસે લઈ આવો. ॥૧॥

ૐ ત્વાં મ આચહ જાતવેદો લક્ષ્મીમનપગામિનીં ॥
યસ્માં હિરણ્યં ચિન્દેયં ગામશ્વં પુરુપાનહં ॥ ૨ ॥

હે જાતવેદો વેદસ્વરૂપ અગ્નિ વાગવાન, ઉપર ઢહેલા ચુલ્કાવાળાં લક્ષ્મી
દેવીને મારે વાસ્તે મારે ઘેર લઈ અંગળતાને છોડી સ્થિર રહેવા માટે બોલાવી
આપો લક્ષ્મી દેવી મારે ઘેર આવી સ્થિર થઈ રહેશે તો હું સોનું, ગાય,
ઘોડા. સ્નેહી સંબંધી, નોકર અને સમૃદ્ધિને મેળવી શકીશ. ॥૨॥

ॐ अश्वपूर्वां रथमघ्यां हस्तिनादम्बोधिनीम् ॥

श्रियं देवीमुपहये श्रीर्मा देवी जुपताम् ॥३॥

अश्वाः पूर्वे पुरोगाः यस्यास्ताम् । रथोः मध्ये यस्यास्ताम् । हस्तिनां गजानां नादेन गजतुर्यादिना देन बृहतेन दशदिग्भ्यापिना ध्वनितां प्रबोधिनीं प्रहृष्टेन ज्ञापयित्रीं ज्ञापिकां । देवीं क्रीडादिलक्षणशीलां चोतनशीलां, श्रियं थयणीयां सेनारूपां मातरं उपहये मत्समीप आगच्छ इति प्रार्थये । आगन्तु प्रार्थिता च सा श्रीरूपिणी देवी मा मां जुपतां सेवताम् मेऽभिलषितानि पूरयतु ॥३॥

ॐ कां सोस्मितां हिरण्यप्राकारामार्द्रां ज्वलन्तीं ॥

तृप्तां तर्पयन्तीं पद्मे स्थितां पद्मवर्णां तामिहोपहये श्रियम् ॥४॥

सोस्मितां, आ उ x-ओ स्मितेन सहितां सोस्मितां । आ आसंमतोऽमुष कमलं व्याप्य उ उद्गतं यत् स्मितं मंदहास्यं तेन सहिताम् । ओ इत्याश्वयेण भक्तैर्हृदि धारितां । हिरण्यप्राकारां सुवर्णस्य दुर्गोणावृत्तमदिरां । मार्द्रां जलरूपां विश्वस्य जीवनाधारां चन्द्रगुणां औषधीरूपां क्षीरोदधेरुत्पन्नत्वात् रुद्रस्वरूपां वा । मार्द्राया रुद्र इत्याद्या तथा दर्शनात् । मार्द्रां द्यादर्द्रहृदयां भक्तानामल्पसेवया सत्त्वं बहुफलदायिनीं कोमलस्वभावां स्नेहपूर्णहृदयां वा । ज्वलन्तीं ज्योति स्वरूपां विश्वप्रकाशयन्तीं प्रकाशमानां स्वभक्तानां शत्रूंस्तापयन्तीं दहन्तीं । तृप्तां पूर्णमनोरथां सदा संतुष्टां । तर्पयन्तीं धरप्रदानदारिद्र्यनाशानातुलितेश्वर्यप्रदानादिभिः स्वभक्तानां मनोरथपूर्तिकारिणीं, विविधभोगवैभवप्रदानै स्वभक्तान् पूर्णमनोरथान् कुर्वन्तीं तोषयन्तीम् । पद्मे स्थितां कमले कमलासने आसीनां । पद्मवर्णां सुवर्णकमलकांतितादृशीं विविधेश्वर्यगुणसम्पन्नां । कां वाणीस्वरूपां वाङ्मनसोरगोचरां दुर्निरूप्यस्वरूपां ब्रह्मादिदेवैरप्यनिर्घेचनीयस्वरूपां ब्रह्मरूपां श्रियं श्रीदेवीं मातरं उपहये मदगृहे निवसितुं आवाहनं करोमि ॥ ४ ॥

ॐ चन्द्रां प्रभासां यशसा ज्वलन्तीं श्रियं लोके देवजुष्टामुशारां ॥

नां पद्मिनीमीं शरणमहं प्रपद्ये अलक्ष्मीर्मे नश्यतां त्वां वृणे ॥५॥

चन्द्रां चन्द्रवत् अमृतवर्षिणीं जीवनदात्रीं आहावयन्तीं । प्रभासां प्रकृष्टां भासा तेजः प्रकाशः कांतिर्यस्यास्तां दिव्यप्रभां दिव्यप्रकाशां सूर्यं चन्द्रादीन्प्रकाशयन्तीं दिव्यज्ञानेन भक्तानां हृदयादज्ञानादिदोषान् परिहरन्तीं विश्व भासयती । लोके यशसा ज्वलन्ती चतुर्दशसु लोकेषु ऐश्वर्यसमृद्धिभक्तधरप्रदानादिना प्रकाशमानां गोयमानकीर्तिम् । अत एव देवजुष्टां इन्द्रादिदेवगणैः सेवितां ब्रह्मादिदेवगणशिरश्छत्ररूपां । उशारां भक्तानां अल्पसेवया महाफलदात्रीं दारिद्र्यादिदुःखधारिणीं घदानय प्रगल्भां तां पद्मविधेः उच्चैः अन्यैश्च विविधगुणैः सम्पन्नां । पद्मिनीमीं पद्मिनीं पद्मलतारूपां पद्मपाणिनीं पद्मसनाऽऽसीना ई ईकारवाच्यां ई स्वरूपां श्रियं श्रीदेवीं महं शरणं प्रपद्ये । शरणं प्रपद्योस्मि । मनो मे मम अलक्ष्मीः दारिद्र्यादिदुःखानि नश्यतां मां प्राप्नोतु इति इमं वरं हे मातः त्वां लक्ष्मीं श्रियं वृणे तव सकाशात् पावे ॥५॥

ૐ અશ્વપૂર્વાં રથમઘ્યાં હસ્તિનાદમવોષિનીમ્ ॥

શ્રિયં દેવીસુપદ્મયે શ્રીમાં દેવી જુપતામ્ ॥ ૩ ॥

ભગવતી દેવી, સેના સાથે રમવા સારૂ બહાર નીકળે છે ત્યારે ઘોડા તેની આગળ ચાલે છે, રથ વચમાં રહે છે, હાથીઓના નાદથી દશે દિશાઓને ગભવી મુદ્દે છે, એવાં સેના સ્વરૂપેં રહેલાં દિવ્ય તેજવાળાં શ્રી દેવીને આરી પાંસે ઘોડાવું છું, એ શ્રી દેવી માંડે સેવન કરે, અને આધીન થઈને રહે અને માતાપર પ્રીતિ રાખે. ॥ ૩ ॥

ૐ કાં સોસ્મિતાં હિરણ્યપ્રાકારામાદ્રીં જ્વલંતીં ॥

તૃપ્તાં તર્પયન્તીં પદ્મે સ્થિતાં પદ્મવર્ણીં સામિહોપદ્મયે શ્રિયમ્ ॥ ૪ ॥

આખા સુખ ક્રમણપર મુશોભિત મંદ હાસ્યવાળાં, સોનાનાં કિલ્લાથી ભરતું મંદિર વીંટાયેલું છે એવાં, જળરૂપથી જગતના આધાર રૂપ, દર્શોથી કામળ હૃદયવાળાં, બક્તોની થોડી સેવાથી ધણું ફળ આપનારાં, કામળ સ્વભાવવાળાં, સ્નેહથી ભરેલા હૃદયવાળાં, ચંદ્રનું સ્વરૂપ ધારણ કરી અમૃતથી આશીર્વાદોને ઉછેરી જગતને જીવન આપનારાં, તેજોમય સ્વરૂપવાળાં, બક્તોના શત્રુઓને તપાવનારાં, ઝવેરાત, સોનું વગેરેના આભૂષણો પહેરનારાં, જગતમાં પ્રકાશરૂપે રહેલાં, પૂર્ણ મનોરથવાળાં બક્તોના મનોરથ પૂરા કરનારા, સદા સંતોષી, વરદાન, ઐશ્વર્યવાન, સમૃદ્ધિદાન વગેરેથી બક્તોના મનોરથ સફળ કરનારાં, ક્રમણના આસનપર બિરાજમાન, સોનાના રંગનાં કમળ જેવી કાંતિ વાળાં, વિવિધ ઐશ્વર્ય ગુણવાળાં, જગતમાં વાણીરૂપેં રહેલાં એવાં શ્રી દેવી માતાને મારે ઘેર રહેવા માટે હું ઘોડાવું છું. ॥ ૪ ॥

ૐ ચન્દ્રાં પ્રભાસાં યશસા જ્વલંતીં શ્રિયં છોકે દેવજુષ્ટામુદારાં ॥

તાં પદ્મિનીમીં શરણમહં પ્રવચ્યે અલક્ષ્મીર્મે નશ્યતાં દ્વાં વૃણે ॥૫॥

ચંદ્ર રૂપે રહેલાં, ચંદ્રની પેઠે અમૃત વરસાવનારાં, જીવન અને સુખ આપનારાં, દિવ્ય આનંદ આપનારાં, દિવ્ય કાંતિવાળાં, ઐશ્વર્ય, સમૃદ્ધિ અને વરદાન બક્તને આપવાથી જની કીર્તિ ચોદ પ્રહાંડમાં ગવાઈ રહી છે એવાં, અલાકિક ગુણથી ઇંદ્રાદિ દેવોએ પૂજતાં, બ્રહ્માદિ દેવોનાં શિરોમણિ રૂપ, બક્તોની થોડી ભક્તિથી ધણું ફળ દેનારાં, દરિદ્રતા વગેરે દુઃખોને હરનારાં, ઉદાર, અનેક ગુણોથી યુક્ત, ક્રમણને ધારણ કરનારાં, પદ્મઆસનપર બેઠેલાં, જે કારથી ઝાળખાતાં જે ભરતું સ્વરૂપ છે એવાં શ્રી દેવીને શરણું હું બહે છું તે શ્રી જગજ્જનની માતા હું તમારી પાંસે વરદાન માગું છું કે મારાં દુઃખ નાશ પામે. ॥ ૫ ॥

ॐ आदित्यवर्णे तपसोधिजातो वनस्पतिस्तत्र वृक्षोऽथ बिल्वः ॥
तस्य फलानि तपसा नुदंतु मायान्तरा याश्च पाह्या अलक्ष्मीः ॥ ६ ॥

हे आदित्यवर्णे आदित्यस्य सूर्यस्य वर्णः प्रकाश इव वर्णे यस्यास्तस्याः संबोधनं हे मातः, तव तपसः तपःप्रभावात् वनस्पतिः बिल्वः वृक्षः अधिजातः उत्पन्नोऽभवत् प्रादुर्भूतोऽस्ति । कात्यायन्याः शमी जाता बिल्वो लक्ष्म्याः करेऽभवद् इति वामन पुराणात् । अथाऽनन्तरं बिल्ववृक्षो तव तपसा जातः एतस्मात् कारणात् तस्य बिल्ववृक्षस्य फलानि पकशलाटुकानि तपसा फलकृतस्तुतिपाठहोमादिप्रयोग-रूपतपसा जातेन तवानुग्रहेण मा मां प्रति अन्तरा अन्तरिन्द्रियसंबन्धिनी या माया मम होममोहमात्सर्यमनोदौर्बल्याज्ञानपापकृपणतादिस्थाः अलक्ष्मीः ऋद्धिरहितताविशेषाः । अथवा मन्तरा अन्तरिन्द्रियसंबन्धिनी माया अज्ञानं लोममोहमदमात्सर्यदैन्यादिस्था अलक्ष्मीः, अथवा मायान्तरा भगवत्या मायया प्राप्ता या अलक्ष्म्यस्ताः तथा दारिद्र्यं दुःखं परपौष्टन, प्रातिभ्यर्षप्रभावकातिप्रतिभादीनां हानि, राजोन्मुद्यता इत्याद्या या पाह्या अलक्ष्म्यस्ताः सर्वा बिल्वफलानि नुदन्तु । अर्थात् स्वत्प्रभावोत्पन्नात्मस्य लक्ष्मिबलधूसस्वद्रूप एव तत्पूजनादिना तवैव प्रत्यक्षं पूजनं भवति । तथा च बिल्ववृक्षफलानां सेवनेन होमादिना च मम दारिद्र्यादिदुःखानि नश्यन्तु ॥ ६ ॥

ॐ उपैतु मां देवसद्यः कीर्तिश्च मणिना सह ॥
प्रादुर्भूतः सुराष्ट्रेस्मिन्कीर्तिमृद्धिं ददातु मे ॥७॥

हे माता देवसद्यः देवः महादेवः सदा मित्रं यस्य सः कुपेरः च मणिना सह कीर्तिः यशःतेन सह मां उपैतु प्राप्नोतु । अथवा देवानां प्रतिबलं रक्षयिता मित्रं महादेवः । च कीर्तिः कीर्त्यभिमानिनी कीर्तिनाम्ना प्रसिद्धा कीर्तिरूपेण जगति ध्याता तस्मिन्नी दक्षकन्या मणिना मणिभद्रनामकेन कुपेरकोशाभ्यक्षेण सह मां उपैतु उपागच्छतु प्राप्नोतु । उमापद्मेश्वरागमनेन तन्मित्रकुपेरकोशाभ्यक्षेण सह मां उपैतु उपागच्छतु । यत्र उमापद्मेश्वरी तत्र कुपेर इति शास्त्रम् । अस्मिन् सुराष्ट्रे जनपदे रघुताबल-गिरिनार सोमनाथ प्रभासक्षेत्रार्थं प्रसिद्धे सदा उमापद्मेश्वरनिवासरूपे कच्छानतमिषे, अथवा जगतः सर्वे राष्ट्रेषु सम्यक् धेष्टे भारतवर्षे कुपेराद्यधिष्ठिते धर्मरूपे च देहो स महादेवः देवसद्यः कुपेरः कीर्तिर्मणिभद्रश्च सर्वे प्रादुर्भूताः सन्तः सर्वा निवसन्ति । स कुपेरः मद्राष्ट्रे आगत्य ऋद्धिकीर्तियशभ्यर्ष-घनधान्यादोपसृतसमृद्धिं मे महं ददातु प्रयच्छतु ॥ ७ ॥

ॐ આદિત્યવર્ણે તપસોઘિજાતો વનસ્પતિસ્તંવ ષ્ઠ્ઠોઽથ વિલ્વઃ ॥
તસ્ય ફલાનિ તપસા તુદતુ માંયાન્તરા ઘાશ્ચ ઘાશ્ચા જલક્ષ્મીઃ ॥૬૧॥

સૂર્ય સરખી કંતિવાળાં હે ભગવતી શ્રી દેવી, તમારા તપના પ્રભાવથી વનસ્પતિરૂપ બિલીનું વૃક્ષ ઉત્પન્ન થયું છે. બીલીનું ગ્રાહ તમારાથી ઉત્પન્ન થયું છે માટે તેનાં ફળ, જે કંઈકી સ્તુતિ, પાઠ, હોમ આદિ પ્રયોગ રૂપી તપથી ઉત્પન્ન થયેલી તમારી કૃપા વડે મારા શરીર અને મનમાં રહેલા લોભ, મોહ, ઈર્ષ્યા, મનની નબળાઈ, અજ્ઞાન, પાપ, અલક્ષ્મી, નિર્ધનતા, બીજાથી પીડા પામવી, શત્રુઓથી હારવું, ઐશ્વર્ય, કાંતિ, પ્રતિભાની હાનિ, શત્રુઓથી લાભ ન મળવો, બહારની હેરાનગતિઓ એ બધા દોષોનો નાશ બિલી ફળના પ્રભાવે થાઓ અર્થાત બિલીનું વૃક્ષ તમારું સ્વરૂપ હોવાથી તેના ફળના સેવન હોમ વગેરે પ્રકારે તેને ઉપયોગ કરવાથી ઉપર કહેલાં કુખ કષ્ટ દૂર થાઓ અને ઋદ્ધિ સિદ્ધિ સમૃદ્ધિ લક્ષ્મી મને મળે. ॥૬૧॥

ॐ ઉપૈતુ માં દેવસત્ત્વઃ કીર્તિશ્ચ મણિના સહ ॥

પ્રાદુર્ભૂતઃ સુરાષ્ટ્રેસ્મિન્કીર્તિમૃદ્ધિં દદાતુ મે ॥૭૧॥

હે શ્રી દેવી હે માતા, હું તમારી પ્રાર્થના કરું છું કે મહાદેવ છે મિત્ર જના એવા કુબેર, ચિંતામણિ અને કીર્તિ એ ગણુ મને પ્રાપ્ત થાઓ. ઉત્તમ સૌરાષ્ટ્ર કે ભારતખંડ દેશમાં હું ઉત્પન્ન થયો છું ત્યાં વસતા હમા મહેશ્વર અને કુબેર મને ધનધાન્ય વગેરે સમૃદ્ધિ આપે. સુખદાયક સૌરાષ્ટ્ર કચ્છ શ્રીકૃષ્ણની પવિત્ર ભૂમિ પ્રલાસ, સોમનાથ, ગિરનાર, દ્વારકા, ઠાટેશ્વર, છુવનેશ્વરી આદિ પવિત્ર તીર્થ ક્ષેત્રવાળા, આ પ્રદેશમાં અથવા બગતના દેશોમાં સુંદર એવા આ ભારતવર્ષમાં સૃષ્ટિના આરંભથી પ્રગટ થઈ વસતા શંકર પાર્વતી કુબેર અને તેના ગણુ મારે ત્યાં વસે અને મને કીર્તિ, ઐશ્વર્ય, ધન, ધાન્ય, ઋદ્ધિ, સિદ્ધિ, સમૃદ્ધિ આપે.

દેવતાઓના મિત્ર અર્થાત જ્યારે જ્યારે મનુષ્ય અને દેવતાઓ ઉપર કુખ પડે છે સારે તે કુખોથી મુક્ત કરનારા મહાદેવ, પાર્વતી તથા કુબેરના મણિબદ્ર નામના કુબેરના કોશાધ્યક્ષ મારે ત્યાં નિવાસ કરી રહે તે આ સુંદર દેશમાં વસતા એ બધા દેવ મને કીર્તિ યસ અને ઐશ્વર્ય આપે. ॥૭૧॥

॥ ६ ॥ क्षुत्पिपासाभलां ज्येष्ठामलक्ष्मीं नाशयाम्यहम् ॥

अभूतिमसमृद्धिं च सर्वां निर्णुद मे गृहात् ॥ ८ ॥

मम निवासस्थाने घर्मराज्ये सुराप्रे महादेवस्य कुबेरस्य च प्रादुर्भावेन अहं क्षुत्पिपासाभलां क्षुधात्पाभ्यां मलिनां दुःखशयिनीं । ज्येष्ठां क्षीरोदाधिमघनसमये लक्ष्म्याः पूर्वमुत्पन्नतया लक्ष्म्या अग्रजां एतादृशीं अलक्ष्मीं वारिद्र्यशोकदुःखात्-वियोगाधिष्वाधुपाधिरूपां महतो सर्वप्रकारां दुःखप्रदां असंपत्ति नाशयामि । हे कुबेर मे मम गृहात् सर्वां संपूर्णतया अभूतिमनभिवृद्धिमैश्वर्यराहित्यां असमृद्धिं सकलभोग्यवस्तुविरहिततां निर्णुद दूरीकुरु । अर्थात्-उमामहेश्वरकुबेरमणिभद्रादयो मद्देशनिवासेन मह्यं सर्वप्रकारेण दुःखनिवारणपूर्वकं सर्वसुखानि प्रयच्छन्तु ॥ ८ ॥

ॐ गंधद्वारां दुराघर्षां नित्यपुष्टां करीषिणीं ॥

ईश्वरीं सर्वभूतानां तामिहोपहृये श्रियं ॥ ९ ॥

पृथ्वीरूपां श्रियं वर्णयति । गंधद्वारां गंधो घाणप्राहो गुणः स एव द्वारं मार्गो यस्यास्तां गन्धगुणजननीं गन्धवतीं । दुराघर्षा दुःसहां कैनापि धर्षितुं पराभ-वितुमशक्यां सहस्रशः पृथ्वीपतिभिः स्वामित्त मत्वा भुक्तामपि न कस्यचिदपि ज्ञाताभिति भावः । नित्यपुष्टां नित्यं सर्वदा सर्वकालं उत्पादितपहरसरूपप्राद्यपेयभो-ग्यादिसकलवस्तुभिः परिपूर्णा । निभृतां समृद्धां सकलैहिकानुष्मिकवैभवविलासपर्यायैः परिपूर्णमत एव भक्ताशाः पूरयती अत एव भक्तानोपयितुं समर्थं पोषयतीं । करीषिणीं करीषं शुष्कमाद्रं वा गोमयं तद्वतीं गोमयवतीं गोमयैरास्तृतसकलपुष्टां गवाश्यादिपशुघनैर्व्याप्तसकलमंडलां व्याप्तदशदिग्भागां पशुघनैः समृद्धां । सर्वभू-तानामोश्वरीं आधारभूतां जीवयतीं पृथिव्युत्पन्नसर्वप्राणिनां नियामिकां प्रभूरूपां निग्रहानुग्रहसमर्थामधिष्ठात्रीमाधारभूतामेतादृशीं तां पृथ्वीरूपधारिणीं श्रियं लक्ष्मीं इह मम गृहे निवासार्थं उपहृये आहृये ॥ ९ ॥

ॐ मनसः काममाकृतिं वाचः सत्यमशीमहि ॥

पशूनां रूपमन्नस्य मयि श्रीः श्रयतां यशः ॥ १० ॥

मनसः कामं विविध मनोरथसाफल्यं । आकृतिं इच्छारूपिणीं संसारस्य सर्वकार्यसिद्धिरूपं आशयं संकल्पं मनसो हार्दसानं भक्तानां मन संकल्पितार्थसिद्धिं सकलजनानामंत करणपरीक्षाज्ञानं । वाचः सत्यं वाण्या यथार्थतां वाक्सिद्धिं । पशूनां रूपं गजाश्वगोमहिष्यादिपशूनां प्रतिपदं दर्शनप्राप्तिः अस्तित्वं विपुलतां । अन्यस्य इतरस्य पौरजानपइसमृद्धस्य अस्मद्भिन्नस्य कस्याप्यस्मत्संकल्पितस्य जनस्य रूपं घातसत्यं प्रीति सर्वैस्वार्पणरूपस्नेहं प्राप्तस्नेहेन च पौरजानपवानां सक्ताशास्त्रि-विधवस्तुप्राप्तिं वयं अशीमहि लसेमहि । अन्यस्य अस्मच्छत्रोर्वारूपं श्रियं वैश्वर्यं यशः धयं लसेमहि अर्थात् अस्मच्छत्रुर्लक्ष्मीहीनो वैश्वर्यहीनो दुर्बलाश्च स्यात् । अस्मच्छत्रुगृहादिगता सा श्रीः नः धयतां आश्रयताम् रिधरीभवतु अथवा अन्नस्य रूपं पहरसंवाणां सर्वे प्रकारकाणामधानां मक्षुष्टे अस्तित्वं स्यात् ॥ १० ॥

ૐ છુત્તિપાસામલાં જ્યેષ્ઠામલક્ષ્મીં નાશયામ્યહમ્ ॥

અમૃતિમસમૃદ્ધિં ચ સર્વાં નિર્ણુદ મે ગૃહાત્ ॥૮॥

શંકર પાર્વતી અને કુબેરની કૃપાથી, ભુખ અને તરશથી દુઃખ દેનારી લક્ષ્મીની મોટી બેન અલક્ષ્મીનો દરિદ્રતા શોક, દુઃખ, સ્વજનવિયોગ, રોગ, મનની ચિંતા અને બીજી દુઃખ દેનારી પીડાઓનો હું નાશ કરું છું હે કુબેર ભગવાન, મારા ધરમાંથી દરિદ્રતાને તથા સંસારમાં ઉપયોગી વિવિધ વસ્તુઓના અભાવને સંપૂર્ણ રીતે મટાડો. ॥ ૮ ॥

ૐ ગન્ધદ્વારાં દુરાધર્ષાં નિત્યપુષ્ટાં કરીષિણીં ॥

ઈશ્વરીં સર્વભૂતાનાં તામિહોપહયે શ્રિયમ્ ॥૨॥

સુગંધને ઉત્પન્ન કરનારાં, સુગંધીમય જનું મંદિર છે એવાં, ઠાઠથી પરાક્ષવ નહિ પામનારાં, આ ભૂમંડળમાં ધર્મ ગયેલાં હજારો રાજાઓએ પોતાને આધીન છે એમ સમજ્યા છતાં ઠાઠને આધીન નહિ રહેલાં, હમેશાં ઉત્પન્ન થતા છ રસોવાળા ખાવા પીવાની વૈભવ વિલાસની વસ્તુઓથી જનું નિવાસ સ્થાન ભરેલું છે એવાં, તપ, પુષ્ટ, વિવિધ અમૃત સરખા ખાવા પીવાના પદાર્થોથી ભક્તોનું પોષણ, રક્ષણ, પાલન કરનારાં, ગાયુના સુકાયેલા અને લીલા છાણુ ગોમયથી જનો પૃથ્વી ભાગ છવાઈ રહેલો છે એવાં અર્થાત ગાયોને ધારણુ કરનારાં પૃથ્વી સ્વરૂપ, પ્રાણી માત્ર ઉપર સત્તા ધરાવનારાં, પ્રાણિમાત્રને નિયમમાં અંકુશમાં રાખનારાં, બધી સ્થાવર જંગમ રૂપ સૃષ્ટિનું ઉત્પત્તિ પાલન અને સંહાર કરનારાં, બ્રહ્મા, વિષ્ણુ, મહેશ, ઈંદ્રાદિ દેવ તથા અનેક બ્રહ્માંડ જોની સત્તા આજ્ઞાના પ્રભાવથી પ્રવર્તી રહેલ છે એવાં, ઉપકાર અને શિક્ષા કરવામાં સમર્થ, પૃથ્વીનું રૂપ ધારણુ કરનારાં લક્ષ્મી દેવીને હું મારે ઘેર બોલાવું છું. ॥૬॥

ૐ મનસઃ કામમાકૂર્તિં વાચઃ સત્યમશીમદ્ધિ ॥

પશૂનાં રૂપમન્નસ્ય મયિ શ્રીઃ શ્રવતાં યશઃ ॥૧૦॥

મનની અવિવાયાઓને, વિવિધ મનોરથની સફળતાને, સંસારની બધી વસ્તુઓની અને મનવાંછિત કાર્યોની સિદ્ધિને, સંસારી જનોના અંત કરણુના હાઈને, બીજાના અંત કરણુને ઝાળખવાનાં જ્ઞાનને, વાણીની સત્યતાને, વચનની સિદ્ધિને, હાથી, ઘોડા, ગાય આદિ અગણિત પશુઓના સાભને, અન્નની વિપુલતાને, અમારા પરિચયમાં આવતાં અને પરિચયમાં નહિ આવતાં બધાં માણસોની પ્રીતિ, વાત્સલ્ય, સ્વાર્પણ. સ્નેહ અને સ્નેહાધીનો તરફથી થતી વિવિધ વસ્તુઓની પ્રાપ્તિને એ બધાને હું મેળવી શકું. હે ભગવતી લક્ષ્મીદેવી હું તમારો ઉપાસક બકવ છઉં તો મારે ત્યાં સોનું, અન્ન, સમૃદ્ધિ, ઐશ્વર્ય અને કીર્તિ સિંચર યઈને રહો. ॥ ૧૦ ॥

ॐ आर्द्रा पुष्करिणीं पुष्टिं पिङ्गलां पद्ममालिनीम् ॥

चंद्रां हिरण्मयीं लक्ष्मीं जातवेदो म आवह ॥ १३ ॥

आर्द्रा जलमयीं वर्षारूपिणीं ब्रह्मजलवर्षणेन घान्यफलपुष्पाद्युत्पादनेन पद्म-
रसमयीं । वा दिग्गजशुंडाधृतजलकुम्भः आर्द्रां जलाकां रसरूपां जलरूपां वा ।
पुष्करिणीं पुष्करशब्दः गजशुंडाप्रवाचकः अभिपेक्षोक्तदिग्गजशुंडाप्रैः उपरि-
अभिपेक्षार्थं दिग्गजाः लघुक्ताः सन्तीत्यर्थः । पुष्कर-कमलपुष्पमालाधारिणीं कम- ।
सनां वा । पुष्टिं जगति पुष्टिरूपेण संस्थितां पोषकतत्त्वेन जगद्धारिणीं । पद्ममालिन
पद्मपुष्पमालाधारिणीं । चन्द्रां चन्द्ररूपां अमृतवर्षिणीं सिद्धरसादिप्रदानेन भक्तशरी-
राण्यमराणि मरणभयप्रहितानि वा कुर्वन्तीम् । हिरण्मयीं भक्तानां दारिद्र्यहारिणीं
सुवर्णभूषणैः सुशोभितविग्रहां सुवर्णरूपां पतादृशीं लक्ष्मीं हे जातवेदः अग्ने आवह
आकारय मदगृहे निवासय ॥१३॥

ॐ आर्द्रा यः करिणीं यष्टिं सुवर्णां हेममालिनीम् ॥

सूर्या हिरण्मयीं लक्ष्मीं जातवेदो म आवह ॥ १४ ॥ -

आर्द्रां रस-जल गुणमयीं शीतलगुणां स्निग्धपदार्थमयीं घृतदुग्धादिस्निग्ध-
पदार्थैः पूरितभक्तगृहां विपुलगोघनैः पूरितभक्तमनोरथां । यः करिणीं यष्टिकरां
वेप्रहस्तां दंडधारिणीं दुष्टानां दमनार्थं भक्तानां रक्षणाय घृतदंष्ट्रां यष्टिदंडरूपां
धर्मदंडस्वरूपां धर्मदंडस्वरूपिणीं । सुवर्णा अनिर्वचनीयवर्णा शोभनरूपां रूपगुणेन
जगन्मोहयन्ता अनिर्वचनीयरूपां । हेममालिनीं सुवर्णाभूषणैरलंकृतां । सूर्या सूर्यरूपां
सूर्यं प्रकाशयन्तीं सूर्यवत्प्रकाशमानां । हिरण्मयीं सुवर्णरूपेण जगद्वयवहारकर्त्रीम्
लक्ष्मीं हे जातवेदः मे मम गृहे आवह निवासय ॥१४॥

ॐ तां म आवह जातवेदो लक्ष्मीमनपगामिनीम् ॥

यस्यां हिरण्यं प्रभूतं गावो दास्योऽश्वान् विन्देयं पुरुषानहम् ॥ १५ ॥

हे जातवेदः अग्ने तां उपर्युक्तस्वरूपां अनपगामिनीं मदगृहाग्निर्ममनरहितं
लक्ष्मीं धियं मे मम गृहे आवह चिरनिवासिनीं कुरु । यस्यां लक्ष्म्यां मे गृहे निव-
समानार्थां सत्यां अहं प्रभूतं हिरण्यं अतुलितं सुवर्णं अगणिता गावः असस्यात्-
दासोदासजनान् परिचारकान् अश्वान् पुरुषान् पुत्रमित्रभृत्यादीन् विन्देयं लभेयं ॥१५॥

ॐ यः शुचिः प्रयतो भूत्वा जुहुयादाज्यमन्वहम् ॥

श्रियः पंचदशर्चं च श्रीकामः सततं जपेत् ॥ १६ ॥

यः श्रीकामो मनुष्यः शुचिः पवित्रः प्रयतः सावधानो स्थिरचित्तो भूत्वा
संकल्पान्यासध्यानादिविधिपूर्वकं प्रत्यहं प्रतिदिनं श्रियः श्रीसूक्तस्य पंचदशर्चं
पंचदशमंत्रैः प्रतिवारं आज्यं तोषुनं जुहुयात् । तथा श्रीकामः लक्ष्मीं कामयमानो जन-
श्रियः पंचदशर्चं श्रीसूक्तस्य पंचदशमंत्रान् सततं जपेत् पाठं पारायणं कुर्यात् ।
अर्थात्-श्रीकामेन श्रीप्रसादेऽसुना पेव्यर्घनघान्यपशुपत्नी तिर्यग् विचारवादिस्तुक्षा-
मिलाषिणा मनुष्येण पुरुषेण स्त्रियाद्यान्य श्रीसूक्तस्य पाठो जप सविस्वकांठेन सावन्व-
फलवद्भवत्वा सगाघृतेन होमो सततं प्रतिदिनं कार्यस्तेन सफलनोरथो भवेत् ॥१६॥

॥ सम्पूर्णम् ॥

ॐ આર્દ્રી પુષ્કરિણીં પુષ્ટિં ॥૧૩॥

દશે દિશાના દિગપાળોની શૂંઢમાં ધારણ કરેલા અમૃતના જળથી ભરેલા સોનાના કળશોથી ભીંજાયેલાં, રસરૂપ, જળરૂપ, જ્યો ઉપર દિગપાળોની શૂંઢોના આગળના ભાગથી અભિષેક કરવા માટે, દિશાના હાથીઓ તૈયાર થાય છે એવાં, રસરૂપથી જગતનાં કુખ, રોગ, દરિદ્રતાનો નાશ કરનારાં, ભગવાન શંકરની કરુણા સ્વરૂપે રહેલાં, દયાળુ હૃદયવાળાં, ભક્તો ઉપર અનન્ય સ્નેહ રાખવાવાળાં, કમળપુષ્પોની માળા ધારણ કરનારાં, કમળનાં આસન ઉપર બેઠેલાં, જગતને પુષ્ટ અને પ્રસન્ન કરનારાં, ૬ રસ ઉત્પન્ન કરી જગતનું પોષણ કરનારાં જગતને જીવતું રાખનારાં, ગૌર વાત વાળાં, ચંદ્રરૂપે અમૃત વર્ષાવી ઔષધિઓ દ્વારા જગતને રોગમુક્ત કરી દીર્ઘાયુષ્ય આપનારાં, સોના જવી કાંતિ છે એવાં લક્ષ્મી માતાને હે અગ્નિદેવ મારે ત્યાં તેડી લાવે ॥ ૧૩ ॥

ॐ આર્દ્રાં યઃ કરિણીં યષ્ટિં ॥૧૪॥

શીતળ ગુણુવાળા જળસ્વરૂપથી જગતને ધારણ કરનારાં, દુષ્ટોનું દમન કરવા માટે હાથમાં દંડ રાખનારા ધર્મદંડ સ્વરૂપ, સુંદર વાનવાળાં, સોનારૂપે જગતમાં દેખાતાં, સોનાનાં આભૂષણ પહેરનારાં, સૂર્ય રૂપે પ્રકાશતાં સૂર્યને પ્રકાશિત કરનારાં સોનું જતું શરીર છે એવાં લક્ષ્મી દેવીને હે અગ્નિદેવ મારે ત્યાં નિવાસ કરાવે. ॥૧૪॥

ॐ તાં મ આવહ જાતવેદો ॥૧૫॥

હે અગ્નિ ભગવાન, ઉપર ઠહેલા ગુણુ અને સ્વરૂપવાળાં લક્ષ્મી દેવીને મારે ઘેર વસાવે. લક્ષ્મી દેવી પોતાને ચંચળ સ્વભાવ છોડી મારે ઘેર રહે તેમ કરે. લક્ષ્મી દેવી મારે ત્યાં રહેશે એટલે હું અઢળક ધન, સોનું, ગાયો, ઘોડા, પુત્રો, મિત્રો, નોકરો, વાહનો, વગેરેને હું મેળવી શકીશ. અને એ બધાને હું સુખી કરીશ. ॥૧૫॥

ॐ યઃ શુચિઃ પ્રવતો મૂત્વા ॥ ૧૬ ॥

લક્ષ્મી, ધન, સોનું, વગેરે મેળવવાની ઇચ્છાવાળા, જ મનુષ્યો, પવિત્ર યજ્ઞ એકાગ્ર મનથી સંકલ્પ ધ્યાન, ન્યાસ વગેરે વિધિથી શ્રી સૂક્તના ૧૫ મંત્રોથી ગાયના ધી વડે હોમ કરશે અને લક્ષ્મીની ઇચ્છાવાળાં જ મનુષ્યો આ શ્રી સૂક્તના ૧૫ મંત્રોનો પાઠ હંમેશાં કરશે તેઓ વિધાને, અઢળક સોનાને ધનને, પતિ, પત્ની, પુત્રો, પોત્રો, દાસિઓને મેળવી શકશે. ને તે મનુષ્યોના બધાં મનોરથ પરિપૂર્ણ થશે. ॥૧૬॥

॥ સંપૂર્ણ ॥

વગેરે સંતાનો એ અર્ધાનાં લાભ અને સો વર્ષથી વધારે આયુષ્ય એ અર્ધ
હે મા તમે મને આપો. ॥૧૦॥

અશ્વદાયૈ ચ ગોદાયૈ ધનદાયૈ મહાધને ॥

ધનં મે જુષતાં દેવિ સર્વકામાર્થસિદ્ધયે ॥૧૧॥

પોતાના ભક્તોને ઘોડા, રથ, વિમાન, વગેરે રાજવૈભવનાં સુખ
આપનારાં, ગાયો દ્વારા દુધ, દહીં, ગોરસ, વગેરે આખી પ્રજાનાં શરીરોને
દીર્ઘાયુષી કરનારાં, ઐશ્વર્ય સમૃદ્ધિ આપી વિવિધ યજ્ઞ અને પશોપકાર કરવાની
શક્તિથી ભક્તોના આલોક પરલોકનાં કલ્યાણ કરનારાં એવાં ભગવતી જગદંબાને
હું વારંવાર પ્રણામ કરું છું. તણે લોકમાં મોટા ઐશ્વર્યવાળાં એવાં હે
ભગવતી ધર્મ, અર્થ, કામ, મોક્ષ, મેળવવાની સિદ્ધિ માટે મારા ધરમાં ધન
અને ઐશ્વર્ય હુમેશાં રહ્યા કરો. ॥૧૧॥

પુત્રપૌત્રધનં ધાન્યં હસ્ત્યશ્વાદિગવેરધમ્ ॥

પ્રજાનાં ભવસિ માતા આયુષ્મન્તં કરોતુ મામ્ ॥૧૨॥

દિકરા, દિકરાના દિકરા, ધન, ધાન્ય, હાથી ઘોડા, ગાય, બળદ રથ,
વાહન એ અર્ધું મને આપો. હે ભગવતી, તમે પ્રજાની માતા છે તો મને
દીર્ઘાયુષી કરો. મા પોતાનાં સંતાનોને દીર્ઘાયુષી કરે છે. ॥૧૨॥

ચન્દ્રામાં લક્ષ્મીમીશાનાં સૂર્યામાં ધ્રિયમીશ્વરીમ્ ॥

ચન્દ્રસૂર્યાન્નિષર્ણામાં મહાલક્ષ્મીમુપાસ્મહે ॥૧૩॥

ચંદ્રસમાન કાલિવાળાં લક્ષ્મી અને પાર્વતી, સૂર્ય સમાન પ્રકાશ
સ્વરૂપ, સમૃદ્ધિ સમૃદ્ધિ સ્વરૂપ ઈશ્વરી, જગતને નિયમમાં રાખવા માટે બધી શક્તિ
ધારણ કરનારાં, ચંદ્ર સૂર્ય, ને અગ્નિ જ્વળી કાન્તિવાળાં શ્રી મહાલક્ષ્મીની
અમો ઉપાસના કરીએ છીએ. ॥૧૩॥

વર્ષન્તુ તે વિભાવરી દિવો અન્નસ્ય વિહુતઃ ॥

રોહન્તુ સર્ષવીજાન્યય વ્રણ્ણદિવો જહિ ॥

અવ વ્રણ્ણદિવો જહિ ॥ અવ વ્રણ્ણદિવો જહિ ॥૧૪॥

જગતની બધી જાતની આધિ, વ્યાધિ ઉપાધિઓને શાંત કરનારાં,
રાત્રિ જનું સ્વરૂપ છે એવાં હે ભગવતી, સ્વર્ગમાંથી અને સ્વર્ગમાં રહેનારાં
ઈન્દ્રદેવની પ્રેરણાવડે વાદળોમાંથી અને વીજળીમાંથી વરસાદ વરસે, પ્રાણી
માત્રને જીવતા રાખનારાં બીજ, ધાન્ય, અને ખાવાનાં પદાર્થો તમારી કૃપાથી

ઉત્પન્ન થાઓ અને જગતના કલ્યાણમાં અહનિશ પ્રવૃત્ત રહેલા વેદ જલુનારા
બ્રાહ્મણોને દુષ્ટ દેનારાઓનો બ્રહ્મદ્રોહીઓનો નાશ કરે. ॥ બ્રહ્મદ્રોહીઓનો
નાશ કરે ॥ બ્રહ્મદ્રોહીઓનો નાશ કરે ॥

યા સા પદ્માસનસ્થા વિપુલકલિતટી પદ્મપત્રાયતાક્ષી
ગંભીરાવર્તનાભિઃ સ્તનભરનમિતા શુભ્રવલ્લોત્તરીયા ॥
લક્ષ્મીર્દિવ્યૈર્ગજેન્દ્રૈર્મણિગણસ્થચિત્તઃ સ્નાપિતા હેમકુન્દમૈ-
નિત્યં સા પદ્મહસ્તા મમ વસતુ ગૃહે સર્વમાંગલ્યયુક્તા ॥૧૫॥

જે ભગવતી જગદંબા, કમળના આસન ઉપર ગિરાજનારાં, જનો કમર
નિચેનો બાગ વિશાળ અને સુંદર છે, કમ પુષ્પ જવી ધાટીથી વિશાળ
જની આંખો છે, હાડી અને ધુમરીવાળી જની નાભી છે સ્તનના બારથી જ્યો
જરા નમેલાં છે. સફેદ વસ્ત્રો જણે ધારણ કરેલાં છે મણિ અને રત્નજડિત
આભૂષણ જણે પહેરેલાં છે, અને હૃદયમાં જણે કમળ પુષ્પની માળા રાખેલી
છે એવાં શ્રી ભગવતી લક્ષ્મી માતા બધાં મંગલકારી પદાર્થો સાથે મારા
ધરમાં હંમેશાં નિવાસ કરે. ॥ ૧૫ ॥

ચરાંકુશાપાશમમીતિસુદ્રાં કરૈર્વહન્તીં કમલાસનસ્થામ્ ॥

પાલાર્કકોટિપ્રતિમાં ઘ્રિનેઘ્રાં ભજેઽહમાઘ્યાં જગદીશ્વરીં તામ્ ॥૧૬॥

વરદાન, અંકુશ, પાશ, અબાયદાન એ રીતે ચાર સુદ્રાઓને હાથમાં
ધારણ કરનારાં, કમળાસનપર બેઠેલાં, હગતાં કરોડો સૂર્ય સરખી કાંતિવાળાં,
તણ નેત્રવાળાં એવાં આઘશક્તિ જીવનેશ્વરી માતાને હું બહુ ઠું. ॥૧૬॥

જ્ઞાનમાત્મનિ મા સૂર્યે વન્દ્રે જ્યોત્સ્ના વ સ્વે ઘ્વનિઃ ॥

વર્ણો હિરણ્યે પયસિ ઘૃતં ત્વમસિ માતૃકે ॥૧૭॥

મન, બુદ્ધિ કે આત્મામાં જ્ઞાન, સૂર્યમાં પ્રકાશ, ચંદ્રમાં ચાંદની,
આકાશમાં શબ્દ, સોનામાં રંગ, દુધમાં, ધી એ બધું દે મા તમે છે. ॥૧૭॥

હિરણ્યવર્ણાં મણિનૃપુરાંઘિં પ્રસન્નવચ્ચ્રાં શુભ્રવલ્લહસ્તામ્ ॥

વિશાલ નેત્રીં પ્રણમામિ ગૌરીં વાચોવિદં વાચસુદીરચન્તીમ્ ॥૧૮॥

સોના સરખી કાંતિવાળાં, સ્તનનાં ગ્રાંઝર જણે પહેરેલાં છે એવાં, પ્રસન્ન
મુખવાળાં, ચન્દ્ર અને કમળને ધારણ કરનારાં, વિશાળ નેત્ર વાળાં, વાણીનાં
સાક્ષીરૂપ, બધાં મનુષ્યોના અંતાકરણના બાવને અણુનારાં પ્રાણિમાત્રમાં ઉચ્ચાર-
રૂપ વાણીનાં અધિષ્ઠાત્રી એવાં ગૌરી પાર્વતી જગદંબાને હું પ્રણામ કરું છું. ॥૧૮॥

હિરણ્યરેતસઃ શંભોઃ શક્તિઃ પ્રોક્તા હિરણ્યમયી ॥

ધનાર્થિભિરુપાસ્યૈષા જાતવેદસિ સર્વદા ॥ ૧૯ ॥

સુવર્ણ જતું વીર્ય છે એવા મહાદેવની સુવર્ણ રૂપ શક્તિ ભગવતિ છે. ધનની ઇચ્છા રાખનારાઓએ એ સુવર્ણમય શક્તિની અશ્વિની સામે અશ્વિદાસ હોમરૂપે ઉપાસના કરવી, જેથી તેઓના બધા મનોરથ પૂરા થાય છે. ॥૧૯॥

લલિતા શારદા લક્ષ્મીરેકૈવ ભગવત્યુમા ॥

તત્તલ્લક્ષણસંયુક્તા પુરુષાર્પ્યપ્રદા નૃણામ્ ॥ ૨૦ ॥

લલિતા, શારદા અને લક્ષ્મી, એ બધી દેવીઓ એક જ ભગવતી હોમા શુવનેશ્વરી સ્વરૂપ છે. એ દેવીઓ જુદાં જુદાં લક્ષણોથી અને વિવિધ પ્રકારની ઉપાસનાથી મનુષ્યોની વિવિધ પ્રકારની અભિલાષાઓ પૂરી કરે છે. અને ધર્મ, અર્થ, કામ, મોક્ષ એ ઇચ્છે તે આપે છે. ॥૨૦॥

હિરણ્યં વિષ્ણુરાહ્યાતસ્તસ્ય વર્ણસ્તુ વૈષ્ણવો ॥

પિશંગધવલામિશ્ર્ચ સ્ત્રિમ્બરમ્લાનપંકજઃ ॥ ૨૧ ॥

ચતુરંગવલોપેતાં ધનધાન્યસુલ્લેશ્વરીમ્ ॥

અશ્વારુદામહં ઘન્દે રાજલક્ષ્મીં હિરણ્યમયીમ્ ॥ ૨૨ ॥

સોતું એ વિષ્ણુ સ્વરૂપ છે અને વિષ્ણુની કૌતિ એ વૈષ્ણવી શક્તિ છે. હંમેશાં ખિલેલાં કમળ પુષ્પોની પીળાશ પડતા રંગમિશ્રિત સફેદ રંગના હારથી શોભતાં એવાં તથા ચતુરંગિણી સેનાથી વૉટાયેલાં, ધનધાન્ય ને મુખ આપવામાં સમર્થ, ધોડી ઉપર બેઠેલાં એવાં વૈષ્ણવી નામનાં રાજલક્ષ્મી દેવીને હું વારંવાર પ્રણામ કરું છું. ॥૨૧-૨૨॥

વરદામયશુકપુસ્તકકરકલિતાં કમલમઘ્વગાં કલયે ॥

કમલાં સસિમતવદનાં કનકાવરણસ્થિતાં કાંચિત્ ॥ ૨૩ ॥

વરદ, અભય, ચક્ર, પુસ્તક, આ ચારે વસ્તુ ચાર હાથમાં ભણે ધારણ કરેલ છે એવાં, કમળની વચ્ચે બેઠેલાં, મલકતા મુખવાળાં, સોનાનાં મંદિરમાં નિવાસ કરતાં, બ્રહ્મા વગેરે દેવતાઓ પણ જની શક્તિ બધી સમ્બાધી એવા અસૌકિક પ્રભાવવાળાં ભગવતી કમળાદેવીનું હું ધ્યાન કરું છું. ॥૨૩॥

આકાશપદ્માકરચન્દ્રચિમ્પ પ્લવોહસન્તીં પરિપૂર્ણકાન્તિમ્ ॥

પદ્મસ્થિતાં પદ્મકરાં પ્રપયે લક્ષ્મીમલક્ષ્મીવિનિવૃત્તયેઽહમ્ ॥ ૨૪ ॥

આધારમાં તથા કમળથી ભરેલાં તળાવમાં, ચંદ્રના ખિંબમાં, અને વહાણુમાં વિહાર કરનારાં, સંપૂર્ણ કાંતિવાળાં, કમળના આસનવાળાં, કમળથી કીડા કરનારાં એવાં લક્ષ્મી માતાને હું શરણે બઈ છું કે જ્યાં મારાં દુઃખ શોક વિયોગ દરિદ્રતા વગેરેનું નિવારણ થાય ॥૨૪॥

વચ્ચદાદિત્યસંકાશાં વિલ્વકાનનમઘ્યગામ્ ॥

તનુમઘ્યાં ધ્રિયં ધ્યાયે અલક્ષ્મીપરિહારિણીમ્ ॥૨૫॥

ઉદય પામતા સૂર્યની કાંતિ જવી પ્રભાવાળાં, બિલીના વનમાં વસનારાં, પાતળી કડ્યવાળાં, નિર્ધનતા વગેરે દુઃખે મટાડનારાં એવાં શ્રી લક્ષ્મી દેવીનું હું ધ્યાન ધરું છું. ॥૨૫॥

કીર્તિર્મતિર્ઘૃતિઃ પુષ્ટિઃ સમૃદ્ધિસ્તુષ્ટિરેવ ચ ॥

શ્રુતિઃ સ્મૃતિર્વલં મેધા શ્રદ્ધારોગ્યજવાદિકાઃ ॥૨૬॥

દેવતાઃ શક્તયઃ સર્વાસ્તત્તદ્દેવાંશગા નૃપ ॥

મહાલક્ષ્મીમુપાસન્તે તસ્યાઃ કિંચિદ્ એવ તાઃ ॥૨૭॥

કિર્તિ, મતિ, ઘતિ, પુષ્ટિ, સમૃદ્ધિ, તુષ્ટી, શ્રુતિ, સ્મૃતિ બળ, મેધા, શ્રદ્ધા, આરોગ્ય, વિજ્ય વગેરે દેવતાઈ શક્તિઓ બુદ્ધ બુદ્ધ દેવોના અંશથી ઉત્પન્ન થયેલ છે. એ બધી શક્તિઓ દાસી રૂપે રહી શ્રી મહાલક્ષ્મી ભુવનેશ્વરીની ઉપાસના કરે છે ॥૨૬-૨૭॥

અજ્ઞાનપાતકતમસ્નતિતીવ્રરશ્મિં વૈભાગ્યમૂઘરવિદારણવજ્રમીઢે
રોગાર્તિઘોરફણિમર્દનપક્ષિરાજં લક્ષ્મીપદ્મચમનર્ધરં સુસ્વાર્થી ॥૨૮॥

સંસારમાં રહી મુખની ઇચ્છાવાળાં મનુષ્યોને હાથે અબલુતાં થયેલાં પાપ રૂપી ગાઠ અંધકારને મટાડવામાં સૂર્ય સરખા, કમનશીત્રી મદ્ભાગ્યરૂપી પર્વતને ચીરી નાખનારાં વજ્ર સરખા, શરીરનાં અને મનના રોગ રૂપી સર્પનો નાશ કરવામાં ગરૂડ સરખાં, અનર્થ કષ્ટ સંતાપને હરવાવાળા લક્ષ્મી નામના બે અક્ષરના શબ્દને શરણે મનુષ્યોએ અવું. ॥ ૨૮ ॥

સ્વહૃગ સવાતચક્ર ચ કમલં વરમેય ચ ॥

કરૈશ્ચતુર્ભિર્વિન્નાણાં ઘ્યાયે ચંદાનનાં ધ્રિયમ્ ॥ ૨૯ ॥

તસવાર, પવનના ઇખાણુ-ધક્કાથી ફેંકવાનું ચક્ર, કમળ અને વરદાન ચારે હાથમાં ધારણ કરનારાં, ચંદ્ર સરખા શીતળ મુંદર મુખકર મુખવાળાં ભગવતી લક્ષ્મીનું હું ધ્યાન ધરું છું. ॥ ૨૯ ॥

રાજરાજેશ્વરો લક્ષ્મી વરદા મણિમાલિનીમ્ ॥

દેવી દેવપ્રિયાં કીર્તિ વન્દે કામ્યાર્થસિદ્ધિદામ્ ॥ ૩૦ ॥

રાજઓના રાજ એવા અઠવર્તી રાજઓપર સંતા ધરાવનારાં, લક્ષ્મી સ્વરૂપે પ્રગટ થઈ વરદાન દેનારાં, રત્નોનાં આભૂષણ પહેરનારાં, દેવી સ્વરૂપ, દેવતાઓને પ્રિય, ભક્તોને મનવાંછિત સિદ્ધિ આપનારાં, કીર્તિ નામથી જગતમાં પ્રસિદ્ધ થયેલાં એવાં ભગવતી જગદંબાને હું વારંવાર પ્રણામ કરું છું. ॥૩૦॥

ઘ્યાયે લક્ષ્મીં પ્રહસિતમુખીં રાજસિંહાસનસ્થાં

મુદ્રાશક્તિ સકલવિનુતાં સર્વસંસેવ્યપ્રાનામ્ ॥

અગ્રૌ પૂજ્યામસ્તિલજનનીં હેમવર્ણી હિરણ્યાં

ભાગ્યોપેતાં મુષ્ણમુસ્વદાં ભાર્ગવીં મૃતધાત્રીમ્ ॥ ૩૧ ॥

લક્ષ્મી સ્વરૂપે દરેક મનુષ્યની સાથે રહેનારાં, મધુર હસતાં મુખવાળાં, રાજઓના સિંહાસનોપર બેઠેલાં, રાજઓમાં અને વિદ્વાનોમાં પ્રતિભા તેજ પ્રતાપ પ્રભાવરૂપે રહેલાં, ધેનુમુદ્રા યોગિ મુદ્રા આદિ મુદ્રાઓમાં શક્તિ રૂપે રહેલાં, તણે લોક જની રતુતિ કરે છે એવાં, બ્રહ્માંડ જની સેવા કરે છે, આશિ દ્વારા જની પૂજા થાય છે, સમગ્ર બ્રહ્માંડનાં જ માતા છે, સોના જવી જઓની કાંતિ છે, સુવર્ણ જતું રૂપ છે એવાં, ભક્તોનાં વાગ્યોદય કરવાની જની શક્તિ છે એવાં, જ તણે જીવનને સુખી કરે છે, જનાથી લૂચુ ઋષિનો જન્મ થયો છે, જ રસોથી જ જગતનું પોષણ રક્ષણ કરે છે અને જ હિરણ્ય સ્વરૂપ છે એવાં જગદંબાનું હું ધ્યાન ધરું છું. ॥ ૩૧ ॥

સિદ્ધલક્ષ્મીર્મોક્ષલક્ષ્મીર્જયલક્ષ્મીઃ સરસ્વતી ॥

શ્રીલક્ષ્મીર્વરલક્ષ્મીઞ્ચ પ્રસન્ના મમ સર્વદા ॥ ૩૨ ॥

રસસિદ્ધ પુરૂષોને રસસિદ્ધિ આપનારાં સિદ્ધ લક્ષ્મી, બ્રહ્મને સાક્ષાત્કાર કરાવનારાં બ્રહ્મલક્ષ્મી, ભગવાન શંકર સાથે એકતા કરાવનારાં મોક્ષલક્ષ્મી, શત્રુઓપર વિજય અપાવનારાં જય લક્ષ્મી, વચનસિદ્ધિ આપનારાં સરસ્વતી... એશ્વર્ય, સમૃદ્ધિ, કાંતિ, આયુષ્ય, આરોગ્ય આપનારાં શ્રીલક્ષ્મી, મનવાંછિત કાર્ય સફળ કરવામાં વરદાન દેનારાં વરલક્ષ્મી એ રીતે જુદે જુદે સ્વરૂપે રહેલાં ભગવતી જગદંબા મારા ઉપર હુનેશાં પ્રસન્ન રહો. ॥ ૩૨ ॥

હર્ષમંગલમાંગલ્યે શિવે સર્વાર્થસાધિકે ॥

શરણ્યે શ્યંબકે ગૌરિ નારાયણિ નમોઽસ્તુતે ॥ ૩૩ ॥

બધા મંગલ કાર્યોમાં મંગલ્ય સ્વરૂપવાળાં હે દેવી, જગતનું સદા કલ્યાણ કરનારાં, ધર્મ, અર્થ, કામ, મોક્ષ ચારે પુરૂષાર્થને સફળ કરનારાં હે શિવે, શરણે આવેલાંનું રક્ષણ કરનારાં, ત્રણ નેત્રવાળાં હે શુવનેશ્વરી, અર્ધનારી નટ્યશર સ્વરૂપે રહેલાં એવાં હે ગૌરી નારાયણી દેવી હું તમને વારંવાર પ્રણામ કરું છું. ॥૩૩॥

લક્ષ્મીં ક્ષીરસમુદ્રરાજતનયાં શ્રીરંગધામેશ્વરીં
દાસીભૂતસમસ્તદેવવનિતાં ત્રૈલોક્યદીપાંકુરમ્ ॥

શ્રીમન્મંદકટાક્ષલઘ્વચિમ્બવત્રલ્લેન્દ્રગંગાધરાં

ત્વાં ત્રૈલોક્યકુટુબિનીં સરસિજાં ષન્દે મુકુન્દપ્રિયામ્ ॥૩૪॥

ક્ષીર સમુદ્રમાં જે ઉત્પન્ન થયાં છે, જે શ્રી રંગ ધામનાં અધિષ્ઠાત્રી છે, બધા દેવતાઓની પત્નીઓ દાસીઓ થઈ જની સેવા કરે છે, ત્રણ લોકને પ્રકાશિત કરનારાં પ્રકાશ રૂપ જે છે, જની કૃપા કટાક્ષ માનથી પ્રભા, ઈંદ્ર, શંકર વગેરેએ મનવાંછિત વૈશવ મેળવ્યા છે, ત્રણ લોકમાં સ્ત્રીઓ અને બાળકો રૂપે જ્યો પ્રલક્ષ નિવાસ કરી રહ્યાં છે, કમળમાંથી જ્યો ઉત્પન્ન થયાં છે, જ્યો વિષ્ણુ ભગવાનને ધણાં વહાલાં છે એવા ભગવતી જગદંબાને હું વારંવાર નમું છું. ॥૩૪॥

દેવિ પ્રવચ્ચાર્તિહરે પ્રસીદ પ્રસીદ માતર્જગતોઽસ્તિલસ્ય ॥

પ્રસીદ વિશ્વેશ્વરિ પાહિ વિશ્વં ત્મમીશ્વરી દેવી ચરાચરસ્ય ॥૩૫॥

શરણે આવેલાં મનુષ્યોનાં કૃપા મટાડનારાં, અખિલ પ્રજાંડને ઉત્પન્ન કરનારાં, જગતપર આધિપત્ય ચલાવનારાં એવાં હે દેવી પ્રસન્ન થાઓ, પ્રસન્ન થાઓ, પ્રસન્ન થાઓ. હે ભગવતી તમે આ સ્થાવર જંગમ જગતનાં માલિક છે તો કદ ભોગવી રહેલાં આ વિશ્વનું રક્ષણ કરો, રક્ષણ કરો. ॥ ૩૫ ॥

દુર્ગે સ્મૃતા હરસિ ભીતિમંશેષજન્તોઃ

સ્વસ્યઃ સ્મૃતા મતિમતીવ શુભાં દદાસિ ॥

દારિદ્ય દુઃખ ભયહારિણિ કા ત્વદન્યા

સર્વોપકારકરણાય સદાર્દ્રચિન્તા । ૩૬ ॥

હે દુર્ગા સ્વરૂપ દેવી, તમારાં નામનું સ્મરણ કરનારાં બધાં પ્રાણી માનનાં ભય તમે મટાડો છો. મુખી મનુષ્યો તમને સંભારે છે તો તેઓને તમે ઉત્તમ શુદ્ધિ આપો છો. નિર્ધનતાને તથા નિર્ધનતાથી ઉત્પન્ન થયેલાં કુ.ષ્ટોને મટાડવાવાળું જગતમાં તમારા શિવાય બીજું કોણુ સમર્થ છે ? પ્રાણી માત્ર ઉપર ઉપકાર કરવા માટે તમારું મન હમેશાં દયા રૂપી અમૃતથી ભીનું રહે છે. ॥૩૬॥

॥ સંપૂર્ણ ॥